Grey Scale #13

Wyższa Szkoła Wojenna
Kurs 1944

L.ewid. 1241

00.42-POD

Wyłącznie do użytku służbowego

Kpt. Lewandowski

Podręcznik

dla Prac Sztabów Wielkich Jednostek

Część II b

Taktyka Służb

WOJSKO POLSKIE
Zarząd Centralny
BIBLIOTEKA
T-8389

Kwiecień 1944

Colour Chart #13

1241
L.ewid.....

Wyższa Szkoła Wojenna
Kurs 1944

00.42-POD

Wyłącznie do użytku służbowego

Kpt. Lewandowski

Podręcznik

dla Prac Sztabów Wielkich Jednostek

Część II b

Taktyka Służb

WOJSKO POLSKIE
Sztab Generalny
Biblioteka
T-8389

Kwiecień 1944

WYŻSZA SZKOŁA WOJENNA
KURS 1944, SZKOCJA

L.Ew. ..

Wyłącznie do użytku służbowego

PODRĘCZNIK DLA PRAC SZTABÓW WIELKICH JEDNOSTEK

,,

CZĘŚĆ II.B.

TAKTYKA SŁUŻB

WOJSKO POLSKIE
Sztab Generalny
Biblioteka
Nr.

KWIECIEŃ 1944

SPIS RZECZY.

Część ogólna . . . . . str. 1

I. Organizacja sztabów Org. Kwat. . . . . " 2

II. System zaopatrywania w polu . . . . . " 5

III. Transport 1 linii . . . . . " 10

IV. Służba Zaopatrywania . . . . . " 11

V. Zaopatrywanie w żywność, amunicję i mat. pędne. . . . . " 19

VI. Składanie amunicji. . . . . " 31

VII. Zaopatrywanie z powietrza . . . . . " 35

VIII. Służba Materjałowa . . . . . " 39

IX. Służba Elektryków i Mechaników . . . . . " 46

X. Służba Zdrowia . . . . . " 58

XI. Uzupełnianie stanów ludzkich . . . . . " 79

XII. Żandarmerja . . . . . " 80

XIII. Służba Duszpasterstwa . . . . . " 81

XIV. Jeńcy wojenni . . . . . " 82

XV. Poczta Polowa. . . . . " 83

XVI. Zestawienie służb ujętych w organizacji brytyjskiej . . . . " 84

26

85858

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
I ewid. .....
(II)
Oddz. Zbiorów Ogólnych

Arkusz poprawek :

W podręczniku dla Prac Sztabów Wielkich Jednostek cz.II.B "Taktyka Służb",należy przeprowadzić następujące poprawki:

Strona 8: wiersz 21 od dołu jest:"Wys.skł.zaop",ma być "Wys.Skł. Zaop.

Strona 11: ostatni wiersz u dołu,ma być "dla celów łączności i regulacji ruchu".

Strona 14: wiersz 25 od góry,ma być:"materjałów ze stacji Zaop. wzgl.ośrodków zaop.,do Wys.Składów Zaop.Korpusów oraz dla wszelkiego innego transportu.

wiersz 9 od dołu,jest: "kolumny mostowe", ma być: "kompanje mostowe".

Strona 19: wiersz 22 od dołu,jest:/Montain Ration/ ma być: "/Mountain Ration/".

Strona 25: ostatnie zdanie z prawej strony schematu,jest:"Składnica żywn.dla oddziałów nie posiadających własnych środków zaop." ma być:" .....własnych środków transportowych zaop."

Strona 39: wiersz 13 od dołu,jest "St.E.M." ma być:"Sł.E.M."

Strona 40: wiersz 26 od góry,jest "/Post.ord.Det. " ma być: "/Port Ord Det "

Strona 55: wiersz 26 od dołu,jest: " albo kompanij warsztatowych,ma być: "albo do kompanij warszt."

Strona 58: wiersz 4 od dołu,jest:/kalkulacja ewa.z P.O.W./,ma być:/kalkulacja ewak.z W.P.O./.

Strona 59: wiersz 3 od góry,jest: " zespół chirurg.przetaczania krwi " ma być: "czołówka przetaczania krwi"

Strona 70: wiersz 16 od góry,jest:" bryg.zmotoryzowanej ",ma być "bryg.Strz.".

wiersz ostatni jest: "brygadę zmotoryzowaną",ma być "brygadę Strz.".

Strona 73: wiersz 27 od góry,jest:"tylko konacy",ma być"tylko konający".

C Z Ę Ś Ć O G Ó L N A

1. Dokładna znajomość pracy działu org.- kwat. jest rzeczą podstawową dla każdego Dowódcy i oficera sztabu.
Studium tej pracy uważane jest ogólnie jako trudne i uciążliwe, łącząc się z pojęciem konieczności zapoznania się i zapamiętania dużej masy szczegółów i obliczeń.
W rzeczywistości studium to wymaga jedynie zapoznania się i co najważniejsze zrozumienia:
   a/ głównych zasad
   b/ zakresu pracy i odpowiedzialności poszczególnych oficerów sztabów org.kwat. oraz Szefów i Dców oddziałów służb
   c/ ogólnej organizacji
   d/ taktycznego użycia służb
Na pierwszy plan wysuwają się pewne podstawowe zasady stałe, które muszą być znane, zrozumiane i stosowane właściwie /nie sztywnie/ w różnych okolicznościach.

2. Praca sztabów org.kwat. /Adjutant General's & Quartermaster General's Branch - skrót A & Q/ obejmuje dwa zasadnicze działy:

   a/ Organizacyjny /A/, który kieruje sprawami tyczącymi się
      - ludzi jako zespołu. Sprawy stanów i organizacji oddziałów, sprawy sł. zdrowia, uzupełnień, strat, wypłaty należności
      - pojedynczych ludzi. Sprawy osobiste, personalne, dyscyplinarne, urlopowe.

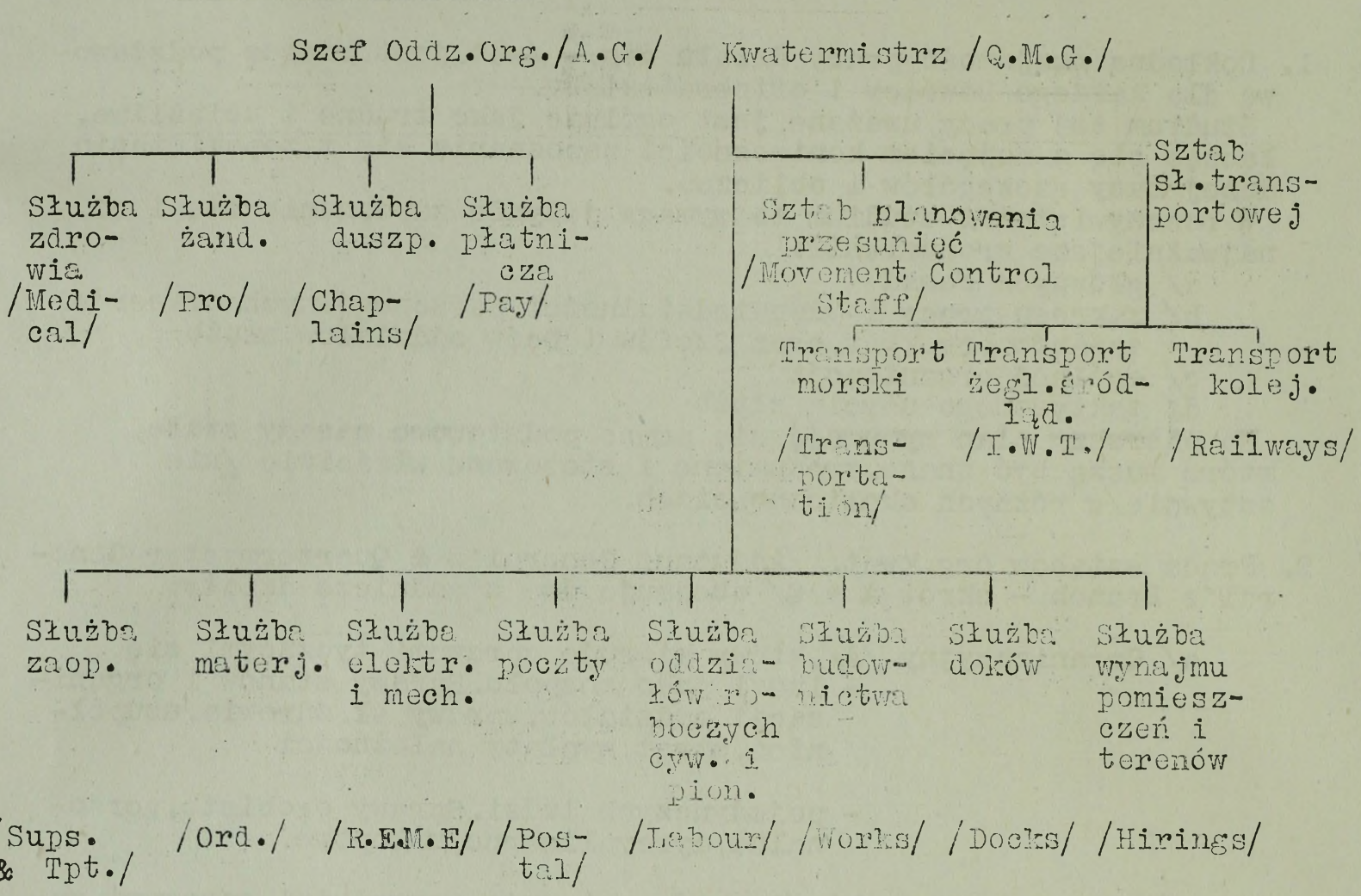
   b/ Kwatermistrzowski /Q/, który kieruje wszystkimi sprawami materjałowymi.

3. Szczegóły pracy poszczególnych działów org. i kwat. podane są w następnych rozdziałach. Obejmują one wszystkie szczeble dowodzenia, aż do Dtwa Frontu, ze względu na ścisłe zazębianie się szeregu spraw tyczących się tak ludzi, jak i materjałów na wszystkich szczeblach.

Całość opartą jest na zasadach i organizacji brytyjskiej.

I. Organizacja sztabów org.kwat.

1. Dtwo Frontu /G.H.Q./

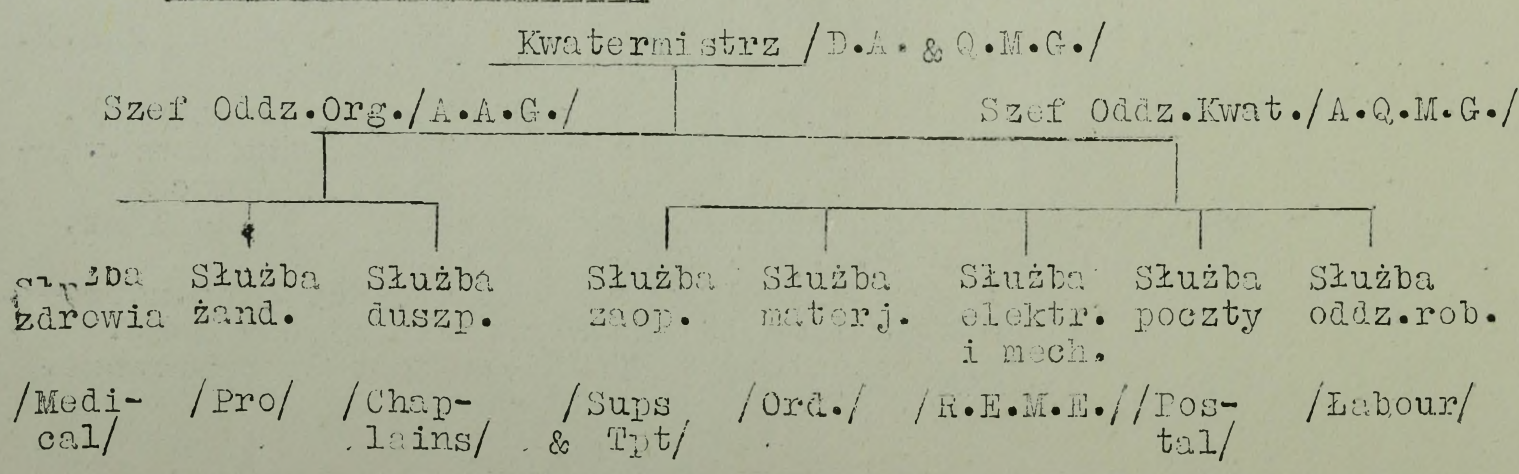
W sztabie dtwa Frontu działy org. i kwat. są działami tylko współpracującymi i podporządkowane są bezpośrednio dowódcy.

Sztab organizacyjny dzieli się na dwa eszelony:

-Eszelon 1. planowania z referentami org. i pers.
- " 2. pracy dokumentalnej z referatami:
  - statystyka
  - uzupełnienia
  - dyscyplina i sprawy należności pien.
  - jeńcy woj.
  - straty.

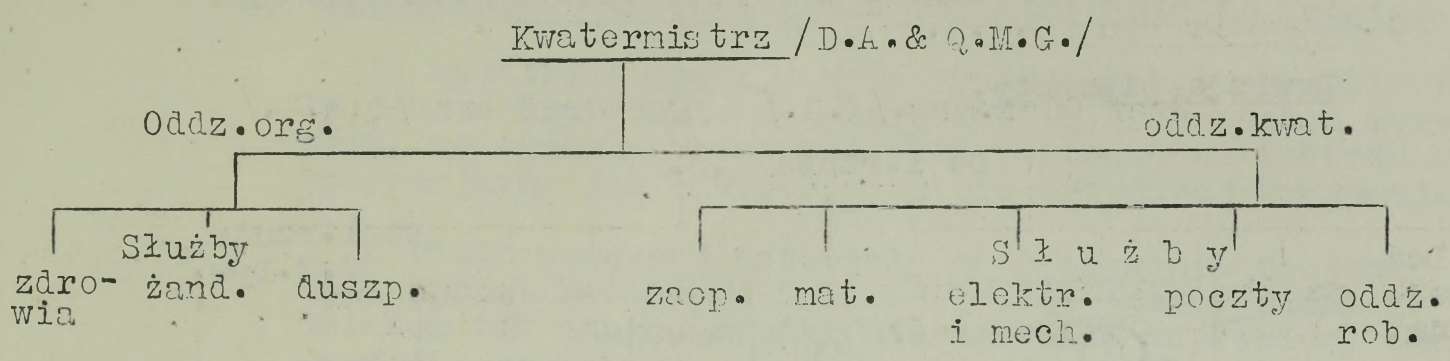
Eszelon 2. jest umiejscowiony zasadniczo w podobszarze Bazy prowadząc całą techniczną stronę zagadnień org. dla celów dokumentacyjnych. W związku z tą pracą nad szczegółami, może on korespondować bezpośrednio z jednostkami.

2. Dtwo Armii /Army H.Q./

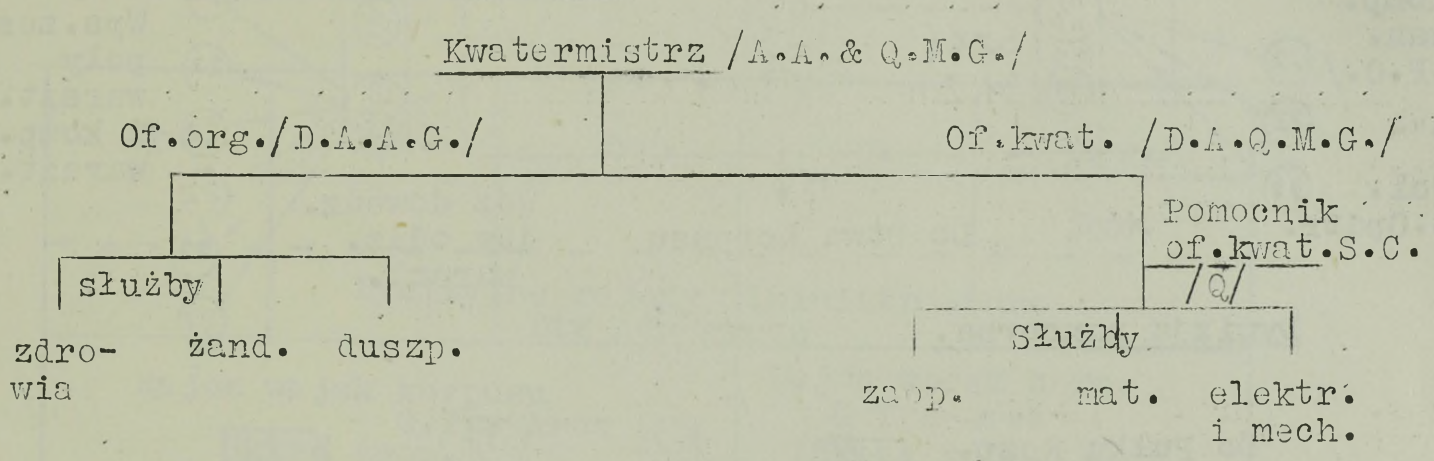
Oddz.org. i oddz.kwat.podporządkowane są kwatermistrzowi.

3. Dtwo korpusu /Corps H.Q./

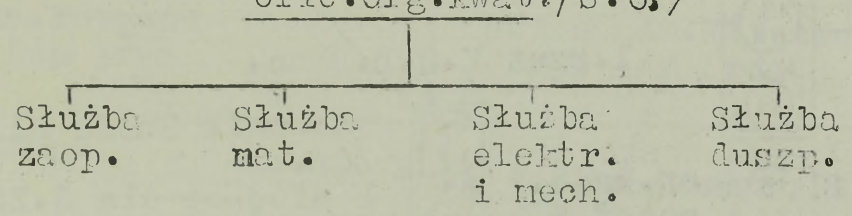

Organizacja odpowiadająca ogólnie organizacji na szczeblu Armii, zmniejszona jedynie w personalnej obsadzie.

4. Dtwo dywizji /Div.H.Q./

5. Dtwo brygady.

6. Srodki łączności działu org.kwat.dywizji piech. i panc.

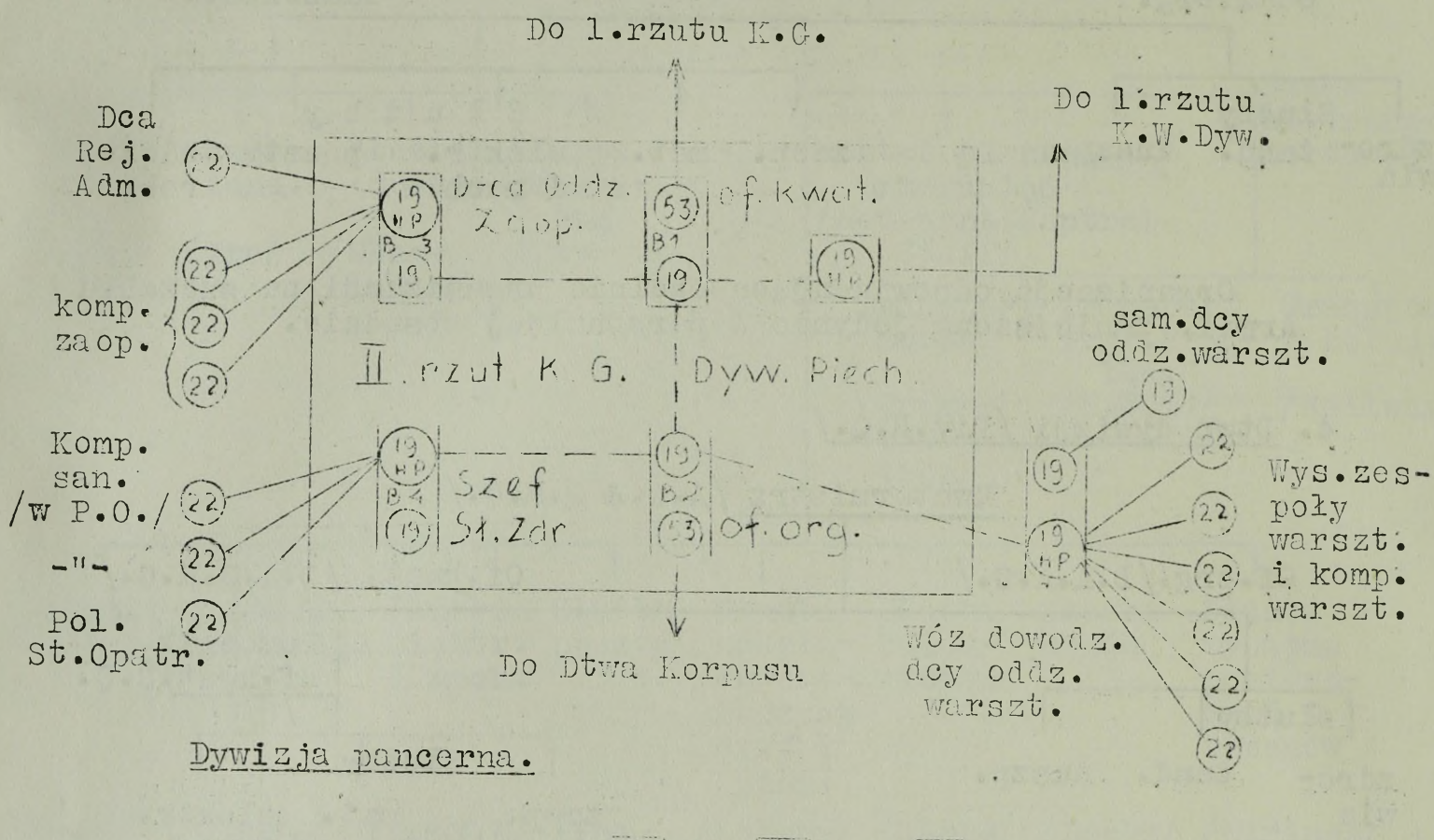
a/ Dywizje rozporządzają stacjami radiowymi rezerwowymi do dyspozycji działu org.kwat.
w dywizji piechoty 7 stacji No 22
" pancernej 5 stacje No 19 HP
3 " No 22.

Nie ma stałego rozdziału tych stacji między służby. Są one w dyspozycji kwaterm. dla utrzymania maximum giętkości w przydziale zależnie od potrzeb.

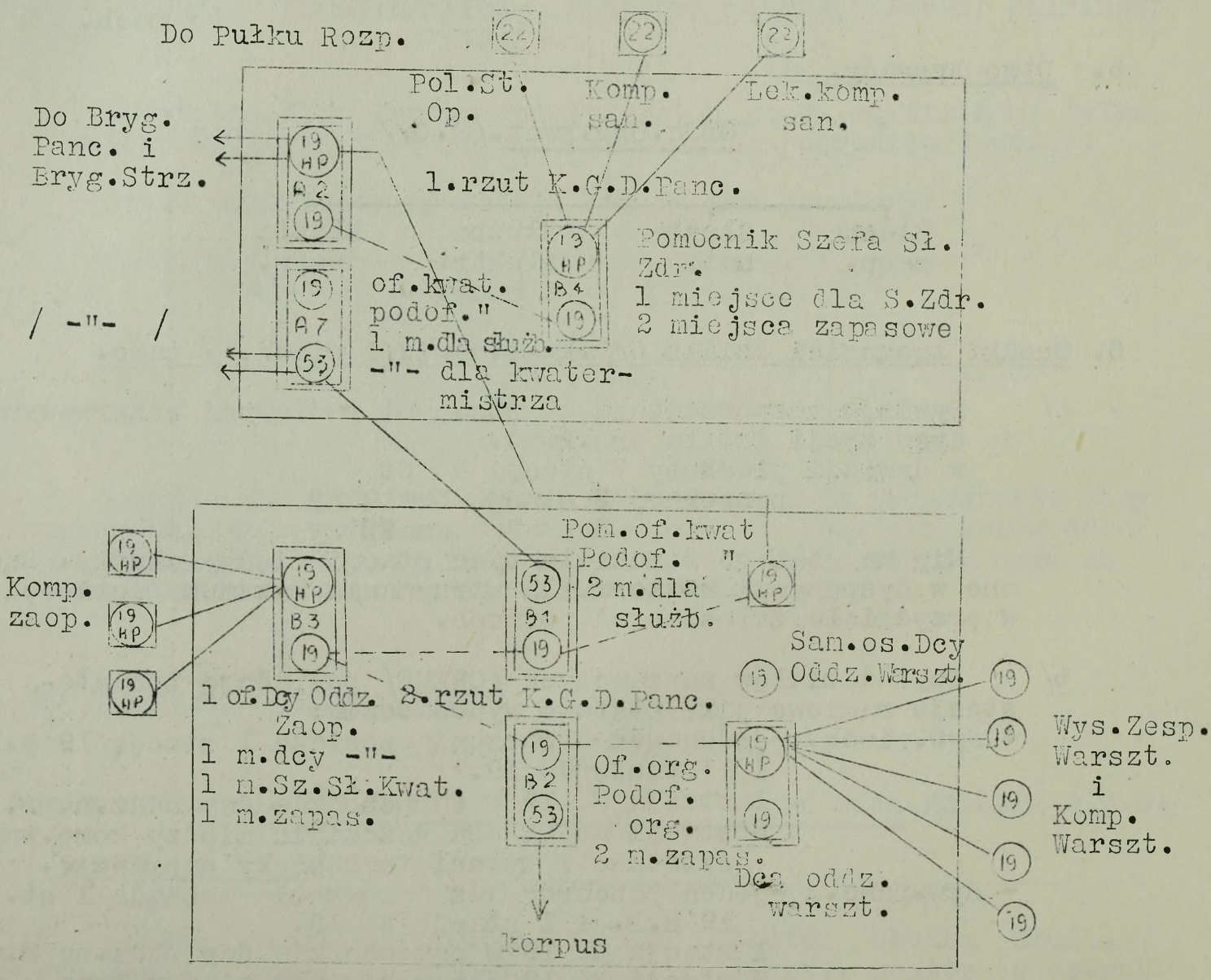
b/ Dcy oddziałów naprawczych /CREME/ posiadają ponadto stacje radiowe jako etatowe wyposażenie:
- dyw.piech. -jeden wóz dowodzenia posiada 1 stację 19 H.P. i 1 stację No 19.
1 stacja No 19 w samochodzie dcy oddz.napr.
6 stacji No 22 dla rozdziału między komp.warsztatowe i wysunięte zespoły naprawcze.
- dyw.panc. -jeden pancerny wóz dowodzenia posiada 1 st. 19 H.P. i 1 stację No 19.
1 stacja No 19 w samochodzie dcy oddz.napr.
5 stacji No 19 dla rozdziału między komp. warsztatowe i wysunięte zespoły naprawcze.

c/ Przykładowy rozdział stacyj radiowych rezerwowych.

Dywizja piechoty.

Dywizja pancerna.

Uwaga :

——— połączenia na sieci "A"

— — — -"- "B"

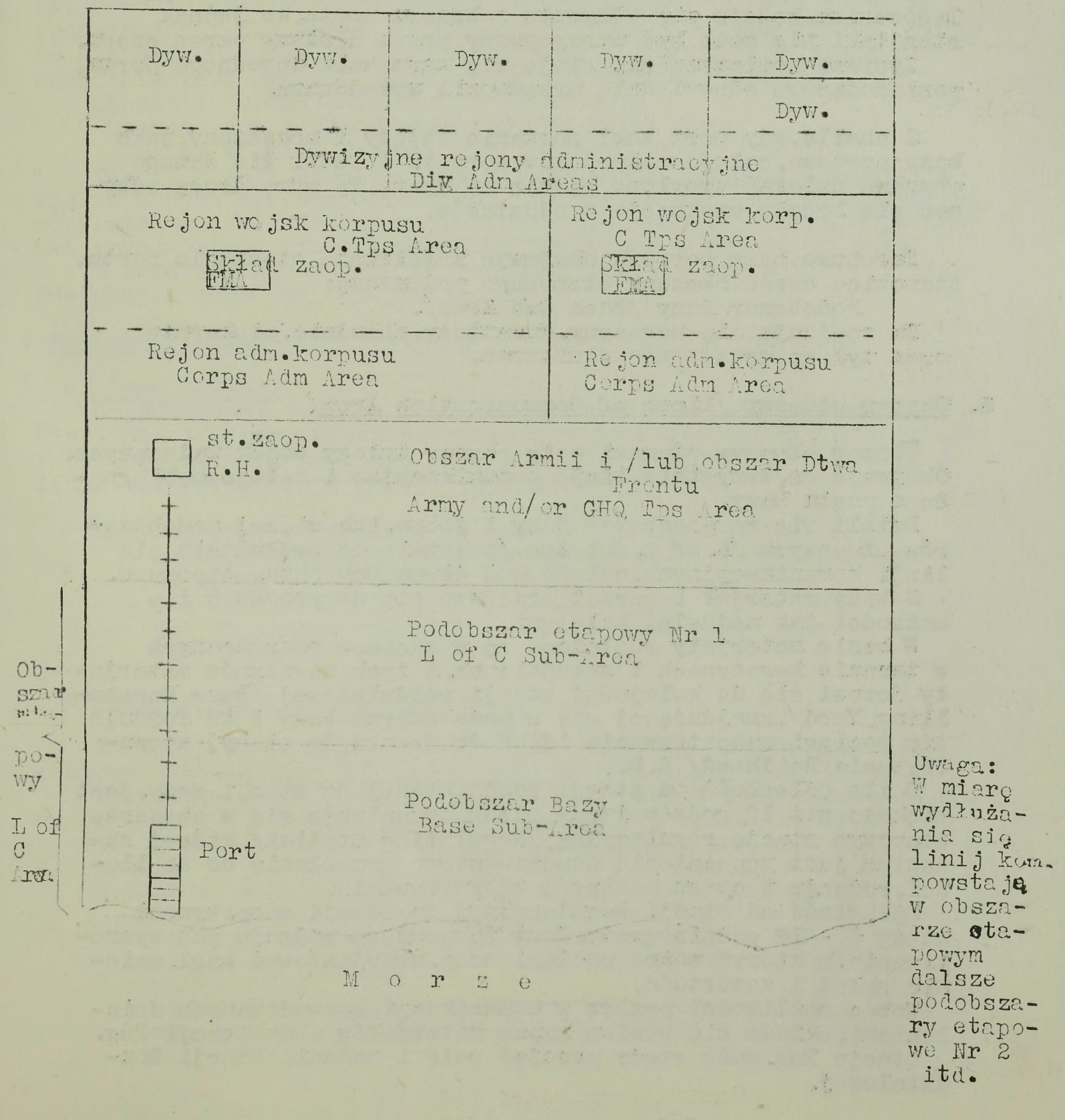
II. System zaopatrywania w polu.

1. Organizacja obszaru i dowóz zaopatrywania do frontu.

Za wyjątkiem inwazji Wysp Brytyjskich, wszystkie siły polowe brytyjskie zaopatrywane są transportem morskim, co wymaga posiadania bazy portowej na teatrze operacyjnym, jak również bazy eksportującej krajowej.

W fazie wstępnej materiały zaopatrywania złożone będą wprost na brzegu morskim i stąd dostarczane oddziałom tak długo, dopóki nie zostanie zapewniony odpowiedni port wyładowczy.

Schemat organizacji obszaru działań wojennych Armii, składającej się z 2 korpusów, każdy korpus a 3 dywizje, jest następujący:

Uwaga:
W miarę wydłużania się linij kom. powstają w obszarze etapowym dalsze podobszary etapowe Nr 2 itd.

2. Desantowy skład zaopatrywania /Beach Maint Area/

Jest to skład znajdujący się w pobliżu brzegu morskiego, dla zapewnienia zaopatrywania w materjały wojsk w pierwszej fazie po wylądowaniu.
W dalszej fazie może stać się przejściowym składem zaop.

3. Przejściowy skład zaopatrywania /Rear Maint Area/

Będzie to bardziej do przodu wysunięty, czasowy skład /magazyny wzgl.na ziemi/dla zaopatrywania oddziałów, z chwilą, gdy napływ materjałów drogą przez brzeg morski zaczyna ustawać, do czasu, gdy normalne urządzenia portowe Bazy zaczną funkcjonować.

4. Baza portowa /Base port/

O ile początkowe zaopatrywanie związane z sforsowanym lądowaniem, będzie się odbywało z brzegu morza, to jednak stan taki nie może być utrzymywany przez dłuższy okres czasu.
Zyciową koniecznością staje się uzyskanie dogodnego portu, posiadającego odpowiednie urządzenia wyładowcze.

Z chwilą, gdy port taki zostanie zajęty i urządzony, jako baza portowa, całość materjałów, sprzętu i ludzi dla danego obszaru działań wysyłane będzie tą drogą. Tą samą drogą odbywać się będzie ewakuacja z oddziałów.

Terenowo baza portowa obejmuje najbliższe otoczenie portu, stanowiąc część obszaru etapowego pod nazwą:
Podobszar Bazy /Base Sub Area/.
Tu znajdują się magazyny, warsztaty, chłodnie, piekarnie oraz tyłowe urządzenia sanitarne.

5. Obszar etapowy /Lines of Communication Area/

Obszar etapowy stanowi cały obszar tyłowy wojsk walczących. Obejmuje on wszystkie linje komunikacyjne i kolejowe, biegnące z portu Bazy.
Dzieli się na podobszar Bazy i jeden, lub więcej podobszarów etapowych /L. of C. Sub Area/zależnie od wydłużania się linji komunikacyjnych, całość pod dtwem Dcy obsz. etapowego.
Z bazy materjał i sprzęt przesuwa się do przodu, o ile możności jak najdalej kolejami.
W bazie materjały rozłożone są w masie, w rozrzuconych w terenie magazynach i składnicach. Z tych magazynów materjały dowozi się do kolejowej stacji rozdzielczej /Base Marshalling Yard/, znajdującej się w podobszarze bazy i tu formuje się pociągi zaopatrywania idące do frontu, do stacyj zaopatrywania/Railhead/ R.H.
O ile odległość od stacji rozdzielczej do stacji zaop. jest większa, niż 12 godzin jazdy, wtedy organizuje się w obszarze etapowym stację regulacyjną /Regulating Station/, której zadaniem jest zapewnienie odpowiedniego przesłania co do ilości, rodzaju i czasu pociągów zaopatrywania.
Odległość od Stacji Regulacyjnej do Stacji zaop. wynosi wtedy 6 - 12 godzin jazdy. Jest to pewnego rodzaju pkt wyczekiwania, w którym można pociągi zaop. zwarjantować wzgl. zmienić skład i zawartość.
Wobec możliwości przerw w komunikacji, spowodowanych działaniami, składa się pewien zapas materjałów obok Stacji Reg.
Stacja Reg. może wtedy przejąć rolę i zadania Stacji Rozdzielczej.

Normalnie do frontu biegną pociągi codziennego zaopatrywania /daily pack trains/do stacji zaop.przewożące:żywność,opał, mat.sap.i san.,umundurowanie i sprzęt pgaz.

Zależnie od zapotrzebowania wysyła się również:
- pociągi amunicyjne /Am.bulk trains/
- pociągi mat.pędnych /Pet.bulk trains/

Stacje zaop.mogą być różnie rozmieszczone,zależnie od istniejącego systemu kolejowego.Mogą być osobne stacje żywn.,mat.pędn. i amunicyjne,względnie w razie potrzeby,mogą być one łączone.

Stacje zaop.leżą zwykle na czołowej granicy obszaru Armii.

6. Rejon Zaop.przy końcówkach linji komunikacyjnych Etapu /L.of C. Terminal Maint Area/

Dowóz materjałów zaop.z głębi Etapu odbywa się koleją lub transportem samochodowym.Końcówkę dowozu może stanowić albo Stacja Zaop.Railhead /RH/ albo ośrodek drodowy zaop.Roadhead /rdhead/, zależnie od tego,jakim transportem zaopatrywanie przybywa z Etapu.

Przy Stacji Zaop.wzgl.przy Ośrodku drogowym zaop.organizuje się ponadto składy zaopatrywania,przeznaczone tak dla wojsk na froncie,jak i dla wojsk znajdujących się w pobliżu.Ponadto składy te stanowią rezerwę na wypadek przerwy w dowozie lub służą dla uzupełnienia w wypadku nadmiernego zużycia na froncie.

Łączne te urządzenia otrzymują nazwy:
Stacja zaop.i skład stacyjny /RH Maint Area/
Ośrodek i skład drogowy zaop./Rdhead Maint Area/

Tak na stacji zaop.jak i w ośrodku drogowym pobieranie materjałów odbywa się bezpośrednio z transportu na transport.Odbiorca musi stosować się do czasu przybycia transportu z Etapu,gdyż środki transportowe winne być szybko zwolnione i wrócić do Bazy.

W składach stacyjnych i drogowych pobiera się z ziemi i czas pobierania może być nieograniczany.

7. Wysunięty skład zaopatrywania /Forward Maint Area/

a/ Dane ogólne

Organizowany jest na obszarze Korpusu z polecenia Armii. Powstanie takiego składu uwarunkowane jest wypadkiem,gdy Korpusy i dywizje są w ruchu i nie mogą pobierać mat.zaop.transportem 2 linji bezpośrednio ze stacji wzgl.ośrodków zaop.

Decydującymi czynnikami tu są:
- czas przebiegu transportu między oddziałami czołowymi a stacjami czy ośrodkami zaop.
- jak daleko baza i linje komunikacyjne Etapu mogą sięgnąć dla zapewnienia punktualnego i regularnego przekazania zaopatrywania dla wojsk.

b/ Cel organizacji wys.składu zaop.

Zasadniczym powodem powstania wysuniętego składu zaop.była konieczność ekonomji używania środków transportowych.

Trzymanie materjałów w tym składzie robi zbędnym dotychczasowy transport 3 linji i trzymanie zapasu na kołach.Transport ten został obecnie zamieniony na transport użytku ogólnego na szczeblu Armii.

Dodatkowe zalety tego systemu są:
- umożliwienie Korpusowi kontroli nad zapasem materjałów będących w zasięgu środków transportowych 2-giej linji
- zmniejsza czas dostarczenia podstawowych materjałów w wypadku dużego zużycia
- stwarza organizację,ujmującą takie jednostki,jak ośrodek uzupełnień,pkty zbiórki jeńców,zbiórki mat./Salvage/,

U w a g a : dotychczas zasadą było, że transport 3.linii korpusu jeździł do stacji zaop. i stamtąd przewoził materiały dla przekazania ich na transport 2.linii./dyw/.

Istnienie wys. skł. zaop. umożliwia korpusowi kontrolę rezerwy podstawowych materiałów w zasięgu 2.linii. Nigdy nie będzie możliwym trzymanie tu wszystkich materiałów różnych rodzajów.

Jeśli położenie na to zezwala transport Armii zamiast dowozić do wys. skł. zaop. może dostarczać zaop. wprost do dyw. rejonów administracyjnych.

c/ Skala materiałów w wys. skł. zaop.

Obliczaną jest przez korpus i zatwierdzaną przez armię. Zależy ona:

- od przewidywanej wysokości zużycia,
- od czasu, w którym należy skład ten podsunąć z chwilą ruchu wojsk,
- od tego, czy przewidywany jest odwrót,
- od odległości od urządzeń końcowych zaopatryw. etapu
- od możliwości terenowych złożenia,
- od komunikacji,
- od posiadanych środków transportowych.

Zasadniczo rzadkim będzie wypadek przekroczenia następującej skali:

Amunicja: trzy 2 linie dla każdej W.J. i wojsk korpuśnych.
Benzyna : 2oo mil dla d.panc.
loo mil dla d.p. i wojsk korpuśnych,
Żywność: 2 dni.
Woda: 2 dni /4 galony na głowę/ tylko w specjalnych warunkach.

d/ Dowodzenie wys. skł. zaop. i personel składu.

Wys. skł. zaop. dowodzi dca z małym personelem pisarskim. Personel roboczy /pionierzy/ oraz fachowcy wraz z reprezentantami służb z środkami transp. zostają oddani mu do pomocy ze stanu armii. Przy wys. skł. zaop. grupują się również ośrodki uzupełn. oraz pkty zbiórki jeńców.

8. Rejon administracyjny /The Adm. Area/.

a/ Celem odciążenia oddziałów oraz zwolnienia komunikacji na bezpośrednim zapleczu oddziałów, służby oraz w miarę możliwości eszelony "B" oddziałów, grupuje się w jednym rejonie zwanym administracyjnym, gdzie stanowią one jedną zwartą grupę, zdolną do obrony, całość pod jednym dtwem.

b/ Grupa służb rozmieszczona zostaje wg. poszczególnych służb wg. klucza:

kompanie zaopatrywania /wwent. włącznie z Eszel."B"/
kompanie warsztatowe,
służba mat.,
służba zdrowia,
szwadron zapas. czołgów.
różne.

Ogólny skład grupy w rejonie administracyjnym dywizji wynosi około 35oo ludzi i 9oo pojazdów.

c/Umiejscowienie rejonu administracyjnego dywizji zależne od położenia, ogólnie około 10 - 15 mil od eszelonów "A" oddziałów, w obronie około 20 mil.

d/Dowódcą rejonu administracyjnego dywizji może być Zca Dowódcy Sł. Zaopatrywania.

e/Jeden pluton żandarmerji winien być przydzielony do rejonu administracyjnego dywizji dla kontroli ruchu.

f/Analogicznie do rejonu administracyjnego dywizji zorganizowany jest rejon administracyjny Korpusu.

9. Transport.

Transport drogowy zorganizowany jest w 3 rzuty:

a/ Kompanje transportowe Armii, które dostarczają materjały do wysuniętych składów zaopatrywania.

b/ 2 linia

Wszystkie oddziały wojsk /dywizje, wojska Korpuśne i Armijne/posiadają osobne środki transportu dla przewozu zapasu 2 linii amunicji, materjałów pędnych i zapasu umundurowania, oraz dla przewozu codziennego zaopatrywania w żywność.

Dywizyjne kompanje zaopatrywania pobierają obecnie wszystkie materjały w wysuniętym składzie zaopatrywania Korpusu, względnie o ile takiego składu nie ma, to wprost w urządzeniach końcowych linii komunikacyjnych Etapu /stacje, składy, ośrodki zaopatrywania/i dostarczają do dywizyjnych punktów rozdzielczych, znajdujących się zasadniczo w rejonie administracyjnym dywizji.

c/ 1 linia

Jest to transport oddziałowy, służący do pobierania zaopatrywania z 2 linii i dostarczania bezpośrednio oddziałom.

III. Transport 1 linii.

Środki motorowe oddziałów dzielą się na 3 rzuty:

1. Wozy bojowe /F ech/ - pojazdy towarzyszące wojskom w akcji
2. Eszelon A /A ech/ - pojazdy, które są niezbędnie konieczne dla uzupełnienia wozów bojowych oddziału, zwłaszcza pojazdy, wiozące zaopatrzenie w amunicję, mat. pędne oraz pojazdy naprawcze.
3. Eszelon B /B ech/ - wszystkie pozostałe pojazdy.

Dywizja piechoty

Skład poszczególnych rzutów pojazdów różni się w poszczególnych jednostkach. Zasadniczo Dca ustala pewien stały schemat rozmieszczenia pojazdów w poszczególnych rzutach. Zmiany w składach eszelonów podaje się następująco:
"Eszelon A plus sam. żywn. kompanii X" wzgl. "Eszelon A mniej"

W marszach wozy bojowe i eszelon A znajdują się normalnie razem.

W czasie akcji eszelony A oddziałów mogą być zebrane i zgrupowane na szczeblu brygady, pod dtwem oficera transp. bry.

Eszelon B normalnie będzie zebrany w rejonie administracyjnym dywizji, w czasie marszu zaś łącznie ze służbami.

Dywizja pancerna

Eszelon A oddziałów jest w zasadzie w czasie działań zgrupowany na szczeblu brygad.

Eszelon B winien być zawsze zebrany na szczeblu dywizji.

W marszu bojowym zachodzi często konieczność dołączenia małego zgrupowania wozów eszelonu A do rzutu bojowego pułku panc. lub pułku rozpoznawczego w celu uzupełnienia amunicji i mat. pędnych bezpośrednio przed wejściem do walki.

W pułku pancernym w skład tego zgrupowania wejdzie zwykle 1 sam. amun., 1 sam. mat. pędn. na każdy szwadron panc. i dtwo pułku, oraz po 1 sam. 15CWT patr. rep. i 1 panc. wozie rat. na szwadr. panc.

W pułku rozpoznawczym po 1 sam. z ładunkiem mieszanym /am. i mat. pędne/ na każdy szwadron rozpoznawczy i dtwo pułku/razem 5 samochodów/.

Samochody te po uzupełnieniu amunicji i mat. pędnych rzutu bojowego, zatrzymują się przy osi posuwania się oddziałów i dołączają do reszty eszelonu A.

W marszu bojowym dołączają do rzutu walczącego samochody z patrolami reperacyjnymi.

Ruch zgrupowania eszelonu A na szczeblu brygad odbywa się z inicjatywy oficera org. kwat. brygady za zgodą sztabu dywizji.

W marszu bojowym na małej przestrzeni lub przy przejściu dywizji z jednego rejonu do drugiego z małym prawdopodobieństwem spotkania się z nieprzyjacielem - nie dzieli się eszelonu A na wspomniane wyżej zgrupowania.

W tych wypadkach eszelon A posuwa się w całości. Nie należy uważać tego jako sztywne rozwiązanie, może ono być zmienione zależnie od potrzeb.

IV. SŁUŻBA ZAOPATRYWANIA
/Royal Army-Service Corps /RASC/

Dane organizacyjne.

1. Służba zaopatrywania odpowiedzialną jest za przewóz i dostarczenie amunicji, mat. pędnych i żywności oraz transport wszelkiego rodzaju zaopatrywnia dla innych służb.
Służba zaopatrywania dysponuje w polu środkami transportowymi, których organizacja nosi charakter cegiełkowatego składania pewnych stałych standaryzowanych elementów.
Różne dobieranie i składanie tych elementów daje różne formy organizacyjne, dostosowane do potrzeb.

2. Elementy standaryzowane.

Dtwo Oddz.Zaopatrywania /HQ comd RASC/.
Może dowodzić 2 - 5 kompaniami zaopatrywania.
Skład: Dca i adiutant.
1 major - dla spraw am.,mat.pędn. i żywnościowych.
1 major - dla spraw utrzymania i napraw sprzętu /jeden z nich jest równocześnie zcą dcy/
3 kapitanów - dla spraw am.,mat.pędn. i żywności, zależnie od potrzeb. Dwaj z nich mogą być użyci przy formowaniu nowej składanej jednostki zaop. przeznaczonej dla detaszowanego oddziału.

Dtwo kompanii przewozowej /HQ.MT.Coy/.
Może dowodzić 2 - 5 plutonami transportowymi z dodatkowymi plutonami specjalnymi.

Pluton transportowy /Tpt.Pl./.
Stanowi podstawową jednostkę obejmującą 30 sam.c., 3 sam. cięż. zapasowe, 2 sam.cięż. gospodarcze i 8 motocykli. Plutony mogą posiadać samochody cięż. o tonażu 10T.,6T.,3T. lub 15-cwt., albo stanowić mieszaninę tych typów, zależnie od potrzeby.
Normalnie będą to samochody 3T, dające standaryzowany przewóz 90T materiałów lub pojemność dla przewiezienia baonu piechoty.

Plutony specjalne:
a/ Pluton złożony /Comp.Pl./
Uwaga: Nazwany w poprzednim Vade-Mecum - pluton ogólny.
Jest to personel dla spraw am., mat.pędnych i żywn. dla wzmocnionej brygady albo formacji podobnej.
Składa się z 4 drużyn o różnym składzie:
Drużyna A /A.Sec./ - może spełniać wszystkie obowiązki zaop.dla oddziału równorzędnego z pułkiem pletn., lub prowadzić mat.pędne dla dywizji piech.
Drużyna B i C /B.& C.Sec./ - służą do wzmacniania drużyny A, dając możliwości zaopatrywania około 3ooc ludzi.
Drużyna D./D.Sec./ - dodana, daje możność zaopatrywania wzmocnionej brygady piechoty.

Każda drużyna posiada personel do wydawania i prowadzenia księgowości. Pluton nie pełni obowiązków za i wyładowań; do tego celu mogą być użyci zapasowi kierowcy.

b/ Pluton amunicyjny /Amn.Pl./ - w projekcie jest nowa nazwa. /Pluton ogólny - "Gen.Duties Pl."
Jest rezerwą dodatkowego personelu kompanij transportowych dla spraw amunicyjnych lub innych. Posiadane w składzie plutonu motocykle /9/ są szczególnie ważne dla celów łączności i regulacji ruchu.

c/ Pluton zapasowych kierowców /RDI/.

Posiada zapasowych kierowców dla 3o samochodów, jako wzmocnienie oraz dla prac za i wyładowczych.

d/ Pluton warsztatowy /Wksp. Pl/.

Pluton ten ma zadanie opiekowania się sprzętem kompanii, do której jest przydzielony. Składa się z jednej lub więcej drużyn, zależnie od potrzeb.

Każda drużyna może obsłużyć 9o jednostek pojazdów. /jednostka równa się jeden pojazd 4-kołowy lub 5 motocykli/.

Jest ekwiwalentem czołówki naprawczej i kompanii warsztatowej dywizji/1. i 2. szczebel napraw/.

3. Organizacja oddziałów Sł. Zaopatrywania.

Kompanie Sł. Zaopatrywania, przewożące zaopatrywanie i materjały w strefie od wysuniętych przez Etap na obszarze Armii urządzeń zaopatrywania do czoła, dzielą się na:

- kompanie 2 linii, normalnie umiejscowione w rejonie administracyjnym dywizji i korpusu i pracują między składem zaopatrywania korpusu a punktami rozdzielczymi dla oddz.
- kompanie Armijne przewożą materjały z wysuniętych urządzeń zaopatrywania etapu/składów zaop. lub ośrodków zaop./ do składów zaopatrywania korpusu lub w miarę możliwości bezpośrednio do oddziałów.

a/ Kompanie 2 linii.

Kompanie 2 linii są pod dowództwem Dcy Sł. Zaopatrywania i posiadają wystarczającą ilość środków transportowych dla przewozu wszystkich materjałów potrzebnych dla oddziału, który obsługują.

Plutony transportowe wewnątrz kompanii stanowią środek transportowy ogólnego użytku i tonaż ich winien być wykorzystywany systemem giętkim dla celów zmieniających się sytuacji.

Dywizja piechoty./2. linia/.

Dca Oddz. Zaopatrywania ze sztabem.

Podlegają mu 4 kompanie zaop. /2 linii/:

Komp. zaop. bryg. piech. /Inf. bde. coy./ - trzy, każda w składzie:

- dctwo kompanii,
- 2 plutony transport. /ST/
- pluton złożony,
- 2 plutony zapas. kierowców.
- pluton warsztatowy.

Komp. zaop. wojsk dywizyjnych /Inf. div. tps. coy./-jedna, w składzie:

- dctwo kompanii,
- 2 plutony transport. /ST/
- A i B druż. plut. złożonego,
- 2 plutony zapas. kierowców,
- pluton warsztatowy.

Kompanie zaopatrywania brygad piechoty przeznaczone są do obsługiwania wzmocnionej brygady / włącznie z pułkiem artylerii lekkiej, dyonem ppanc., dyonem plotn., komp. sap., komp. sanit., komp. warsztatową/.

Kompania zaopatrywania wojsk dywizyjnych posiada samochody dla przewozu mat. sap., pgaz. dla całej dywizji oraz samochody z kocami dla piechoty.

Dywizja pancerna /2.linia/
Dca Oddz.Zaop. ze sztabem.
Podlegają 3 kompanie zaopatrywania /2.linii/:
Komp.zaop.bryg.panc. /Armd.bde coy/ w składzie:
- dtwo kompanii
- cztery plutony transp./3T/,
- pluton złożony
- trzy plutony zapas.kier.
- pluton warsztatowy.
Komp.zaop.bryg.piechoty - jak w dywizji piechoty.
Komp.zaop.wojsk dyw. /Arm div.tps.coy/ w składzie:
- dtwo kompanii,
- dwa plutony transportowe /3T/,
- dwa plutony przewozowe piech.,
- A i B druż. z plut.złożonego,
- pluton ogólny,/amunicyjny/
- dwa plutony zapas.kierowców,
- pluton warsztatowy.

Uwaga:Pluton przewozowy piechoty składa się z 30 sam.c.3T każdy 30-to osobowy z opuszczanymi siedzeniami. Dla przewozu baonu potrzeba 20 sam.c.

Pluton ogólny /amunicyjny/ przeznaczony jest jako wzmocnienie zwłaszcza. specjalnie motocyklistami dla celów łączności i regulacji ruchu dla plutonów transportowych piech.

Korpus /2.linia/.
Dca Oddz.Zaop. ze sztabem:
Podlegają mu dwie komp.zaop. /2.linii/ oraz kompania transportowa korpusu.

Kompanie zaopatrywania wojsk korp./C tps.comp.coy/ - dwie - każda w składzie:
- dtwo komp.,
- trzy plutony transp.,
- pluton złożony,
- dwa plutony zapasowych kierowców,
- pluton warsztat.

Przewożą one 2.linię amunicji, mat.pędnych i maz.pgaz. oraz pośredniczą w dostarczaniu żywności, mat.sap. i mat.służby materiałowej. Wożą drut dla 3 dywizyj oraz posiadają rezerwę transportową /33 sam.c./.

Materiałowy rozdział wozów łączny z obu kompanij, /180 sam.c./:

amunicja	21 sam.c.	
mat.pędne	29 sam.c.	/18.5oo gal. około 50 mil dla wojsk korp./
żywność	52 sam.c.	
sł.mat.	8 sam.c.	
mat.sap.	2 sam.c.	
mat.pgaz.	5 sam.c.	
drut	30 sam.c.	
zapas	33 sam.c.	

Przewidywany jest dodatkowy przydział do jednej z komp. plut.transp. sam.specjalnych /wywrotek/.
Kompania transportowa Korpusu /Corps Tpt.Coy/ w składzie:
- dtwo kompanii,
- dwa plutony transportowe 3T
- jeden pluton transp. w składzie 3 druż. 3T /razem 18/, 2 druż.1CT i 1 dźwigarka.
- pluton ogólny /am./
- pluton zapas.kierowców
- pluton warsztatowy.

Kompania stanowi rezerwę transportu ogólnego w korpusie.

Jeśli korpus występuje jako samodzielny /nie w składzie Armii/ zostaje mu dodane:
- dtwo kolumny transp./w składzie jak dca oddz.zaop./ oraz
- kompanie transportowe /jedna na każdą dywizję/ dla przewozu materiałów ze stacji zaop. wzgl.ośrodków zaop.do wys. składu korpusu.

W tym wypadku komp.transp.korpusu, wymieniona wyżej wchodzi również pod dtwo Dcy Kolumny Transp.

Armia /2.linia/.

Na szczeblu armii znajdują się:
- Kompanie zaopatrywania /Army Tps.Comp.Coy/ przewożące 2.linię zaopatrywania dla wojsk armijnych, w ilości zależnej od potrzeb. Każda kompania posiada 1 pluton sam. spec./wywrotek/ dla prac nad budową lotnisk i prac sap.
- Plutony transportowe dla pułków art.lekkiej i ciężkiej ewentualnie łączone w kompanie zaopatrywania artylerii /Arty Coy/.
- Komp.zaop. brygad czołgów /Tk.bde coy/.

b/ Kompanie armijne.

Kompanie transp.ogóln. /Gen.Tpt.coys/.
Występują na szczeblu Armii w skali 1 kompania na dywizję, wchodzącą w skład Armii. Stanowią łączną siłę dyspozycyjną transportową używaną, zależnie od potrzeb, do przewożenia materiałów z stacji zaop. wzgl. ośrodków zaop. do wys. składów zaopatrywania korpusów oraz dla wszelkiego innego transportu.

Skład: Dtwo kompanii,
dwa plutony 3T,
dwa plutony 6T,
pluton ogólny /am./
dwa plutony zapas.kierowców
pluton warsztatowy.

Kompanie przewozowe piechoty /Tp.carrying Coys/ w składzie: Dtwo kompanii,
trzy plutony transp. 3T z siedzeniami opuszcz. /2o osob/
pluton ogólny /am./
pluton zapasowych kierowców
pluton warsztatowy.

Kompanie transporterów czołg. /Tk.tptr.coys/ w skali jedna na brygadę pancerną lub brygadę czołgów.
Typ ciężki kompanii przewidziany dla bryg.czołg.
Typ lekki dla brygad pancernych.

Uwaga: Ponadto w brytyjskiej organizacji do oddz.sł.zaop. /RASC/ należą jeszcze:
- kolumny mostowe /Br.coy/,
- kolumny sam.san. /MAC/,

uwzględnione w podręczniku w rozdziałach sł.zdrowia i organizacji saperów.

c/ Jednostki Służby Zaopatrywania - znajdujące się na szczeblu Dtwa Frontu /G.H.Q./ i Etapu /L.of C.Tps/:

- Komp.mostowe /Br.Coy/ uwzględnione w organizacji sap.
- Komp.trans.ogól. /Gen.Tpt.Coys/ jako 4-ta i 5-ta linia /łącznikowa/ w razie potrzeby i dla transportu ogólnego.

- Kompanie sam.san. /Amb.Car Coy/ dla transportu chorych i rannych z pociągów san. do szpitali i ze szpitali do ewakuacji okrętem szpitalnym.
- Kompanie transportów czołg. /Tk.Tptr Coys/ dla przewożenia uzupełnień czołg. oraz uszkodzonych czołgów, /przewozów innych niż taktyczne/.
- Kompanie mat.pędnych /Bulk Pet.Coys/, przewożące mat. pędne w cysternach. Ogólna pojemność 36000 do 45000 gal.
- Kompanie przewożące wodę /Water Tk.Coy/ w cysternach. Ogólna pojemność około 20.4co galonów.
- Dtwo komp.brygady plot./HQ of AA bde coy/,
- Dtwo komp.zaop.art. /HQ of GHQ Arty Coy/.
- Kompanie sam.specjalnych /wywrotek//Tipper coy/, przeznaczone dla prac saperskich.
- Kolumny sam.san /MAC/,
- Kompania samochodowa Dtwa Frontu /GHQ car coy/.

Ilość i typ powyższych jednostek zależną jest od zadań sił zbrojnych, działających w danym obszarze.
Głównymi czynnikami są:
- wielkość i charakter obszaru etapowego,
- możliwości komunikacji kolejowej,
- pojemność urządzeń portowych dla przyjmowania i rozdziału mat.

d/Przeglądowe zestawienie organizacji dowodzenia oraz rozłożenia oddziałów sł.zaop.

a/ Obszar etapowy.

Szef transportu Dtwa Frontu
D.of T./HGQ/

Szef Sł.Zaop.Etapu
DDST L of C Area

Szef Sł.Zaop.Armii
DDST /Army H.Q./

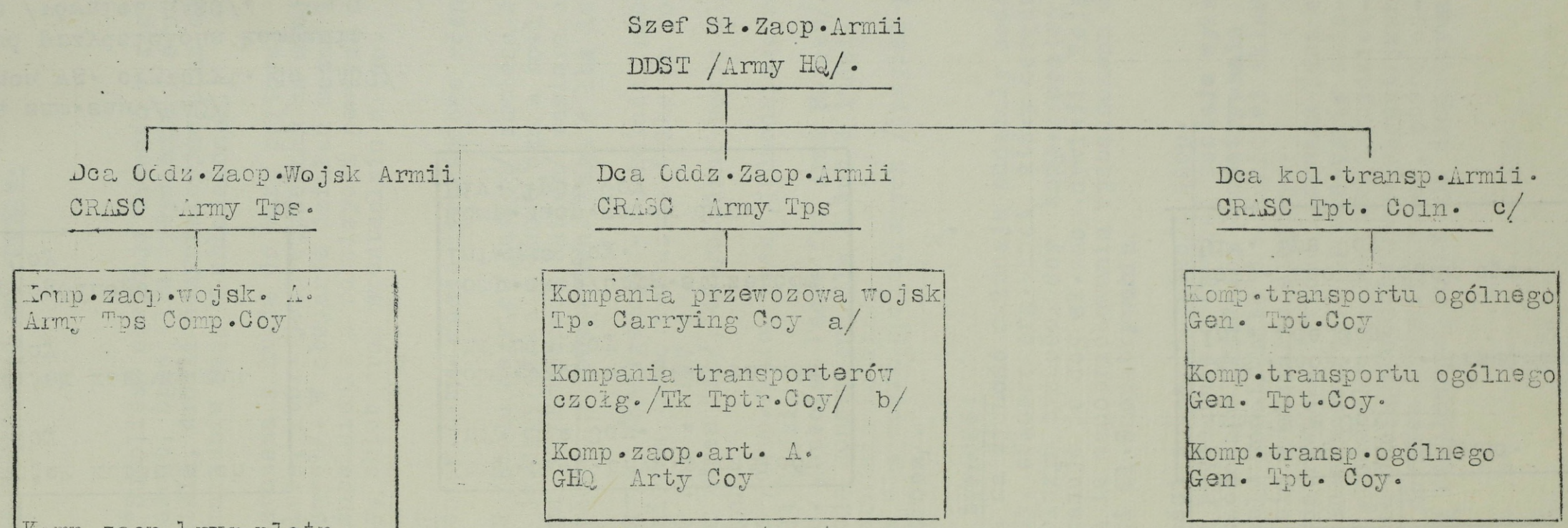
jak strona następna

Rej.Szef Sł.Zaop.
ADST Area

Podobszar Bazy Szef Sł.Zaop. ADST Base Sub Area	Podobszar etap 1. Szef Sł.Zaop. DADST 1 Sub Area	Podobszar etap 2. Szef Sł.Zaop. DADST 2 Sub Area	Podobsz.etap 3. Szef Sł.Zaop. DADST 3 Sub Area	Podobsz.etap4. Szef Sł.Zaop. DADST 4 Sub Area	Podobszar etap 5. Szef Sł.Zaop. DADST 5 Sub Area
Komp.transporterów a/ czołg /Tk.Tptr. Coy/	Komp.sam.spec. wywrotek /Tipper Coy/	Komp. sam.san. /Amb.Car Coy/	Komp.transporterów a/ czołg /Tk.Tptr.Coy/.	Kolumna sam.san. /MAC/	Komp.sam.Dtwa Frontu /GHQ Car Coy/
Komp.mat.pędn. /Bulk Pet Coy/	Komp.transp.og. /Gen.Tpt.Coy/	Komp.transp.og. /Gen.Tpt.Coy/ b/	Komp.sam.spec.wywrotek /Tipper Coy/	Komp.przewozowe wody /Water Tk. Coy/.	Komp.transp.og. /Gen.Tpt.Coy/ b/
Komp.bryg.plot. AA Bde Coy	Komp.transp.og. /Gen.Tpt.Coy/	Komp.transp.og. b/ /Gen.Tpt.Coy/	Komp.bryg.plot. AA Bde Coy		Komp.transp.og. /Gen.Tpt.Coy/ b/

Uwagi: a/ Tylko dla przewozów nietaktycznych.
b/ 4.i 5. linia /system łańcuchowy/ dla dowozu w razie przerwy na linii kolejowej oraz dla użytku ogólnego.
Podobszar etapowy podzielony jest na kolejne strefy podobszarów 1-5.

c. Obszar Armii.

UWAGI:
a/ Ilość zależna od potrzeb.
b/ Tylko dla przewozów taktycznych. Przydział w skali 1 komp. na dyw.panc. lub brygadę czołgów.
c/ Kolumna transportowa w skali 1 komp.transp. na dyw.wchodzącą w skład korpusów należących do Armii /kompanie dyw.piech. lub dyw.panc./. W wypadku, gdy korpus podlega bezpośrednio Dtwu Frontu, kompanie te przechodzą na szczebel korpusu.

f/ Obszar korpusu i dyw.

Szef Sł.Zaop.Korpusu
DDST /Corps/.

Dca Oddz.Zaop.Wojsk Korp.
CRASC C Tps.

Komp.zaop.wojsk korpuśnych
Corps Tps. Coy

Komp.zaop.wojsk korpuśnych
Corps Tps. Coy

Komp.transp.ogólnego
Corps Tpt. Coy

Dca Oddz.Zaop.Dyw.piech.
CRASC Inf.Div.

Komp.zaop.bryg.strzelców
Inf. Bde Coy.

Komp.zaop.bryg.strzelców
Inf.Bde Coy

Komp.zaop.bryg.strzelców
Inf.Bde Coy.

Komp.zaop.wojsk dyw.
Div. Tps. Coy

Dca Oddz.Zaop.dyw.panc.
CRASC Arm Div.

Komp.zaop. bryg.panc.
Armd Bde Coy

Komp.zaop.bryg.strzelców.
Inf. Bde Coy

Komp. zaop. wojsk dyw.
Div. Tps Coy.

Kolumna sam.san./MAC/
/należąca wg. org.bryt. do RASC/.

Może być przydzielona kompania
mostowa /również RASC/.

U w a g a : Jeżeli korpus podlega bezpośrednio dcy frontu, korpus otrzymuje dodatkowo 1 dtwo kol.transp.og., oraz komp.transp.og. w ilości 1 komp. na dywizję.

V. Zaopatrywanie w żywność, amunicję i mat.pędne.

Żywność /Supplies/:

1/ Angielski termin "Supplies" obejmuje żywność w racjach, węgiel, drzewo opałowe, specjalne wyżywienie i środki toniczne dla szpitali, środki dezynfekcyjne oraz mieszanki przeciw zamarzaniu wody w chłodnicach.

2/ Żywność jest dostarczana z kraju do bazy portowej /z wyłączeniem chleba, który jest wypiekany na miejscu w piekarniach polowych/. W obszarze działań można liczyć czasami na uzupełnienie z rekwizycji pewnych artykułów, jak jarzyny, chleb oraz ewentualnie mięso.

3/ Racje żywnościowe:
Żywność ujęta jest w t.zw. racje żywnościowe różnych typów:
a/ Racja polowa N /Field Service Ration/ zawiera świeże mięso, chleb jarzyny. Waga 4 lbs 8 ozn = 2041,2 gr.
b/ Racja konserwowa R /Preserved Ration/ zawiera ekwiwalent racji polowej w konserwach. Waga 4 lbs 14 ozn = 2211,3 gr.
c/ Racja specjalna S /Emergency/ - czekolada, noszona jest przez żołnierza, może być użyta tylko na rozkaz oficera. Waży 8 ozn = 227 gr.
d/ Racja desantowa /Mess Tin/, 48-godzinna racja dla wojsk desantowych.
e/ Racja zespołowa /comp.ration pack/, jednodniowa racja zespołowa dla 14 ludzi.
f/ Racja oddz.panc. /Special Packs for Armd Forces/, jednodniowa racja konserwowa dla 2 lub 3 ludzi.
g/ Górska racja /Montain Ration/,
h/ Racja specjalna dla wojsk powietrznych /Special packs for Airborne Forces/.

4/ Zapotrzebowania na żywność:
Zapotrzebowania na żywność składają oddziały codziennie do dtwa brygady, oficera org.-kwat, który doręcza je na punkcie rozdzielczym żywności dcy komp.zaopatrywania, który przekazuje je dcy sł.zaop.dywizji. Wojska dywizyjne składają te zapotrzebowania wyznaczonemu do tego celu oficerowi Sł.Zaopatrywania.

5/ Dostarczanie żywności z bazy do stacji zaop.
Po przybyciu do portu bazy , żywność zostaje wyładowana z okrętów i złożona w Składnicy Zaopatrywania Bazy BSD /Base Supply Depot/ albo w wysuniętej składnicy, znajdującej się w obszarze etapowym.
W składnicy Zaopatrywania żywność ładowana jest w wagony /ładunki standaryzowane/ i te następnie skierowywane do Stacji Rozdzielczej. Na stacji rozdzielczej organizowane są pociągi codziennego zaopatrywania /32 wagony 10T dla korpusu 2 dywizyjnego/, które odchodzą przez stację regulacyjną do Stacji Zaopatrywania.

6/ Dostarczanie żywności ze Stacji Zaopatrywania.

Żywność przybywa na stację zaopatrywania w ładunkach wagonowych i tu zostaje pobraną przez kompanie transportu ogólnego Armii, poczym przewieziona, albo do wys. składu zaop. korpusu, albo złożona w pobliżu w składzie stacyjnym - zależnie od potrzeby.

7/ Pobieranie żywności w wysuniętym składzie zaop. korpusu /FMA/.

a/ Szef Sł.Zaop. korpusu ustala tabelę czasu dla pobierania przez oddziały. Kompanie zaopatrywania dywizji oraz korpusu /2.linia/ skierowują konieczną do pobierania ilość pojazdów pod dtwem oficera. Pojazdy te zatrzymują się w pobliżu wys.składu zaop., meldując o tym dcy składu, poczym zostają wzywane kolejno wg. tabeli do pobierania.

b/ W związku z wprowadzeniem wys.skł.zaop. korpusu, transport 2.linii /kompanie zaop./ dywizji piechoty nie stosuje obecnie systemu pracy dwiema sekcjami /pobiorcza i rozdzielcza/.

System dwuch sekcyj utrzymywany jest w dywizji panc. ze względu na ruchliwość jej i związane z tym możliwości oddalenia się od wys.skł.zaop. oraz rozproszenia w terenie.

c/ System pracy w dyw.panc. na zasadzie dwuch sekcyj: pobiorczej i rozdzielczej.

Wozy żywnościowe kompanii zaop.dyw.panc. dzielą się na dwie sekcje, pobiorczą i rozdzielczą.

Jedna z tych sekcyj jako pobiorcza, pobiera jednego dnia żywność z wys.skł.zaop.korpusu w masie, przewozi do miejsca postoju kompanii zaop., gdzie po dokonaniu segregacji /t.zw. rozdziału na oddziały/ na drugi dzień, zmieniając swą nazwę na sekcję rozdzielczą, przewozi do przodu, do punktów rozdzielczych dla wydania oddziałom.

Każdego dnia więc jedna sekcja pobiorcza pobiera żywność w wys.skł.zaop.korpusu, druga sekcja rozdzielcza /która wczoraj była pobiorczą/ wydaje żywność oddziałom.

Dcy sekcyj pobiorczych określają ilość wozów wysyłanych do wys.skł.zaop., gdyż żywność pobierana w masie nie wymaga wysyłania wszystkich samochodów.

Uwaga: Wobec tego, że komp.zaop.dyw.panc. pracują systemem dwuch sekcyj /pobiorcza, rozdzielcza/, mogą one również w pewnych wypadkach pobierać żywność bezpośrednio ze stacji zaopatrywania.

8/ Segregacja żywności /Bulk Breaking/.

Dywizja piechoty:

Wozy żywnościowe komp.zaop. po pobraniu /w godzinach popołudniowych/ w wys.skł.zaop.korpusu, żywności w masie, powracają do swego m.p.

Tu żywność zostaje wyładowana i rozdzielona na poszczególne oddziały, jak brygady, względnie pułki art. i następnie:

a/ albo z powrotem załadowana wg. dokonanego podziału dla dowiezienia i wydania w dniu następnym rano, do eszelonów B oddziałów dyw.piech.

b/ albo wydana w dniu następnym w godzinach rannych na miejscu z ziemi wprost do eszelonów B, o ile te znajdują się w pobliżu.

c/ Punkty rozdzielcze żywności Supply Point /SP/ otwiera się jedynie dla oddziałów, które nie posiadają eszelonów B, np. dtwo dywizji, kompanie san., kompanie saperów.

Wozy żywn.kompanii zaop.po wydaniu w godzinach rannych,pobierają w tym samym dniu,w godzinach popołudniowych,następną rację żywności w wys.składzie zaop.Korpusu.

Czynność segregacji w komp.zaop.trwa około półtorej godziny. W esz.B następuje już następna segregacja na mniejsze oddziały.

Dywizja pancerna

Żywność pobrana przez sekcję pobierczą w masie,zostaje rozdzielona w m.p.komp.zaop.poczym następnego dnia ta sama sekcja jako sekcja rozdzielcza podwozi ją do przodu,łącznie z amun.i mat.pędn.

Szczegóły omówione są w dziale "Amunicja"pkt.7.

9/.Rozłożenie żywności w dywizjach.

a/ Dywizja piechoty.

Sytuacja każdego dnia o godz.16.oo:

Przy żołnierzu -1 racja S /czekolada/

Na sam.żywn.oddziałów: ewent.nie wydany wieczorny posiłek.
1 racja N /przywieziona przez esz.B w godz.popoł.lub w oddziałach nie posiadających esz.B otrzymana w punkcie rozdz.żywności.

W komp.zaop.dyw. 1 racja N - przywieziona z wys.składu zaop.do wydania dnia następnego.

Ponadto oddziały dyw.piech.przewożą 1 rację konserw.R w esz.A oraz 1 rację konserw.R w komp.zaop.dywizji.

Razem łącznie ze stanem wys.składu zaop.Korpusu/2 racje N/ stan żywności od stacji zaop.do czoła,wynosi:
6 racyj żywności plus 1 racja"S"

b/ Dywizja pancerna.

Sytuacja żywnościowa każdego dnia o godz.16.oo:

Przy żołnierzu - 1 racja S /czekolada/

W wozach bojowych Brygady pancernej oraz pułku rozpoznawczego i w eszelonie "A" brygady strzelców - 3 racje konserwowe. W kompaniach zaop.dywizji - 2 racje konserwowe.

Racje konserwowe dla bryg.panc.,pułku rozpoznawczego i dowództwa dywizji w postaci racji oddz.panc./Special Packs for Armd.Forces/,dla powstałych oddziałów w postaci racji zespołowej /Comp.Ration Pack/ dla 14 ludzi.

Kompanie zaop.dywizji /2 linia/ - dostarczają ponadto codziennie,pracując systemem dwóch eszelonów,pobierczy i rozdzielczy,- 1 rację polową N lub 1 rację konserwową.

W warunkach postojowych należy zawsze dostarczać żywności świeżej / racja polowa N/.

W związku z tym sytuacja żywnościowa każdego dnia o godz.16.oo w dyw.panc.będzie następująca:

Przy żołnierzu - 1 S

Na wozach bojowych i esz."A" - 3 racje konserwowe.

W komp.zaop.. . . . . - 2 racje konserwowe
1 racja N lub konserwowa dla dostarczenia oddz. wieczorem,
1 racja N lub konserwowa dla pobrania w wys.składzie zaop.Korpusu do wydania oddziałom następnego dnia.

Razem łącznie ze stanem wys.składu zaop.Korpusu /2 N lub 2 R/ - stan żywności od stacji zaopatrywania do czoła wynosi: 1 racja "S",
9 racyj dziennych.

Materiały pędne /POL/.

1/ Nazwa mat.pędne /POL - Petrol Oil and Lubricants/ obejmuje benzynę, oleje i smary.

2/ Benzynę otrzymuje się w 4-ro galonowych blaszankach /galon = 4,5 litra/ dwuch typów:
. Blaszanka jednorazowego użytku /waga pełnej 32-ft.ang./
Blaszanka zwracalna /waga pełnej 39-ft.ang./.
Na samochodzie 3 T. można przewieść 190 blaszanek jednorazowego użytku lub 160 blaszanek zwracalnych.

3/ Materiały pędne wysyłane są z bazy zależnie od zapotrzebowania pociągami do stacji zaop. w mat.pędne /PRH/.
Na stacji zaop. pobierają mat.pędne kompanie transportowe Armii i przewożą do wys. skł.zaop.korpusu albo magazynują w pobliżu stacji kolejowej.

4/ Rozłożenie mat.pędnych w strefie czołowej od stacji zaop.wzgl.odr.zaop.
Dca Armii ustala i jest odpowiedzialny za wysokość zapasów mat.pędnych w wys.skł. korpusów.
Rozłożenie zapasu mat.pędnych poza pełnym zbiornikiem w pojazdach mot. jest następujące:

	Dyw.panc.	Dyw.piech.
Na sam.oddz.	50 mil	do 50 mil
W komp.zaop.dyw.	75 "	50 "
Rezerwa w wys.skł.zaop.korp. . .	50 "	25 "

Rezerwa w wys. składzie zaop. korpusu może być zwiększona zależnie od potrzeb, ale nie przekraczać ilości 200 mil na dyw.panc. i 100 mil dla dyw.piech.

5/ Dostarczanie mat.pędnych oddziałom w dyw.piech.
W oddziałach pojazdy uzupełniają swoje zużycie z samochodów benzynowych oddziałowych, które po wydaniu jadą do rejonu adm.dyw. i tam pobierają bezpośrednio z komp.zaop.
Punkty rozdzielcze mat.pędnych organizowane są w rejonach oddziałów tylko w wyjątkowych warunkach, a mianowicie:
a/ Dla pułku rozpoznawczego i tych oddziałów, które nie posiadają swoich wozów benzynowych.
b/ Gdy spodziewany jest bardzo wysokie zużycie,
c/ gdy przewidywane są trudności w normalnym zaopatrywaniu.
Uzupełnienie próżnych wozów komp.zaop.dyw. następuje z wys. składu zaop.korpusu.

6/ Dostarczanie mat.pędnych oddziałom w dyw.panc.
Ujęte jest w dziale "Amun. pal." łącznie dla amunicji, żywności i mat.pędnych.

Amunicja /Amn/.

1/ Amunicja w org.bryt. należy zasadniczo do służby materiałowej, która dostarcza amunicję z Bazy Portowej do st. zaopatrywania. Od stacji zaopatrywania amunicja przechodzi do działu Sł.Zaop. i ta ponosi za nią odpowiedzialność. Służba materiałowa zajmuje się w dalszym ciągu jedynie fachową inspekcją amunicji.

BIBLIOTEKA NAUKOWA AON WP
Dział Zbiorów Ogólnych

2/ Po przybyciu do Bazy Portowej amunicja jest składana w Składzie Amunicyjnym Bazy /Base Ammunition Depot - BAD/ lub w wysuniętym składzie /Advanced Ammunition Depot - AAD/ w obszarze etapowym zależnie od potrzeb.

Prócz tego trzymana jest pewna rezerwa na kołach w pociągach w różnych miejscach obszaru etapowego dla uzupełnienia nagłych potrzeb oraz doraźne składy na wypadek przerwania linij kolejowych.

Pociągi amunicyjne o ładunku standaryzowanym lub specjalnym, wysyłane są do stacji zaop.w amunicję, zależnie od zużycia wykazanego w zapotrzebowaniach oddziałów, względnie gdy np. dodatkowa amunicja jest żądana zgodnie z planem dcy korpusu dla natarcia.

Przy stacji zaop. w amunicję tworzone są również w razie potrzeby składy amunicji.

3/Zaopatrywanie w strefie od st.zaop.do czoła.

Dca armii odpowiedzialny jest za decyzję, jaka rezerwa amunicji winna być dla każdego działania trzymana w ramach między st.zaop. a oddziałami.

Sztab kwatermistrzowski musi zestawić zapotrzebowanie amunicji oraz przydział koniecznych środków transportowych.

Kompanie transportu ogólnego armii po pobraniu na stacji zaop. względnie w składach, dostarczają amunicję do wys.skł.zaop., skąd pobierają kompanie zaop.dywizyjne /2.linia/.

W wypadku, gdy przewidywane jest składanie amunicji w oddziałach, środki transportowe armii mogą przewozić amunicję bezpośrednio do stanowisk dział.

W razie, gdy w związku z ruchem oddziałów do przodu, odległość ich w stosunku do wys.skł.zaop. wzrasta, kompanie transp. armii mogą wysunąć ośr.zaop. w amunicję by zrównoważyć wysiłek 2.linii. Zarządzenie to leży w kompetencji korpusu, który zawiadamia o tym dywizję.

4/ Dostarczanie amunicji do oddziałów.

Kompanie zaop. /2 linia/ dywizji dostarczają amunicję bezpośrednio do oddziałów - eszelonu "A", stanowisk dział i jaszczy, oraz organizują punkty rozdzielcze amunicji, zależnie od potrzeb taktycznych.

Oddziały mogą również pobierać amunicję w kompaniach zaop. w ich miejscu postoju, o ile znajdują się w pobliżu.

Punkty rozdzielcze amunicji, to poprostu tylko wydzielone wozy z komp.zaop., wysunięte do przodu i umiejscowione w rejonie za pułkami artylerii. Amunicja może być pobierana w tych punktach, względnie mogą być przysłani przewodnicy dla skierowania wozów do stanowisk artylerii.

Amunicja w punktach rozdzielczych nie może być składana na ziemi. Każdy opróżniony po wydaniu samochód odchodzi do wys. skł. zaop.korpusu dla uzupełnienia, poczym wraca do m.p.komp.zaop.

Na marsz mogą być tworzone t.zw. ruchome punkty zaop. w amunicję, posuwające się w kolumnach oddziałów zależnie od potrzeby.

5/ Zapotrzebowań na amunicję oddziały nie składają. Amunicję pobiera się, kwitując pobraną ilość.

W czasie walki każdy oddział ma prawo pobierania amunicji w najbliższym punkcie rozdzielczym, względnie w komp.zaop. bez względu na to, czy kompania ta zaopatruje normalnie ten oddział, czy nie.

Dywizja będąca w walce przysyła codziennie wykaz zużytej amunicji na podstawie zestawienia, wydanej przez komp.zaop. na punktach rozdzielczych, amunicji do dtwa korpusu, dla umożliwienia przeprowadzenia kalkulacji dowozu z bazy.

6/ Jednostka kalkulacyjna amunicyjna.

Przeciętna norma rozkoźeniowa amunicji jest różna dla każdego rodzaju broni:

Przeciętnie w kompaniach zaop. znajdująca się 2 linia odpowiada połowie stanu amunicji w oddz./1 linia/

Jako jednostkę kalkulacyjną dla dowozu przyjęto wysokość /dotacja/2 linii.

7/ Dostarczanie amunicji.żywności i mat.pęd.w dyw.panc.

W ciągu dnia Dca Oddz.Zaop.dywizji panc.na rozkaz kwatermistrza dywizji skierowuje z komp.zaop.samochody z żywnością/sekcję rozdzielczą/,mat.pędnymi i amunicją ku przodowi do punktu wyczekiwania,możliwie najbliżej przypuszczalnego miejsca biwakowania nocnego.

Ponadto kwatermistrz ustala jedno najbardziej do przodu wysunięte miejsce jako t.zw.centralę meldunkową sł.zaop. i podaje to do wiadomości wszystkich oddziałów.

Gdy biwak został ustalony,kwatermistrz i Dca oddz.zaop.ustalają miejsce połączonych punktów rozdzielczych oraz czas,w którym eszelony "A" oddziałów mogą pobrać.

Dowódcy oddziałów zostają powiadomieni o miejscu wydawania wzgl.o ile taki rozkaz do nich nie dotrze,wysyłają gońców do centrali meldunkowej sł.zaop. gdzie otrzymać mogą dokładne dane.

W miarę możliwości wspólny punkt rozdzielczy winien być przy jednej drodze,stanowiącej pętlę na osi marszu brygady.

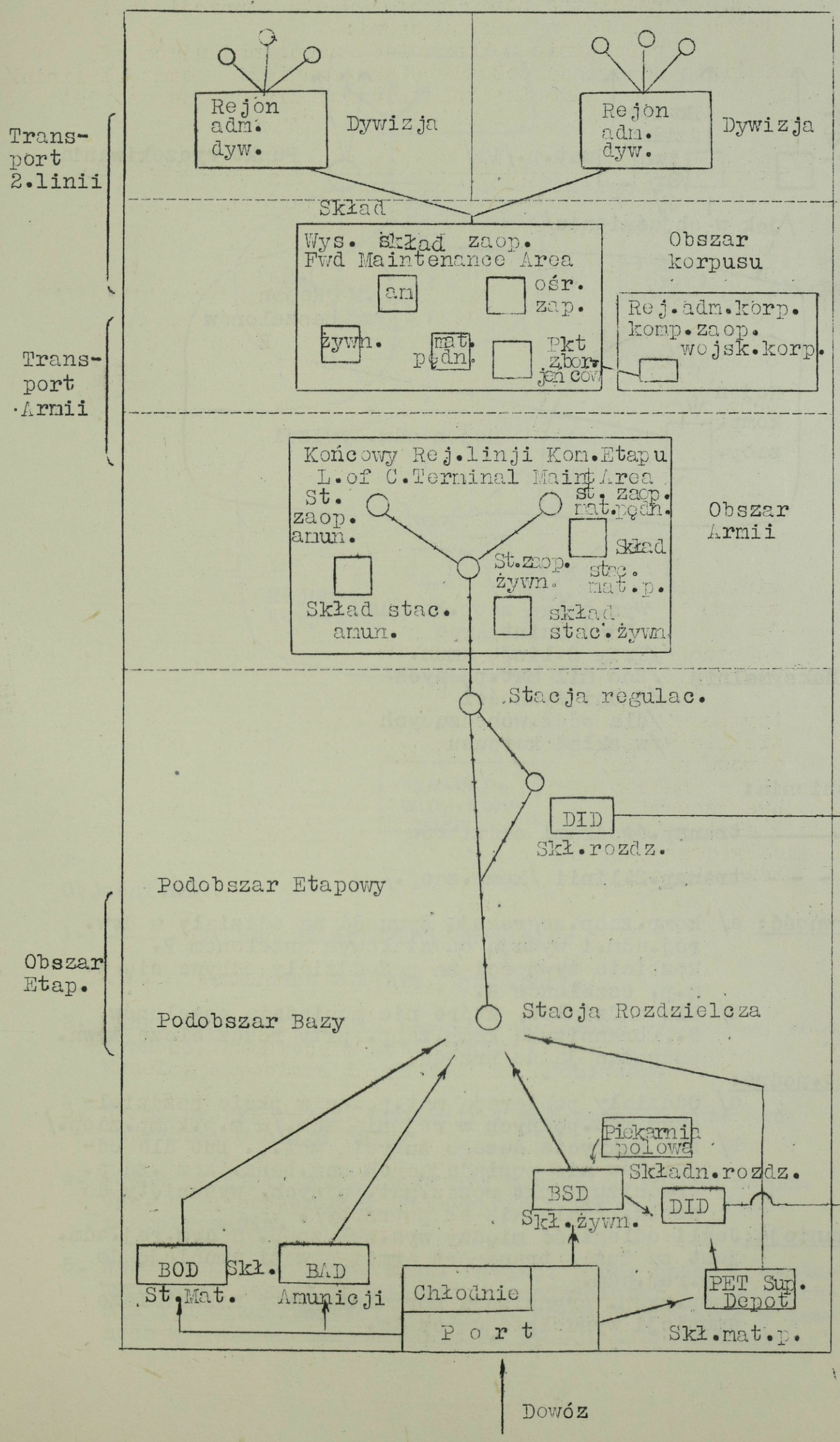
Wozy z żywnością, mat.pędnymi i amunicją,w tej kolejności winny być ustawione wzdłuż drogi,gotowe do wydawania.

Wozy eszelonu "A" nadjeżdżają w porządku odwrotnym,a więc :wozy amun.Mat.pęd.i żyw.tak,że mogą ustawić się przy odnośnych punktach wydawania i pobrać z wozu na wóz.

Należy pamiętać,że te punkty rozdzielcze mogą być czasami bardzo oddalone od miejsca biwaku/do 10 mil/ i dlatego centrala meldunkowa winna funkcjonować przez cały czas otwarcia punktu,by oddziały mogły zawsze znaleźć miejsce wydawania.

Ogólny system zaopatrywania w amun., nat.pędne i żywność

Baza - Dywizja.

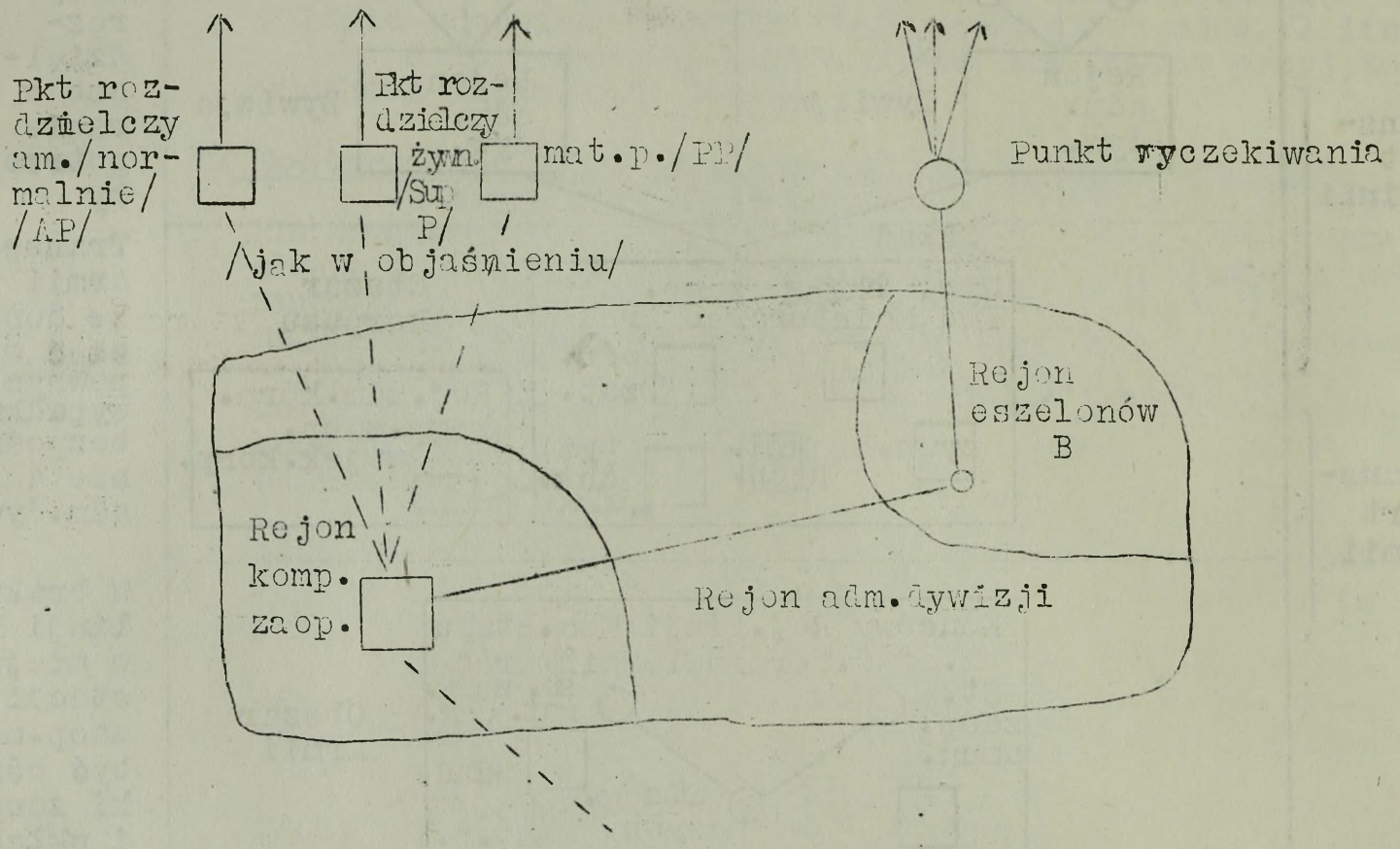

Pkty rozdzielcze w razie potrzeby

Transport Armii może dostarczać w pewnych wypadkach bezpośrednio do re adm.dyw.

W braku linji kol. w miejsce stacji zaop.mogą być ośrodki zaop. i składy drogowe, tworząc łącznie ośrodek drogowy zaop. /Rdhead Maint Area

System zaopatrywania w żywn.am. i mat.pędne
w dywizji piechoty.

Wys.skład zaop.korpusu
Fwd Maint Area
/Trzy 2.linje amun.
Maksymalnie /2oo mil mat.pędnych
/2 dni żywności
/dla oddz.wchodzących
/w skład korpusu

Objaśnienia:

1. ———— transp.środkami oddziałów

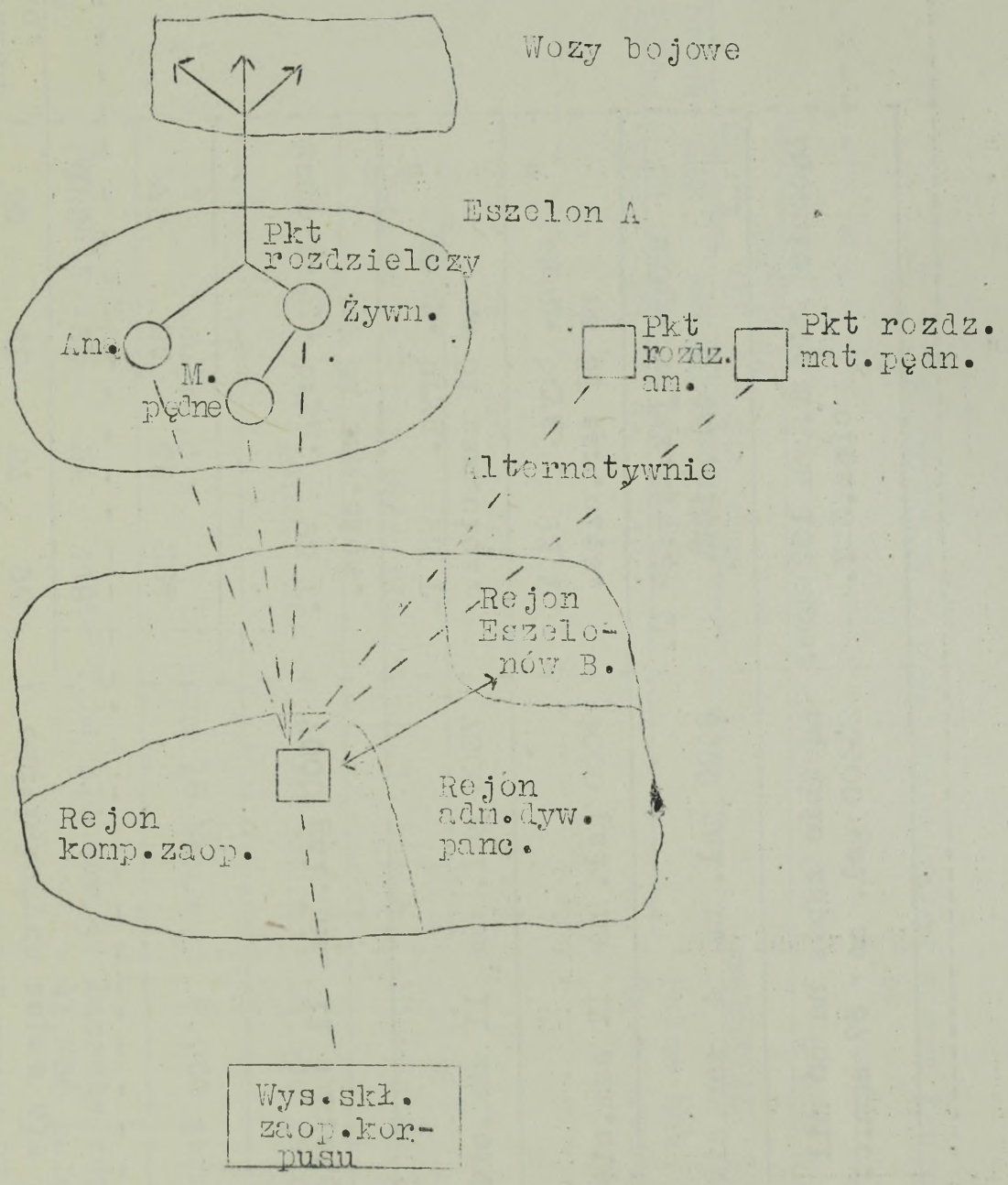
- - - - transp.2.linii /komp.zaop./

2. Żywność: a/ komp.zaop.segregują żywność na oddziały w dyw. rej.adm.i wydają oddziałowym eszelonom B. Rozbicie żywności na pododdziały odbywa się w m.p. eszelonów B.
b/ Dla oddziałów, które nie posiadają eszelonów B., organizują komp.zaop. pkty rozdzielcze żywn. podwożąc ją do przodu.

3. Mat.pędne:
a/ Oddziały pobierają mat.pędne w pkcie rozdzielczym mat.pędnych w rejonie adm./w m.p.komp.zaop./
b/ Dla pokrycia dużego zużycia mat.p. lub dla oddziałów nie posiadających sam.benz. komp.zaop. organizują pkt rozdz.mat.pędnych, wysunięty do czoła. /Zależnie od potrzeby/.

4. Amunicja: Jeśli odległość między wys.skł.zaop. a dyw.rej.adm. jest za duża, transport Armii dowozi amunicję do dyw.rej.adm.
Komp.zaop. organizują normalnie pkty rozdzielcze amunicji wysunięte do czoła.

System zaopatrywania w żywn., am. i mat.pędne w dywizji pancernej.

Objaśnienia:

1. ——— transport środkami oddziałów

   - - - - - transport 2.linii /komp.zaop./

2. Punkt rozdzielczy dla brygady otwierany wieczorem, zawiera żywność, amunicję i mat.pędne.
   Eszelon A pobiera i przewozi do oddziałów.

3. Normalny pkt rozdz. amunicji i mat.pędnych może być potrzebny w ciągu dnia.

4. Pewne oddziały znajdujące się w pobliżu rejonu admin. dyw. mogą pobierać zaopatrywanie w samym m.p. komp. zaopatrywania.

5. Wobec tego, że komp. zaop. dywizji panc. pracują systemem dwóch sekcji,/pobiorcza i rozdzielcza/ dla pobierania i dowozu żywności, mogą one również pobierać w pewnych wypadkach bezpośrednio ze stacji zaopatrywania.

ROZŁOŻENIE I TONAŻ MATERIAŁOW W DYW.PIECH.

LINIA		Rodzaj materiałów - tonaż - pojazdy					
		AMUNICJA					
		25-ft.	17-ft.	6-ft.	40mm.	Materiały pędne	Żywność
1.linia	przy broni	112	45	39	352	Pełne baki pojazdów. Na samoch. oddziałowych zapas nie przekr.50 mil.	Tonaż 1 N dla dyw.p.37,9 T. 1 R " " 41 T.
	na wozach amunic.	60	45	57	96		
	RAZEM	172	90	96	448		
2.linia		75	36	48	224		
	komp.zaop. bryg. 93 T. na 31 sam.cięż.					7000 gal. na 11 sam.cięż.	18 sam.cięż.
	" zaop. bryg. 93 T. na 31 sam.cięż.					7000 gal. na 11 sam.cięż.	18 sam.cięż.
	" zaop. bryg. 93 T. na 31 sam.cięż.					7000 gal. na 11 sam.cięż.	18 sam.cięż.
	" zaop. wojsk.dyw.27 T. na 9 sam.cięż.					2400 gal. na 4 sam.cięż.	15 sam.cięż.
	Łącznie 306 T. na 102 sam. cięż.3 T.					Łącznie zapas na 50 mil 23400 gal. na 37 sam.c. 3 T.	Łącznie 69 sam.cięż. 3 T.

ROZŁOŻENIE I TONAŻ MATERIAŁOW W DYW.PANCERNEJ.

LINIA		Rodzaj materiałów - tonaż - pojazdy.						
		AMUNICJA				MATERIAŁY PĘDNE	ŻYWNOŚĆ	
		25-ft.	3"	6-ft.	40mm			
1.linia	przy broni	112	45	39	352	Pełne baki pojazdów. Na sam.oddz. zapas 75 mil	Tonaż 1 N dla dyw.panc. 29,9 T. 1 R dla dyw.panc. 32,4 T.	
	na woz.am.	60	45	57	96			
	RAZEM	172	90	96	448			
2. linia		75	36	48	224			
		Komp.zaop. bryg.strz. 102 T.na 34 sam.c.				10.2oo galonów na 16 sam.c.	10 sam.cięż.	
		" " " panc. 186 T.na 62 sam.c.				24.5oo galonów na 40 sam.c.	18 sam.cięż.	
		" " wojsk.dyw. 54 T.na 18 sam.c.				7.000 galonów na 11 sam.c.	10 sam.cięż.	
		Łącznie . . . . . 342 T.na 114 sam.c.				Łącznie zapas na 75 mil. 41.700 galonów na 67 sam.c. 3 T.	Łącznie 38 sam.c.3 T.	

Rozłożenie materiałów na środkach Sł.Zaop. /2 linia/ na szczeblu Korpusu i Armii.

		Amunicja	Mat.pędn.	Żywność	Materiał i różne	Mat.sap.	Mat.Pgaz.	Drut	Rezerwa	
1.Komp.zaop.wojsk Korpuśnych /90sam.c. 3 t./										Razem 180 sam./3T. /540 ton,/
2.Komp.zaop.wojsk Korpuśnych /90 sam.c. 3 T./łącznie. Amun.2 linia dla wojsk Korp./ 4 sam. z minami./ Mat.pędne/50 mil/około 18500 gal.dla wojsk Korpuśnych. 30 ton drutu dla dywizji. Rezerwa dla przeniesienia Pol.Szpit. Ewak./potrzebnych 24 sam.c./wzgl. dla przewozu części wymiennych.		21	29	52	8	2	5	30	33	
Kompania Transportu ogóln.Korpusu. Rezerwa dla przewozu części wymiennych i zespołów wzgl.dla celów ogólnych.										90 sam.3 T.
Plut.zaop.pułku art.l. 30 sam.3 T./90 ton/		22	5	2			1			Przewozi 2 drugie linie zaop.
Pluton zaop.pułku art.c.										
12 sam.6 T.	4,5"	26	5	2	2					Przewozi 2 drugie linie zaop. /Rozdział obliczany w sam.3 T./
18 sam.3 T.	5,5"	30	5	2	2					
Łącznie 30 sam./126 Ton/ Mat.pędne- 75 mil.										
Plut.zaop.pułku plotn. /tylko na szczeblu Armii/ 12 sam.6 T. 18 sam.3 T Łącznie 30 sam.c. /126 ton/ Mat.pędne 75 mil.		26	6	2			1			Przewozi 2 drugie linie zaop. /Rozdział obliczany w sam. 3 T./

VI. Składanie amunicji art. /Dumping/

1. Składanie amunicji na ziemi w rejonach wojsk walczących jako nadwyżki ponad stan przewożonej amunicji 1. i 2.linii przeprowadza się tylko w wyjątkowych specjalnych warunkach.
   Plan składania takiej amunicji musi obejmować:
   a/ złożenie potrzebnej nadwyżki,
   b/ uzyskanie pełnej dotacji na środkach transportowych 1.i 2.linii.

2. Decyzja składania:

   W wypadku gdy zaistnieje potrzeba składania amunicji, sztab musi wydać specjalną instrukcję, która będzie wynikiem współpracy:
   a/ sztabu taktycznego - poda zamiar dcy i plan ogni,
   b/ dcy artylerii - ustala potrzeby ilościowe amunicji dla wykonania planu ogni,
   c/ kwatermistrz - poda możliwości uzyskania odpowiedniej ilości amunicji, czas potrzebny dla zwiezienia i środki transportowe.

3. Czynniki decyzji.

   Następujące czynniki wpływają na ilość składanej amunicji oraz czas potrzebny do złożenia:
   - stan zagrożenia /większy w obronie niż w natarciu/
   - czas w dyspozycji
   - godziny nocne
   - możliwości ruchu dziennego
   - ilości i czas, w których amunicja może być otrzymana w wys. składzie korpusu wzgl. na st.zaopatrywania
   - posiadane środki transportowe
   - personel roboczy i możliwości wysiłku fizycznego personelu
   - odległości między wys.składem korpusu a miejscem złożenia
   - stan drożni, kontrola ruchu.

4. Uzupełnianie złożonej amunicji wymaga następnych decyzji i zależne jest od przebiegu działań wzgl. przewidywań. Należy pamiętać, że z chwilą złożenia amunicji i posiadania pełnej amunicji 1. i 2.linii na kołach, nie będzie prawie nigdy możliwości przesunięcia złożonej amunicji. Jest ona w wysokim stopniu narażona na utratę.

5. Centrala regulująca.

   Dla składania amunicji koniecznym jest wysunięcie możliwie najbardziej do przodu na głównej osi dowozu do pktu, w którym ruch musi się rozejść do poszczególnych rejonów, centrali regulującej.
   W skład takiej centrali winni wejść:
   - oficer am. dcy oddz.zaop.
   - oficer od dcy art.
   - gońcy na motocyklach z oddziałów
   - pluton żandarmerii.
   Ewentualnie winien tu dojść jeszcze przedstawiciel sztabu dywizji z działu kwat. /pomocnik ofic.kwat./.
   Zadania takiej centrali:
   - dostarczenie przewodników do stanowisk ciągników i stanowisk ogniowych dyonów,
   - zbieranie wiadomości o postępach w składaniu amunicji,

- regulacja dopływu amunicji do poszczególnych oddziałów w zależności od otrzymywanych meldunków i warunków komunikacyjnych,
- usuwanie przeszkód na drogach.

W wypadku gdy na obszarze dywizji znajdować się będzie grupa art. Armii do centrali regulującej wchodzi również przedstawiciel korpusu jako kierownik.

6. Metody składania amunicji.

Kompanie zaopatrywania dywizji organizują łączną kolumnę amunicyjną pod jednym dtwem:

a/ Składanie na małą skalę odbywa się normalnym systemem pobierania amunicji z wys.składu zaop. korpusu.

b/ Składanie na większą skalę.
- Najbardziej ekonomicznym jest sposób pobierania przez transport 2.linii i komp.transp. ogólnego Armii na stacji wzgl. w składzie zaop. i przewożenie bezpośrednio do stanowisk ogniowych.
- Jeśli warunki na to nie pozwalają, kompanie transportu ogólnego Armii mogą podwozić amunicję do rejonu dywizji i przekazywać na kompanie 2.linii /dywizyjne/ pozostawiając im rozwózkę na stanowiska ogniowe.
- Duży zysk na transporcie i czasie uzyskuje się, o ile kompanie 2.linii złożą posiadaną amunicję w swoich m.p. poczem przejdą do wys.składu zaop. korpusu dla pobrania. Po przewiezieniu amunicji do stanowisk dział, kompanie zaop. wracają do swych m.p. gdzie załadowują z powrotem złożoną amunicję i są gotowe do dalszych zadań.

7. Przykładowe składanie amunicji w obronie:

a/ W obronie artyleria stanowi potężny odwód, którym dca może wpłynąć na przebieg walki. Zagadnienie polega na określaniu, jaką ilość amunicji, bez zbytniego ryzyka utraty jej, należy złożyć na ziemi zanim rozpocznie się natarcie npla oraz w jakim stopniu należy te zapasy uzupełniać w miarę rozwijania się walki. Odpowiedź na te pytania musi być wynikiem początkowej oceny przeprowadzonej przed rozpoczęciem walki oraz późniejszych kalkulacyj w miarę rozwoju walki. Ideałem byłoby, by każdy dyon, zmuszony do zmiany stanowisk, miał w tym czasie pełne wyposażenie w amunicję na kołach, będąc gotowym do dalszej walki z nowych stanowisk, oraz by jednocześnie nie pozostawiał żadnej amunicji na poprzednich stanowiskach. Ideał ten zostanie rzadko osiągnięty, a sztab taktyczny musi czynić przewidywania uwzględniające zmienność położenia.

b/ Przykład.

W dniu 10 maja dywizja przygotowuje się do obrony. Rozważania oraz wstępna ocena mogą być następujące:

- oddział taktyczny sztabu /G/ :

Jest rozkaz utrzymania stanowisk za wszelką cenę do godz.2400 dn.14 maja; przypuszczalnie po tym terminie odbędzie się wycofanie. Styczność z npla zostanie prawdopodobnie nawiązana około godz.1200 dn.12 maja; poważniejsze natarcie npla przewidywane jest dopiero począwszy od świtu dnia 13 maja.

Zamiarem dcy jest użycie artylerii do udaremnienia natarć npla przez możliwie dłuższy czas, tak by konieczność przeprowadzenia własnego przeciwnatarcia nastąpiła

jak najpóźniej. Opóźnianie natarcia npla ma podstawowe znaczenie. Należy więc przygotować plan ogni wzbraniających oraz zwalczać niezwłocznie każdy zaobserwowany ruch npla. Npl posiada czołgi.

- dca artylerii dywizyjnej:

Przeciętne zużycie amunicji na ognie wzbraniające wynosi po 15 pocisków na działo i jedną noc. Przypuszczalnie ognie te będą wykonywane w ciągu 2 1/2 nocy, więc wypada po 37 pocisków na działo.

Ognie zapobiegawcze i wstrzymujące:

Należy liczyć, że upłynie około 36 godzin od chwili wyruszenia pierwszego poważniejszego natarcia npla do prawdopodobnej chwili rozpoczęcia wycofania. Każde działo przypuszczalnie wykona 5 zadań ogniowych po 15 pocisków na działo, więc razem wypadnie po 75 pocisków na działo. Na ognie zaporowe należy przewidzieć po 45 pocisków na działo /3 ognie po 15 pocisków/.

Ognie z obserwacji będą prawdopodobnie wymagały zużycia po 3oo pocisków na dyon i każdy dzień walki, począwszy od chwili nawiązania styczności; na 2 1/2 dnia wypadnie 75o pocisków na dyon, to jest po 95 na działo.

Ogólne zużycie amunicji dla wykonania powyższego planu będzie zatem wynosiło w przybliżeniu po 25o pocisków na działo. Dlatego też należy zaproponować złożenie co najmniej trzech 2.linii amunicji dla artylerii lekkiej. Zaproponować również trzy 2.linie dla artylerii ppanc. i plot.

- Kwatermistrz dywizji /Q/.

Według wiadomości z korpusu dwie 2.linie amunicji są do pobrania w wysuniętym składzie zaop.korp. /FMA/, zaś jedna dodatkowa jednostka 2.linii będzie do pobrania w tym składzie w nocy 11/12 maja. Poza uzupełnieniem amunicji 2.linii nie będzie więcej nic do pobrania aż do nocy 13/14 maja, kiedy dwie nowe 2.linie amunicji będą do dyspozycji. Jeżeli więc trzy 2.linie amunicji zostaną złożone na stanowiskach, wozy 2.linii nie mogą być napełnione przed nocą 11/12 maja.

- oddział taktyczny /G/:

Zużycie amunicji piechoty będzie również duże.
Decyzja: złożyć trzy 2.linie.
Nie będzie uzupełnienia aż do nowego rozkazu.

- oddział taktyczny i dca A.D.:

Rejony stanowisk art. są dobrze zabezpieczone. Stanowiska ciągników /wozów/ znajdują się za stanowiskami ogn. w odległości 15 mil. Aczkolwiek nie ma pewności, czy amunicja dla ośrodków oporu piech. będzie mogła być uzupełniona, jednak istnieje możliwość uzupełnienia w pewnym okresie walki amunicji na stanowiskach art. Trzymanie po 3oo pocisków na stanowiskach poszczególnych dział nie jest pożądanym ze względu na możliwość ataków lotniczych, tym bardziej że nie ma czasu na wykopanie schronów /dołów/ amunicyjnych.

Decyzja:

Artyleria lekka: jaszcze pozostają na stanowiskach ogn., gdzie również zostają złożone dwie 2.linie amun.; samochody ciąż. amun. pozostają na stanowiskach ciągników /wozów/, gdzie ponadto zostaje złożona jedna 2.linia amunicji.

Pozostała amunicja.

Trzy 2.linie amun.piech. złożone będą w obrębie ośrodków oporu.

Ostateczny wynik: pułk artylerii polowej posiada dla każdego działa po loo pocisków w jaszczach i po 14o pocisków złożonych na stanowiskach; ponadto na działo jest po 6o pocisków na samochodach amun. oraz po 7o pocisków złożonych na stanowisku ciągników.

8. Wysiłek fizyczny personelu art. przy składaniu amunicji.

Przy składaniu większej ilości amunicji należy brać poważnie pod uwagę stan fizyczny szeregowych art., mających wykonać tę pracę.

Przykład:

Początek natarcia został wyznaczony na godz.o8oo dn.X.

Pułk art. lekkiej rozpoczyna zajmowanie stanowiska o godz.2ooo w dniu X - 1 dzień.

Nakazano złożenie 14o pocisków na działo na stanowiskach ogn. w ciągu nocy.

Na stanowisku każdej baterii należy złożyć 4x14o=56o pocisków, co stanowi ładunek 3 samochodów ciąż.3 T.

Zajęcie stanowisk ogn. ukończono o godz.213o.

Przypuśćmy, że o godz.2145 trzy samochody ciężarowe przybywają na stanowiska dyonu; dwa samochody zostają skierowane do jednej baterii i jeden - dodrugiej. 6 szeregowych rozładowuje każdy samochód.

Jeżeli przyjąć jako normę, że jeden człowiek może wyładować ciężar 5 ton w ciągu 8 godzin, wówczas wyładowanie samochodów będzie trwało około 45 minut.

Samochody opuszczają stanowiska ogn. o godz.223o.

Załadowaną amunicję należy wówczas przenieść do schronów /dołów/ amun., znajdujących się w odległości 3o-1oo y. od miejsca wyładowania.

O godz.24oo przybywa pozostała amunicja; jeden samochód zostaje skierowqny do pierwszej baterii, dwa - do drugiej. Amunicja zostaje załadowana jak poprzednio.

Wreszcie skrzynie amunicyjne muszą być otworzone i amunicją musi być ułożona w stosy zgodnie z planem ogni.

Z powyższych rozważań wynika, że złożenie dwóch linij amunicji jest ilością maksymalną, z jaką może sobie poradzić obsługa dział w ciągu jednej nocy, bez pomocy dodatkowych sił roboczych. W wypadku konieczności podkopania dział /urządzenia działobitni/ nawet złożenie dwóch 2 linij amun. może być niemożliwe.

Plan składania amunicji należy tak opracować, by amunicja nie przybywała na stanowiska ogn., zanim artylerzyści nie będą gotowi do przyjęcia jej.

Należy zauważyć, że w razie potrzeby dyon może we własnym zakresie wyznaczyć do pracy dodatkową siłę roboczą /np. kierowców, ordynansów itp./.

VII, ZAOPATRYWANIE Z POWIETRZA.

1/ Zaopatrywanie z powietrza oddziałów następuje wtedy, gdy zajdą warunki uniemożliwiające zaopatrywanie środkami naziemnymi. Drogą powietrzną można dostarczać wszystkie materiały potrzebne do walki, jak: amunicja, mat.pędne , woda, żywność i t.d. Częstym wypadkiem będzie ewakuacja rannych i wartościowego sprzętu.

Zaopatrywanie z powietrza może być przeprowadzane w następujących wypadkach:

a/ Zaopatrywanie dywizyj powietrznych lub ich części, zaraz po wylądowaniu, dopóki nie będzie możliwe dostarczenie zaopatrywania środkami ziemnymi,
b/ Zaopatrywanie oddziałów, których składy zaop. ziemne zostały zniszczone przez npla /np. w obronie/.
c/ Zaopatrywanie oddziałów desantowych - zwłaszcza w pierwszym okresie, gdy dostarczenie zaopatrywania z morza nastręcza duże trudności.
d/ Zaopatrywanie oddziałów, których linie komunikacyjne z ich składami zostały przecięte przez npla.

Dostarczenie zaopatrywania powietrzem będzie zawsze zależne od :

a/ Stopnia posiadanej przewagi lotniczej /nawet lokalnej,
b/ Zapewnienia osłony myśliwskiej wysłanym transportowcom,
c/ Posiadanej ilości samolotów transportowych,
d/ Wielkości oddziału otrzymującego zaopatrzenie.
e/ Zasięgu samolotów transportowych,
f/ Czasu , którym dysponujemy,
g/ Warunków meteorologicznych,
h/ Posiadanych lądowisk /Supply Landing Points/ lub punktów zrzucania zaopatrywania /Supply Droping Points/.

2/ <u>Żądania zaopatrywania z powietrza.</u>

Oddziały, którym dostarczanie materiałów zaopatrywania drogą naziemną zostało przez npla uniemożliwione / z wyłączeniem wojsk powietrznych/ winny skierować drogą radiową żądania dostarczenia im zaopatrywania. Zaopatrywanie winno być przesłane wcześnie, tak by posiadane w ramach oddziałów zapasy wystarczyły jeszcze przynajmniej na 48 godzin. Dcy tych oddziałów , znając trudności dostarczania im potrzebnego zaop. powinni żądania swe ograniczyć do minimum.

Wojska powietrzne lądują z zaopatrzeniem mającym im wystarczyć na 48 godzin. Jeżeli jednak nawiążą walkę zaraz po lądowaniu, amunicję trzeba im dostarczyć już po 4 godzinach walki. Również trzeba im dostarczyć choćby małe ilości mat.pędnych, jeżeli nie mogą korzystać ze źródeł npla lub ludności cywilnej.

Bardzo rzadko będzie można wcześniej skalkulować ilości materiałów, które trzeba będzie wysłać; wysyłając zaś , do każdego rodzaju mat. trzeba dodać 25%, licząc się ze stratami samolotów.

3/ Sposoby dostarczania zaopatrywania z powietrza.

Mat.zaop. może być dostarczony oddziałom przez:

a/ Zrzucenie materiałów z samolotów ;
b/ " " z szybowców ;bez spadochr.

trzeba się jednak wtedy liczyć ze zniszczeniem zrzuconego zaop. aż do 50%.

c/ Zrzucanie zasobników /containers/ ze spadochronami z wszelkiego typu samolotów,

d/ Zrzucanie koszów /panniers/ ze spadochr. z samolotów lub szybowców.

e/ Lądowanie samolotów lub szybowców z materiałami w pobliżu oddziałów.

4/ Przygotowania do wysłania zaop. drogą powietrzną.

Aby dostarczyć zaopatrzenie oddziałom jednym ze sposobów podanych powyżej, potrzebne są lotniska zaopatrywania /Base Supply Airfields/ w pobliżu których muszą być przygotowane składy materiałów, lub jeżeli niema składów gotowych, materiały zaop. muszą być natychmiast dostarczone do lotnisk.

Oceniając prawdopodobne zużycie mat. przez jednostkę walczącą, należy mieć zgóry obliczoną i przygotowaną ilość spakowanych zasobników i koszów, gotowych każdej chwili do wysłania. Ilość ich zależy w dużej mierze od wielkości przeprowadzonego działania.

Lotnisko zaopatrywania musi stale utrzymywać łączność radiową z oddziałami i mieć odpowiedni personel łączności,saperów i innych, gotowych do spakowania i załadowania żądanych mat.

Zasobnik, którego waga wynosi około 350 funtów, w tym waga netto materiału około 220 funtów, musi być starannie spakowany,rzeczy ciężkie na jego spodzie, przekładane słomą,aby materiał zrzucany uległ jak najmniejszemu zniszczeniu przy lądowaniu.

Do kosza /pannier/ można załadować około 250 funt. mat.

Zasobniki i kosze mają łatwo otwierane zamki i uchwyty do przenoszenia,aby oddziały otrzymujące je nie traciły czasu na ich rozbieranie.

Przy zrucaniu zaopatrzenia na spadochronach, każdy rodzaj mat. ma inny kolor spadochronu,a w nocy światła kolorowe - w tym celu, aby ułatwić oddziałom na ziemi wyszukanie odpowiedniego mat., a nie zaglądać do każdego kosza,czy zasobnika, i niepotrzebnie tracić czas.

Załadowanie przygotowanego materiału do samolotu lub szybowca musi być pod nadzorem pilota albo w komorach bombowych,albo wewnątrz samolotu. Trzeba pamiętać o tym,aby w każdym samolocie były rozmaite mat. nie tego samego typu. Należy liczyć się,że część samolotów lub szybowców może nie dolecieć i w wypadku załadowania ich tylko jednym typem mat.,np.amunicją, oddziały walczące mogłyby tego mat. wogóle nie otrzymać.

5/ Wybór i przygotowanie punktów zrzucania lub pktów lądowania zaop. /S.D.Ps or S.L.Ps/.

a/ Punkty zrzucania zaopatrzenia będą potrzebne wtedy,gdy samoloty lub szybowce nie będą mogły z ładunkiem wylądować, czy to z powodu złych warunków terenowych,czy z powodu działalności npla.

Wybór tych punktów zależy od decyzji dcy. Rozpoznanie ich przeprowadzone zostanie zawsze przez fotografię lotniczą. Przygotowanie punktów do odbioru zrzuconego materiału powinno nastąpić przez personel służby

zaop./RASC/,zrzucony uprzednio na spadochronach. Taki personel wyszkolony w przygotowaniu punktów zrzucania lub lądowania zaop.i odbiorze później zrzucanego mat., powinien być przydzielany nawet do jednostek nie-powietrznych.

Punkty zrzucania zaop. /S.D.Ps/ mogą być przygotowane na szczeblu baonu lub brygady. Będą one miały zawsze trudności przy zbieraniu zrzucanego zaop. z powodu braku odpowiedniej ilości środków transportowych i możliwości zagrożenia,jeżeli punkty te są blisko npla. Taki punkt zrzucania musi objąć teren przynajmniej 500 m. długości i szerokości. Rejon w pobliżu punktu musi dać możność odpowiedniego podejścia /zniżenia lotu/ samolotm lub szybowcom, zrzucającym zaop.

Punkty zrzucania dużej ilości zaop. będą zorganizowane na szczeblu dywizji lub wyższym i wtedy punkty te będą często oddzielne dla poszczególnych rodzajów zrzucanych mat. Mogą więc być punkty zrzucania amunicji /Amn.D.Ps/,żywności /Sup.D.Ps/,mat.pędnych /Pet.D.Ps/ i t.d.

b/ Punkty lądowania zaop. /S.L.Ps/ są organizowane jeżeli będą odpowiednie warunki. Może być albo punkt lądowania dla wszystkich rodzajów mat.,albo dla poszczególnych, jak am., mat.pędne, żywność i t.d.

Teren do lądowania szybowców musi być odpowiednio wielki. Najmniej kwadrat o bokach 600 m., równy, bez drzew,dołów i dający odpowiednie podejście lądującym szybowcom.

Punkt dla lądowania samolotów musi być odpowiednio większy,najlepiej normalne lotnisko.

6/ <u>Punkty zaop. dla wojsk powietrznych.</u>

Wojska powietrzne charakteryzują się tym,że posiadają małą ilość lekkich środków transportowych naziemnych, ograniczoną ilość ludzi, dużą ilość broni najczęściej szybkostrzelnej i w małym stopniu rozwinięte swoje służby. Dlatego też punkty zrzucania lub lądowania zaop. muszą być położone bardzo blisko oddziałów walczących,ażeby:

- zużyć jak najmniejszą ilość ludzi do utrzymania i zabezpieczenia samych punktów zaop. i linij komunikacyjnych między nimi a oddziałami,
- ta mała ilość posiadanych środków transportowych mogła zwieść jaknajwięcej mat. przy jak najmniejszej ilości nawrotów.

Dla jednostki wojsk powietrznych zwalczającej silny opór npla - amunicja będzie wynosiła 90% całego zrzucanego zaop.,mat.pędne około 2%.

Może zdarzyć się w szczególnych warunkach,że pojedyncze małe oddziałki spadochronowe mogą otrzymać bezpośrednio zaopatrzenie, które zostanie im zrzucone na wcześniej już przygotowany punkt, oznaczony pewnymi znanymi znakami.

Przy przeprowadzaniu działań na większą skalę będzie łatwiej wybrać odpowiednią ilość punktów zaop. i na nie zrzucać zaop. lub lądować. Zapotrzebowania przez oddz. na różne ilości rozmaitego gatunku materiałów wykluczy wtedy użycie specjalnych punktów zrzucania lub lądowania poszczególnych specjalności zaop./benz.,am.,żywność i t.d./.

7/ <u>Zaopatrywanie oddziałów desantowych,otrzymujących chwilowo zaopatrzenie drogą powietrzną.</u>

Te oddziały są podobnego charakteru jak wojska powietrzne, mogą jednak mieć cięższe uzbrojenie i więcej środków transportowych.

Dlatego też zrzucanie wszelkiego typu materiałów na jeden punkt będzie miało miejsce zwłaszcza w początkowym okresie desantu. Dopiero po skrystalizowaniu się sytuacji i utrzymaniu brzegu,będzie można urządzić specjalne punkty zrzucania lub lądowania dla każdego z poszczególnych żądanych materiałów.

8/ Organizacja pracy na punktach zrzucania lub lądowania zaop.

Najważniejszą czynnością jest szybkie zbieranie zasobników i koszów na punkcie zrzucania, selekcja poszczególnych materiałów - a na punkcie lądowania szybkie usuwanie lądujących samolotów lub szybowców, aby dać możność lądowania innym.

Punkty zaop. muszą być gotowe do przyjmowania zaopatrywania tak w dzień jak i w nocy. W związku z tym muszą być w obu wypadkach wyraźnie oznaczone, żeby piloci nie mieli dużych trudności w ich odszukiwaniu.

W związku z tym, że samoloty transportowe nie zawsze będą miały odpowiednią osłonę myśliwców, często będą zrzucać lub lądować z zaop. w nocy. Niewygody wtedy będą następujące :

a/ Punkty zrzucania lub lądowania muszą być zaznaczone światłami, które mimo wszystko jednak ciężko będzie zidentyfikować;

b/ Należy się liczyć, że 25% samolotów w związku z trudnościami nawigacyjnymi do celu nie doleci;

c/ Trudności i dłuższe w czasie rozładowanie samolotów z powodu ciemności, utrudniony start samolotów po wyładowaniu. Na punkcie zrzucania zaop. będą często trudności w odszukaniu zrzuconych koszów lub zasobników.

Zalety w pracy są:

- całe zaopatrywanie będzie osłonięte ciemnością przed obserwacją i ewentualnie działaniem npla,
- można wysłać transportowce bez osłony myśliwskiej.

Za pracę i osłonę punktów zaop. odpowiada zasadniczo personel służby zaop. /RASC/ najczęściej jednak będą wzmacniani ludźmi z oddziałów celem usprawnienia i szybkiego odbiernia zaop. Oddziały muszą również zapewnić obronę plot. punktów zaop.

VIII. Służba Materiałowa

Royal Army Ordnance Corps /RAOC/.

A. 1/ Służba materiałowa odpowiedzialna jest za przygotowanie, przechowywania i wydawanie wszystkich materiałów wyekwipowania i innych potrzebnych dla wojsk walczących. Materiały wchodzące w zakres Sł.Materiałowej dzielą się na następujące grupy :

Grupa 7 /Vote 7/ - Umundurowanie i ekwipunek
Grupa 8 /Vote 8/ - Materiały ogólne - narzędzia, sprzęt kwaterunkowy,
Grupa 9 /Vote 9/ - Materiały walki - pojazdy motorowe A i B, zespoły mechaniczne, części zapasowe, uzbrojenie, sprzęt łączności, optyczny oraz sprzęt saperski.

Ponadto służba materiałowa zajmuje się dowozem amunicji i mat.wybuchowych, aż do końcówek zaopatrywania Etapu /sł.zaopatrywania/.

2/ Podział pojazdów mech. na klasy A i B .

Wszystkie pojazdy na gąsienicach oraz pojazdy na kołach jak samochody pancerne, panc.samochody zwiadowcze /scout-carry/ i carriery - należą do klasy A pojazdów.

Wszystkie pozostałe pojazdy mech. zalicza się do klasy B.

B. Organizacja organów służby materiałowej.

1. Organizacja organów służby materiałowej w polu, począwszy od chwili lądowania wojsk ekspedycyjnych po przez urządzenie etapowe wojsk do dywizji włącznie obejmuje :

a/ Desantowe oddziały materiałowe /Ordnance Beach Det./
b/ Portowe oddziały materiałowe i Portowe oddziały amunicyjne. /Port Ordnance Det.& Port Ammunition Det./ przydzielone do kompanii sap.obsługi doków. / Docks Operating Coys RE /.
c/ Skład materiałowy Bazy - Base Ordnance Depot /BOD/.
d/ Skład amunicyjny Bazy - Base Ammunition Depot /BAD/
e/ Pralnia szpitalna Bazy - Base Hospital Laundry
f/ Wysunięty skład materiałowy- Advanced Ordnance Depot /AOD/
g/ Wysunięty skład amunicyjny- Advanced Ammunition Depot /AAD/
h/ Kompania obsługi st.zaopatrywania - Ordnance Railhead Company/lub ord. Maintenance Company./
i/ Polowa Pralnia i Łaźnia -Mobile Laundry & Bath Unit /BU/
j/ Sekcje materiałowe /Stores section/ przydzielone do poszczególnych komp.warsztatowych St.E.M./REME/.
k/ Przetwornia naprawcza amunicji - Ammunition Repair Factory.
l/ Wysunięte sekcje materiałowe i sekcje amunicyjne Forward Maintenance Stores Sections i Fw Maint Ammunition Sections.
M/ Polowy Park Mat.Korpusu — Corps Ord.Fd.Pk.
" " " dywizji piech. — Div. " " "
" " " dywizji panc. — Armd Div " "
" " " brygady czołg. — Tk bde " "

2. Desantowy oddział materiałowy /Ord.Beach Dets/.

Każdy oddział składa się z małego Dtwa, sekcji materiałowej i sekcji amunicyjnej.

Personel wybrany z pośród ludzi fizycznie szczególnie wyrobionych.
Oddziały te używane są w działaniach desantowych dla zapewnienia zaopatrywania w wszelkie materiały i amunicję oddziałów w 1 fazie lądowania, tak długo, jak długo zaopatrywanie odbywać się musi wprost z brzegu.

Z chwilą, gdy tylko zostanie opanowany odpowiedni port i urządzone są czasowe lub stałe składy materiałowe, oddziały desant.mat.zostają wycofane dla ewent. użycia w innym miejscu.

Każdy taki oddział przeznaczony jest do zapewnienia zaopatrywania dla wzmocnionej brygady i pracę swą wykonuje w trudnych i wymagających poświęcenia się warunkach.

Materiały przeznaczone dla początkowego zaopatrywania są ułożone w zestawach, zwanych "Zapas desantowy". /landing reserves/. Każdy zestaw obejmuje okrągło 30 dniowe racje wszelkich materiałów dla wzmocnionej brygady. Włączone są tu tylko, te materiały, które mogą być potrzebne w pierwszej chwili po wylądowaniu.

Desantowy oddział materiałowy pracuje normalnie w pewnym oddaleniu /do 1 mili/ od brzegu by uniknąć ryzyka bombardowania materiałów na brzegu. Oddział posiada 1 sam. c. oraz 3 motocykle dla zapewnienia łączności między składem a brzegiem.

3. Portowe oddziały materiałowe oraz Portowe oddz.amunicyjne. / Post Ord. Det. i Port. Amun.Det./

Oddz. portowe mat. oraz amunic. są przydzielane w skali jeden na każdą kompanję obsługi doków.

Sprawują one nadzór techniczny nad materiałami w dokach i kierują sortowaniem oraz wysyłką tych materiałów.

4. Skład materiałowy Bazy - Base Ordnance Depot./BOD/.

a/ Skład materiałowy Bazy stanowi źródło zaopatrywania we wszystkie materiały, jakich wojska w polu oraz w etapie, znajdujące się na danym terenie mogą potrzebować.

b/ Organizacja Składu Mat.Bazy :
Dtwo składu - H.Q.Base Ord.Dep.
1/kompanja materiałów mech.-Mt.stores coy
- posiada składnicę Nr.1.zespołów mech.i części zapasowych ; dzieli się na 3 grupy :
Grupa A - materiały pojazdów A
" B - " pojazdów B
" C - różne meterj.mech.

2/ Kompania mat.ogólnych - General Stores Coy- posiada składnicę Nr.2 materiałów ogólnych i umundurowania.

3/ Kompania mat.technicznych-Technical Stores Coy posiada składnicę Nr.3.- materiałów jak uzbrojenia, sprzęt sap.łączn.

4/ Kompania pojazdów mech.- Veh.Coy posiada uzupełnienie pojazd.mech.gąsiennicowe i kołowe.

Składa się z :
- Dtwa kompanii
- Parku przejściowego, który odbiera pojazdy, przychodzące z portu i przygotowuje dostarczenie pojazdów do parków.
- Różnej ilości grup parkowych pojazdów. Ilość tych grup zależna jest od stanu zaopatrywanych wojsk. Dla 9 dywizyj potrzeba 3 grup parkowych.

Są dwa typy parków :
Parki pojazdów terenowych /bez carrierów/
Parki pojazdów kołowych / z carrierami/

Parki pojazdów terenowych wysyłają pojazdy do wojsk zasadniczo koleją. W wypadku braku linij kolejowych wysyłane są one transporterem kołowym służby zaopatrywania /kompanje transporterów czołg/ do parków wysuniętych i dostarczane do drogowego ośrodka zaop.w czołgi /Armii/- Army Tank Road Head.
Zasadniczo jeden lub więcej parków umiejscowionych jest w pobliżu stacji zaop.w czołgi /Tank Railhead/- pozostałe znajdują się w rejonie Bazy.

Parki pojazdów kołowych /łącznie z carrierami/ są umiejscawiane wzdłuż linij komunikacyjnych systemem łańcuchowym, najbardziej wysunięty do przodu znajduje się w pobliżu obszaru korpusu. Pojazdy na uzupełnienie wysyłane są z parku do parku konwojami, zależnie od zużycia najbardziej wysuniętego parku. Carriery winny być zasadniczo wysyłane koleją.

- Parku zwróconych pojazdów. Są to pojazdy zebrane z oddziałów dla naprawy 4 szczebla w warsztatach Bazy.

5/ Kompania zbiórki mat.- Returned Stores Coy.
- odbiór mat.zwróconych przez oddziały, klasyfikacja i rozdział tych materiałów.

c/ Organizacja pracy w kompaniach składu mat.Bazy :
Każda kompania tworzy :
Zespół wysunięty - Advanced Component
Zespół podstawowy- Main Component
Dodatkowe wzmocnienie- Increment.
Każdy zespół posiada odpowiedni personel dla pracy i administracji materiałowej mogąc zapewnić :
- Zespół wysunięty - zaopatrywanie mat. 3-ch dywizji
- Zespół podstawowy- " " " dalszych 6 dywizyj.
- Wzmocnienie - " " " następnych 4 dywizyj.

5. Skład amunicyjny Bazy - Base Ammunition Depot./BAD/.
Skład amunicyjny obejmuje Dtwo składu i 3 kompanie amunicyjne.
Posiada 21 dniowy zapas amunicji dla Armii, składającej się z 2 korpusów, /a jedna dyw.panc. i dwie dyw. piech./.
Ponadto posiada zapas 3000 ton bomb i amunicji dla lotnictwa.

6. Wysunięty skład materiałowy- Advanced Ord.Dep./AOD/.
W wypadku, gdy linie komunikacyjne etapu się wydłużą tak, że istnieje konieczność posiadania w terenie wys. składu materiałowego, przewidziana jest osobna jednostka o etacie zbliżonym do etatu składu mat.Bazy, bez kompanii pojazdów mech. Skład mat. Bazy już zainstalowanej w terenie nie może być użyty do tego celu.

7. Wysunięty skład amunicyjny -Advanced Amm.Dep./AAD/.
Organizacją przewidziany analogicznie jak wys. skład materiałowy. Posiada skład personalny mniejszy od Składu amunicyjnego Bazy oraz pojemność 7000 ton amunicji.

8. Kompania obsługi sł.zaop.trywania - Ord.Railhead Coy lub Ord.Maintenance Coy.

- Kompanie obsługi stacji zaop.przewidziane są w skali jedna na Armię:
- Skład kompanii :
  Dtwo kompanii,
  Pluton materiałowy - Stores section
  w składzie :
  Obsługa st.regulacyjnej-Regulating Station Subsection
  Obsługa st.zaop.wojsk armijnych-Army Tps.RH Subsection
  3-ch obsług st.zaop./żywn.i mat.pędne/ SRH Subsection.

  Pluton amunicyjny - Ammunition section
  w składzie :
  3-ech obsług st.zaop.amun.-Amm.R.H. Subsection

  Pluton st.zaop.w czołgi - Tank section
  w składzie :
  Dtwo plutonu
  Obsługi st.zaop.w czołgi./Tank RH.Subsection.
  w ilości jedna na każdą dywizję panc. i jedna na każdą brygadę czołgów.

Ponadto w skład kompanii wchodzą wysunięte plutony materiałowe i plutony amunicyjne -Forward Maintenance Ordnance Sections and Fwd M.Ammunition Sections .,w skali po dwa na każdy korpus dla obsługi wys. składów zaop.Korpusu.

9. Pralnia szpitalna Bazy - Base Hospital Laundry.

Jednostka przeznaczona do swego specjalnego zadania w rejonie szpitali Bazy, związana z terenem, posiadająca dużo ciężkich maszyn.

10. Polowa Pralnia i Łaźnia.

Przewidziane w skali po jednej - dla dywizji,wojsk Korpusu i wojsk Armijnych. Składa się z małego dtwa i z plutonu pralni oraz plutonu łaźni. Jest jednostką wymagającą dla pracy dłuższego postoju i dlatego jej m.p. powinno być zmieniane tylko w razie potrzeby.

11. Sekcje materiałowe /Stores Sections/ przydzielone do warsztatów st.Elektr. i Mech. /REME Workshop/.

Do wszystkich oddziałów warsztatowych 2 i 3 szczebla napraw została przydzielona na stałe sekcja materiałowa, posiadająca zespoły mech. i części zapasowe,potrzebne dla prac tych warsztatów.

Te sekcje materiałowe nie dostarczają części zap. oddziałom, zapas ich wyłącznie przeznaczony jest dla warsztatowych prac.

Sekcje materiałowe tych warsztatów uzupełniają swoje zużycie z dywizyjnych parków mat.wzgl.korpuśnych parków mat.techn.

12. Przetwórnia naprawcza amunicji - Ammunition Repair Factory.

W wypadku potrzeby zostaje zorganizowana przetwórnia naprawcza amunicji, umiejscowiona w pobliżu spływu nadającej się do naprawy amunicji ze stacji zaopatrywania. Amunicja po naprawie skierowana zostaje do składu amunicyjnego Bazy.

Skala : 1 przetwórnia na pięć składów amunicyjnych baz w polu.

13. Polowy Park mat.Korpusu - Corps Ord.Fd.Park.

a/ Posiada 2 linie zapasu sprzętu łączności, części zapasowych pojazdów mech. i uzbrojenia dla utrzymania w pełnym stanie wyposażenia oddziałów oraz dla uzupełnienia sekcyj materiałowych kompanij warsztatowych, w ramach korpusu.
Ponadto posiada on pewną rezerwę pojazdów /za wyjątkiem czołgów, samoch.panc. i scout carrów/,pełne zestawy ekwipunku i broni , tylko dla nagłego uzupełnienia.
Ta rezerwa jest pod kontrolą Dcy Korpusu.
Umiejscowiony jest zasadniczo w rejonie adm. Korpusu.

b/ Skład :
Dtwo parku
Podpark dla wojsk Korpusu i Armii -C & A Tps sub pk.
Podpark dyw.panc.- Armd div sub pk.
Podpark dyw.piech.-Inf.div sub pk.
Ilość i jakość podparków dyw.zależna jest od składu korpusu.

c/ Każdy podpark składa się z 3 sekcji :
Sekcja Nr.1. - posiada broń,mat.łączn.i mat.sap.w pełnych zestawach wyposażeniowych.
Materiały tej sekcji stanowią zapas stały korpusu i wydawanie odbywa się tylko w nagłych wypadkach. Nie pilne zapotrzebowania uzupełnia się drogą kolejową z Bazy.
Sekcja Nr.2. - posiada części zapasowe i całe zespoły mechaniczne dla pojazdów ,części uzbrojenia,łączności i saperskie.
Sekcja Nr.3. - posiada zapas około 2 1/2 % ogólnego stanu pojazdów B. również wydawany tylko w nagłych wypadkach.

d/ Podpark dla wojsk Korpuśnych i Armijnych posiada zapas materiałów , jak w podparkach dywizyjnych przeznaczony dla wojsk korpuśnych oraz dla przydzielonych z Armii dodatkowych oddziałów.

14. Polowy Park mat.dywizji- Divisional Ordnance Field Park.
Każda dywizja pancerna wzgl.piechoty posiada Pol. Park Materiałowy, posiadający zapas sprzętu łączności, części zapas. pojazdów mech. oraz broni. Uprzednio stanowił część składową podparku dyw./w Pol.Park.Mat.Korpusu/,obecnie wchodzi w skład oddziałów dywizji, z m.p.w rejonie adm.dywizji.

15. Polowy Park mat.bryg.czołgów - Tank Brigade Ordnance Field Park.
Przewidziany w skali jeden na brygadę czołgów.

C. System uzupełnień materiałowych.

1. a/ Normalne zapotrzebowania.
Oddziały skierowują zapotrzebowania na wszystkie materiały z wyłączeniem części zapas. i mat.łączności do Szefa Materj.dywizji, który przekazuje to do Składu Mat.Bazy.
Materiał przybywa z Bazy dołączony do codziennych pociągów zaopatrywania, następnie drogą normalną z żywnością dochodzi do oddziałów.

b/ Pilne zapotrzebowania.

Pilne zapotrzebowanie przekazywane jest przez Szefa Mat.dywizji do Składu Bazy dla natychmiastowego pokrycia.

Pełne zestawy ekwipunku i broni znajdujące się w zapasie w Polowym Parku Mat.Korpusu /sekcja Nr.1 i 3 w każdym Podparku/ mogą być wydane tylko za zezwoleniem Dcy Korpusu dla potrzeb nagłych ze wzgl. taktycznych.

c/ Części zapasowe pojazdów mech.i mat.łączności.

- Oddziały dywizji skierowują żądania do Polowego Parku Mat. Dywizji /z wyłączeniem kabla i słupów telef./,zaś oddz.korpuśne i przydzielone do korpusu oddz.Armijne do Podparku mat./w Pol. Parku Mat.Korpusu/ dla bezpośredniego pokrycia.

  Wydany materiał z dyw.parku uzupełniony zostaje z sekcji Nr.2 podparku dyw./Pol.Park. Mat.Korp./.

  Kabel i słupy telef. są zmagazynowane na stacji zaopatr..i na żądanie dostarczane do oddziałów.
- Kompanie warsztatowe dywizyjne uzupełniają się z sekcją Nr.2 Podparku dyw./ ze składu Pol.Park. Mat.Korpusu./

2. System zaopatrywania w pojazdy A i B.

a/ Czołgi,sam.pancerne i scoutcary.

W wojsku brytyjskim przyjęto zasadę,że o ile możności przynajmniej 100% zapasu czołgów i samoch. pancernych oraz 50% scoutcarów winien znajdywać się w obszarze działań wojennych.

Zaopatrywanie oddziałów w ten sprzęt należy do specjalnych oddziałów z korpusu broni panc./R.A.C/.

Są to następujące oddziały :

Dtwo oddziału czołgów zapasowych /HQ Tk Del Unit/ - może dowodzić,aż do 12-tu szwadronami czołgów zapas./lekkimi lub ciężkimi./ Nazwa poprzednia HQ Tk Del Regiment.

Szwadron czołgów zapas./ciężki/ w skali dwa szwadrony na każdą brygadę czołgów. Pracują parami. Jeden z nich jest umiejscowiony przy Dtwie oddz.czołgów zapasowych.,drugi zaś wysunięty wprzód razem z brygadą czołg.

Szwadron czołgów zapas./lekki/ w skali dwa na każdą brygadę pancerną- umiejscowienie analogicznie jak lekkich.

Oddz.sam.panc.zapas. - pracuje w dwóch czołonach jeden przydzielony do tyłowego szwadronu zaopatr. w czołgi, drugi do czołowego szwadronu.

Stan posiadanego sprzętu /czołgów,sam. panc. i scoutcarów / w Oddz.Czołgów zapas. nie przekracza 25% czołgów i sam.panc. i 20% scoutcarów , rozdzielonych między każde dwa szwadrony współpracujące /tylny i wysunięty/ po połowie.

Pozostałe 75% czołgów i sam.panc. oraz 20% scoutcarów trzymane są w składzie Mat.Bazy wzgl. w wysuniętych parkach.

Sprzęt czołgów ,sam.panc. i scoutcarów, przesłany koleją przybywa na stację zaop. w czołgi obsługiwaną przez pluton obsługi /st.mat./czołgów /Tank Section/.

Dca st.zaop. w czołgi odbiera ten sprzęt, odpowiada za wyładowanie z pociągu, sprawdza czy są w stanie zżytkowym i przekazuje do oddz.czołgów zapas.

Dalsza odpowiedzialność służby materiałowej przechodzi na oddział czołgów zapas. z korpusu br.panc.

Uwaga : Powyższy przebieg nie dotyczy uzupełnień w pojazdy gąsiennicowe innych rodzajów broni, jak czołgi obserwacyjne, ciągniki art. i carriery, których uzupełnianie leży całkowicie w ręku służby materiałowej.

Dca oddziału czołgów zapas., po kompletnym wyposażeniu pojazdu /załoga, amunicja i żywność/ przekazuje sprzęt do tyłowego szwadronu zapas.czołgów, skąd następnie przechodzi do czołowego szwadronu, z chwilą, gdy jego zapas wymaga uzupełnienia.

b/ Pozostałe pojazdy /kat.B./

Uzupełnianie odbywa się z wysuniętego parku pojazdów /Składu, Bazy/, znajdującego się w pobliżu obszaru korpusu.

Tylko pilne zapotrzebowania mogą być uzupełnione z Pol.Parku Mat.korpusu /sekcja 3 podparku dyw./

3. Parki sprzętu łączności -Sig Pks.

Są przewidziane w skali po jednym na Armię i Dtwo Frontu.

Parki te posiadają sprzęt łączności przeznaczony dla specjalnych wymagań operacyjnych i obsadzone są wyłącznie personelem wojsk łączności.

Mimo, że zaopatrywanie w sprzęt łączności należy do Sł.Materiałowej, to jednak korpus łączn. odpowiedzialny jest za specjalne nadliczbowe wyposażenie przewidziane dla specjalnych zadań.

IX. SŁUŻBA ELEKTRYKOW I MECHANIKOW.

Royal Electrical and Mechanical Eng. /REME/.

A. Zadania.

Zadaniem oddziałów Elektr.i Mech. jest naprawa, ratownictwo i ewakuacja unieruchomionego sprzętu panc. samoch., uzbrojenia, elektrycznego specj. silnikowego sprzętu sap., optycznego i radiowego.

Wyjątki stanowią:

- Pojazdy oddziałów Sł.Zaopatrywania, które naprawiane są i ewakuowane przez plutony warsztatowe kompanii zaop. /RASC/ w zakresie ich możliwości. Jeśli zachodzi potrzeba oddziały Elektr. i Mech. udzielają im również pomocy.
- To samo odnosi się do napraw i ewakuacji sprzętu sap., który znajduje się w kompaniach wzgl. szwadronach sap. Oddziały Elektr.i Mech. są odpowiedzialne za naprawy i ewakuację jedynie tego sprzętu saperskiego, którego naprawa przekracza możliwości oddziału.
- Specjalny sprzęt w niektórych jednostkach sap. naprawiany jest wyłącznie przez saperów.
- Ponadto oddziały Elektr. i Mech. obowiązane są ratować i naprawiać sprzęt należący do oddziałów obcych, znajdujących się chociażby przejściowo na ich obszarze.

B. Naprawy /Repair/.

Organizacja napraw rozdzielona jest na cztery szczeble napraw. Rodzaj i zakres napraw na każdym szczeblu określany jest przy pomocy specjalnych "Tabel napraw dozwolonych".

Naprawy 1.szczebla przeprowadzane są w ramach oddziałów przez mechaników oddziałowych wzgl. czołówki naprawcze /personel Elektr. i Mech./ przydzielonych do oddziałów.

Napraw 2., 3 i 4.szczebla dokonują oddziały Elektr. i Mech. wyposażone w specjalne zespoły warsztatowe.

1.szczebel napraw /usuwanie niedomagań i naprawy drobne/

Zakres napraw 1.szczebla obejmuje naprawy drobne - jak wymiany części i regulacje i jest ograniczona zespołami narzędzi posiadanych w ramach oddziałów wzgl. oddziałów E.i M. przydzielonych do danego oddziału.

2.szczebel napraw /naprawy średnie/leży już wyłącznie w zakresie oddziałów Elektr.i Mech. Są to naprawy średnie, zasadniczo polegające na wymianie zespołów mechanicznych oraz naprawy części tych, do których wymiana zespołów nie może być zastosowaną. Mogą być również przeprowadzane naprawy zespołów, jeżeli czas i możliwości na to zezwalają. W zasadzie naprawy zespołów będą wykonywane tylko wtedy, gdy czas naprawy tego zespołu jest mniejszy od czasu wymiany.

3.szczebel napraw /naprawy średnie i główne/.

Zasadniczym zadaniem jest naprawa zespołów wymienionych przez drugi szczebel naprawczy. Poza tym naprawy 3.szczebla obejmują również wymiany tych zespołów, których nie obejmuje szczebel drugi ze względu na czas i ewentualny brak specjalnych narzędzi lub specjalistów.

4.szczebel napraw /naprawy główne - regeneracja sprzętu/.

Naprawy 4.szczebla ograniczone są tylko posiadanymi stanami personelu, materjałów, urządzeń warsztatowych oraz czasem rozporządzalnym. Wszystko uzależnione jest raczej od tego, czy daną naprawę opłaca się wykonać.

Podział napraw na cztery szczeble napraw, nie mający nic wspólnego z jakimkolwiek geograficznym określeniem /t.zn. umiejscowieniem w terenie/ umożliwia tylko wyposażenie czołówek naprawczych przydzielonych do oddziałów oraz wszystkich kompanji warsztatowych w materiał i narzędzia odpowiednie do wykonania prac odnośnego szczebla.

Podział ten jest oparty na ekonomii czasu, wysiłku ludzkiego a ponadto umożliwia dcy oddziału walczącego kalkulację danych, koniecznych dla realizacji planu napraw.

Należy przyjąć, że czas napraw 1.szczebla nie przekracza 4-6 godzin, napraw 2.szczebla 12-2o godzin, 3.szczebla 3-7 dni.

C. Organizacja oddziałów Elektr. i Mech.

Nazwa	Dokonują napraw szczebla	Uwagi
Czołówki naprawcze Typ A, B, C, D. Light Aid Detachment	1	Wchodzą na stałe w skład oddziałów broni. Typy zależne od różnych rodzajów obsługiwanych oddziałów
Lekki warsztat art.plot. Light AA Workshop		
Typ A.	1	Przeznaczony dla dyw. i korpuśnych pułków plot.
Typ B.	1 i 2	Przeznaczony dla pułków plot. w Etapie
Ciężki warsztat art.plot. Heavy AA Workshop		
Typ A.	1 i 2	Jednostka Bazy, mało ruchliwa, bez środków ewak.
Typ B.	1 i 2	Ruchomy i posiadający organa ewak.
Komp.warsztatowa bryg.piech. Infantry Bde Workshop	2	
Komp.warsztatowa bryg.czołg. Tank Bde Workshop	2	
Komp.warsztatowa bryg.panc. Armoured Bde Workshop	2	
Komp.warsztatowa wojsk korpuśn. Corps Troops Workshop	2	
Komp.warsztatowa wojsk armijn. Army Troops Workshop	2	
Komp. Warszt.Ogólna General Troops Workshop	2	Przewidziana dla obsługi wojsk na obszarze Bazy
Komp.Warszt.Wojsk Etap. L. of C. Troops Workshop	2	
Warsztat Wojsk pieszych Infantry Troops Workshop	2	W skali jeden na D.P. Nie w pełni ruchomy
Warsztat brygady czołgów Tank Troops Workshop	2	W skali jeden na bryg. czołg. Nie w pełni ruchomy.
Warsztat wojsk pancernych Armoured Troops Workshop	2	W skali jeden na D.Panc. Nie w pełni ruchomy
Warsztat działu sap. Engineer Equipment		
Typ A.	3	Dla napraw 3.szczebla z komp.warsztatowych i komp. parkowych saperów
Typ B.	3	Dla napraw 3.szczebla specj. sprzętu silnikowego sap. Nie w pełni ruchomy. Bez organów ewak.
Wysunięty warszt.Bazy Advanced Base Workshop	2,3 i 4	W skali 1 na korpus

Nazwa	Dokonują napraw szczebla	Uwagi
Warsztat Bazy Base Workshop	3 i 4	Wielkość zależna od ilości obsługiwanych wojsk. Jednostka stała
Kompania ratownicza Recovery Company		Jedna na korpus. Składa się z Dtwa, z plut.ciężkiego dla bryg.czołg. wzgl. bryg.panc. i z plut.lekkiego dla D.P.
Kompania rat. Etap. L.of C.Recovery Company		W skali jedna na każdy korpus. Skład zależny od rodzajów wojsk

D. Charakterystyka oddziałów Elektr. i Mech.

Oddziały Elektr. i Mech. dzielą się tak z punktu widzenia wykonywania prac, jak i umiejscowienia w stosunku do obsługiwanych przez nie oddziałów na cztery linie /nie łączące się ze szczeblami napraw/.

1. Oddziały naprawcze 1.linii.

Czołówki naprawcze znajdują się tylko przy większych oddziałach zmechanizowanych, których sprzęt ze względu na ilość wymaga stałej fachowej opieki. Czołówki typu A, B i C stanowią jednostki niepodzielne i przeznaczone są do pracy tylko w całości.

Czołówka typu D przeznaczona dla pułku art. mot. oraz pułku ppanc. jest podzielną, dzieląc się na dtwo przy dtwie pułku oraz po jednej sekcji na każdy dywizjon.

Poszczególne typy czołówek przeznaczone są z góry dla różnych oddziałów. Różnice zachodzą zasadniczo w obsadzie personalnej /specjaliści/ oraz wyposażeniu narzędzi.

Sprzęt czołówki typu A. i B:

1 motocykl

1 sam.osob.2 miejsc.

samochód magazynowy 3 T.

-"-

samochód ratowniczy 3 T.

Czołówka typ C. /dla jednostek panc./

2 motocykle

1 sam.osob.2 miejsc.

1 sam.płc. 15-cwt. osobowy

1 sam.magazynowy 3 T.

1 sam.ratowniczy 3 T.

2 samochody rat.hol.2o T Scammel

1 sam.spawarka elektr.

Czołówka typ D. /przeznaczona dla pułków art. i ppanc. samobieżnych/

Dtwo:

1 motocykl

1 san.3 T. ogólnego użytku

1 sam. ratowniczy 3 T.

sam.15-cwt spawarka

Drużyna dywizjonowa:

1 sam. 5-cwt.

1 sam. 15-cwt ogólnego użytku

Lekkie i ciężkie warsztaty art. plot.

Lekkie warsztaty art. plot. dzielą się na dtwo oraz sekcję napraw łączności znajdujące się przy dtwie pułku oraz ogólne sekcje dywizjonowe przy każdym dyonie. Przeznaczone są dla pułków art. plot. lekkich. Ciężkie warsztaty art. plot. przeznaczone dla pułków art. plot. ciężkiej znajdują się w całości przy dtwie pułku i tylko w razie potrzeby wydzielają konieczny personel do dyonów.

Lekkie warsztaty artylerii plot. znajdującej się na szczeblu dywizji i korpusu wykonują zasadniczo naprawy 1. szczebla a tylko w wyjątkowych przypadkach naprawy 2.szczebla. Naprawy 2.szczebla tych pułków art. plot. wykonują kompanie warsztatowe dywizji wzgl. wojsk korpuśnych.

Lekkie warsztaty art. plot.c. przeprowadzają naprawy 1. i 2.szczebla dla obsługiwanych oddziałów.

2. Kompanie warsztatowe 2.linii.

Kompanie warsztatowe 2.linii przewidziane są:
- jako oddziały dywizyjne w ilości po jednej kompanii na każdą brygadę piechoty, każdą brygadę pancerną. Wojska dywizyjne obsługiwane są przez jedną z tych kompanij, zależnie od zarządzeń dcy oddziałów warsztatowych;
- jedna kompania warsztatowa dla każdej brygady czołgów;
- jedna kompania warsztatowa dla wojsk korpuśnych w ilości jedna na Armię;
- kompanie warsztatowe dla wojsk etapowych w ilości zależnej od ilości tych wojsk;
- kompanie warsztatowe ogólne dla obsługi wojsk znajdujących się w obszarze Bazy.

Wszystkie te kompanie wykonują naprawy 2.szczebla dla oddziałów obsługiwanych.

Kompanie warsztatowe 2.linii składają się z szeregu specjalizowanych plutonów oraz plutonu ratowniczego. Poszczególne sekcje mogą być przydzielane z jednej kompanii do drugiej zależnie od potrzeby.

Przy każdej z tych kompanij znajduje się pluton parkowy, przewożący materiał do napraw wyłącznie dla użytku własnej kompanii warsztatowej.

Kompanie warsztatowe 2.linii w czasie działań ruchomych dzielą się normalnie na dwie części:

a/ wysunięty zespół warsztat. /Advanced Workshop Detachment/, którego skład zależny jest od warunków działań. Zespół taki zasadniczo winien być lekki i składać się będzie z samochodów użytku ogólnego, kilku samochodów magazynowych oraz kilku samochodów ratowniczych. Zadaniem jego jest głównie rozpoznawanie uszkodzeń, ratownictwo sprzętu oraz wykonywanie drobniejszych napraw na miejscu.

b/ Gros kompanii warsztatowej.

3. Warsztaty 3.linii.

Dla każdej dywizji piechoty i każdej dywizji pancernej przeznaczony jest warsztat wojsk piechoty wzgl. warsztat wojsk pancernych, który wykonuje trudne naprawy drugiego szczebla dla swojej formacji oraz przejmuje do naprawy sprzęt,którego kompanie warsztatowe nie zdążą naprawić w czasie określonym.

Dla każdej brygady czołgów te same zadania spełnia warsztat brygady czołgów.

Warsztaty te są tylko częściowo ruchome i przy każdej zmianie swego m.p. muszą otrzymać pomoc w środkach transportowych.

Warsztaty sprzętu działu sap. typ A. przeprowadzają naprawy przekraczające zakres kompanii warsztatowych i kompanii parkowych saperów.

Warsztaty sprzętu działu sap. typ B. przeprowadzają naprawy specjalnego sprzętu silnikowego sap.

4. Warsztaty 4.linii.

Wysunięty warsztat Bazy , przewidziany w ilości jeden na Korpus może wykonać 25% pracy przypadającej na warsztat Bazy. Może przeprowadzać naprawy 4-go szczebla, a więc naprawy główne, główne naprawy zespołów, główne modyfikacje. Składa się z dtwa i sekcji specjalnych włączając sekcję napraw sprzętu łączn. oraz sekcję ratowniczą.

Sekcja napraw sprzętu łączności jest przystosowana do wyłonienia członu do napraw drugiego szczebla wyposażenia łączności etapu.

Warsztat Bazy , przewidziany w ilości jeden na armię. Skład warsztatu uzależniony jest od ilości i typu formacji, wchodzących w skład armii. Każdy warsztat składa się z dtwa, warsztatu uzbrojenia oraz ogólnego warsztatu pojazdów A o pewnym minimalnym stanie personelu i sprzętu.

Każdy z tych warsztatów wchodzących w skład warsztatu Bazy przy swoim etatowo minimalnym stanie może wykonać naprawy 4-go szczebla dla armii składającej się z jednego korpusu oraz wojsk armijnych, etapowych oraz dtwa frontu.

Z chwilą narastania oddziałów wchodzących w skład armii, zostają odpowiednie warsztaty wzmacniane odpowiednio do typów dywizji wchodzących w skład armii, warsztatami dywizji piech., panc. lub bryg.czołgów.

5/ Różne urządzenia Bazy.

Warsztat portowy przewidziany jest w porcie gdzie wyładowywane są pojazdy i ciężki sprzęt. Warsztat ten przeprowadza naprawy pierwszego i drugiego szczebla, ale tylko w takim zakresie, by jaknajszybciej oczyścić rejon portu z unieruchomionych pojazdów wzgl. uszkodzonego sprzętu.

Kompania wyładowcza sprzętu przewidziana jest zależnie od potrzeb w porcie, do którego sprzęt i pojazdy przychodzą opakowane w skrzyniach. Kompania ta odpowiada za wypakowanie i uruchomienie tego sprzętu.

Oddział naprawczy "radio" przewidziany, zależnie od potrzeb, dla konserwacji i napraw radiowych instalacji ogniowych artylerii nadbrzeżnej.

6/ Wyposażenie warsztatów.

a/ Warsztaty, kompanie warsztatowe oraz czołówki naprawcze zaopatrzone są w mat.techn., narzędzia i wyposażenie warsztatowe odpowiednie dla zakresu napraw przewidzianych dla danej jednostki tabelą napraw dozwolonych.

W przypadku, gdy w stanie oddziału obsługiwanego znajdzie się sprzęt specjalny, odpowiedni oddział warsztatowy otrzyma również wyposażenie specjalne /odpowiedni zespół narzędzi/.

b/ Wszystkie oddziały warsztatowe posiadają przenośne namioty różnych wymiarów i mogą pracować bez pomieszczeń. Dla zapewnienia dogodnych warunków pracy należy dążyć do umieszczenia tych oddziałów w budynkach.

c/ Wśród pojazdów oddziałów warsztatowych najczęstszym pojazdem jest pojazd ogólnego użytku /General Service -GS/. Jest to samochód 15-cwt., który służy do przewożenia mechaników, narzędzi i części zapasowych, co umożliwia przeprowadzanie napraw na miejscu uszkodzonego sprzętu. Metoda ta zaoszczędza czas tracony na ratownictwo sprzętu, a specjalnie bardzo dużo zyskuje się przy naprawie czołgów, gdzie czas ratownictwa ze względu na ciężar i wymiary zawsze jest duży.

E. Ratownictwo i ewakuacja /Recovery/.

1/ Definicja:
Ratownictwo i ewakuacja /recovery/ jest to proces wyciągnięcia sprzętu uszkodzonego lub unieruchomionego z miejsca wypadku i przewiezienie go do zgóry wybranego miejsca.

2/ Doświadczenie wykazało, że ten dca po stoczeniu walki z npiem zatrzymuje w swym ręku inicjatywę,który:
- niezależnie od ciężkich strat w sprzęcie, utrzymał teren bitwy, nie pozwalając nieprzyjacielowi na wycofanie jego uszkodzonego sprzętu,
- którego organa naprawcze są w stanie przeprowadzić naprawy pojazdów szybciej niż npl. ukończy swoje naprawy. Wiąże się z tym konieczność wysuwania do przodu elementów ewakuacji sprzętu, by skrócić czas pomiędzy ratowaniem i ewakuacją a naprawą.

3/ Uszkodzenia klasyfikowane są następująco:
Uszkodzenie X - wypadki, które mogą być naprawione, wzgl. usunięte przez załogę, bez obcej pomocy,
Uszkodzenie Y - uszkodzenie, które wymaga pomocy ze strony mechaników oddz., względnie czołówki naprawczej lub kompanii warsztatowej,
Uszkodzenie Z - uszkodzenia, których naprawa nie leży w zakresie możliwości napraw 1. i 2. linii, względnie które nie mogą być naprawione ze względu na brak czasu, trudności w dostaniu się do sprzętu lub z innych przyczyn.

4/ System ratownictwa i ewakuacji:
Idąc kolejno od czoła oddziałów walczących:

a/Czołówki naprawcze przeprowadzają ratownictwo w ramach oddziału do którego są przydzielone. Są one wyposażone w odpowiedni sprzęt ratowniczy, pozwalający na wyciągnięcie uszkodzonego sprzętu i odholowanie go do dogodnego miejsca /pktu ratowniczego/, znajdującego się w rejonie działania jednostki, skąd sprzęt ten może być zabrany przez plutony ratownicze komp.warsztatowych. Z czołówkami naprawczymi ściśle współpracują wys. Zespoły Warsztatowe, które gdy zachodzi potrzeba, udzielają jak najszerszej pomocy w ratownictwie. Współpraca ta musi być obustronna,decyduje tutaj dca Wys.Zesp.Warszt.,jako odpowiedzialny za ratownictwo,z ramienia dcy oddz.warsztatowych.

b/Kompanie warsztatowe 2.linii:
Komp.warsztat. 2.linii posiadają sekcje ratownicze odpowiedzialne za przewiezienie sprzętu uszkodzonego, zebranego w punktach ratowniczych do rej.ratowniczego wzgl. do komp. warsztatowej.
W punktach ratowniczych, znajdujących się na osi marszu i uprzednio wyznaczonych przez dcę oddziałów warsztatowych lub dcę brygady, - personel fachowy szybko przegląda,klasyfikując go:
- na sprzęt który winien odejść do naprawy do kompanii warsztatowej,
- na sprzęt wymagający ewakuacji do warsztatów bazy.

Zasadniczo do drugiej kategorii wejdą przeważnie pojazdy A, gdyż większość pojazdów B, może być naprawiony w komp.warsztatowej przez wymianę zespołów mechanicznych.

c/Punkt ratowniczy - Rec post.

Jest to miejsce na osi marszu, uprzednio ustalone przez dcę oddz.warszt. lub dcę brygady, na podstawie planu ratownictwa, do którego dostarczane są unieruchomione pojazdy wzgl. sprzęt /nie mogący być naprawiony na miejscu uszkodzenia/ w początkowej fazie ratowania.

Punkt ratowniczy będzie obsługiwany przez czołówkę naprawczą oddziału lub wysunięty zespół warsztatowy z kompanii warsztatowej, względnie przez te obydwie komórki łącznie.

Skład wysuniętego zespołu warsztatowego normalnie będzie następujący:

Dla brygady panc. wzgl. bryg.czołgów:
- 6 samochodów ogólnego użytku 15-cwt.
- 3 ciągniki ratownicze
- 1 sam. spec. spawaczka elektr.
- 3 motocykle z mechanikami
- 3 motocykle - gońcy
- 1 samochód z radiem.

Dla brygady piechoty:
- 4 sam. ogólnego użytku 15-cwt.
- 1 ciągnik
- 2 sam. z dźwigarami
- 1 motocykl z mechanikiem
- 2 motocykle - gońcy
- 1 sam. z radiem.

d/Rejon ratowniczy /Rec area/:

Dla zbierania unieruchomionego sprzętu, którego naprawa leży poza zakresem możliwości oddziałów 1. i 2.linii, wybiera się miejscowości zasadniczo oddzielne od punktów ratowniczych, lecz znajdujące się w ich pobliżu,jako rejon ratowniczy.Sprzęt uszkodzony przybywa tu albo bezpośrednio z oddziałów lub z punktów ratowniczych, dla dalszej ewakuacji do oddziałów warsztatowych 3. i 4.linii.

Wybrany rejon winien być łatwo dostępny dla ciężkich samochodów - transporterów.

e/Warsztaty 3. i 4.linii.

W warsztatach 3.i 4.linii niema plutonów ratowniczych /z drobnymi wyjątkami dla ograniczonego użytku w ramach warsztatu/.

Ratownictwo uszkodzonych pojazdów i sprzętu z oddziałów 2.linii do tyłu przeprowadzają kompanie ratownicze.

f/Kompanie ratownicze /Recovery company/.

Kompanie ratownicze znajdują się na szczeblu armii w ilości : 1 kompania na każdy korpus.

Przeznaczone są one tylko dla ratowania i ewakuacji sprzętu, nie mają natomiast żadnych możliwości naprawczych.

Normalnym zadaniem tych kompanij jest transport sprzętu uszkodzonego:
- z kompanij warsztatowych 2.linii,
- z punktów ratowniczych i rejonów ratowniczych,
- w pewnych przypadkach - wprost z pola walki -

do oddziałów warsztatowych 3.linii, wzgl. do miejsc zbiórki armii.

Kompania ratownicza składa się z plutonów lekkich ratowniczych / po jednym na każdą dywizję piech./ i plutonów ciężkich ratowniczych /po jednym na każdą dyw. panc. lub bryg. czołgów/.

Każdy pluton stanowi jednostkę samowystarczalną gospodarczo i może być przydzielony w pewnych wypadkach do dywizji.

Skład plutonów:

Pluton lekki ratowniczy	Pluton ciężki ratowniczy
Pięć motocykli	Dziewięć motocykli
Jeden sam.5-cwt osobowy	Jeden sam.5-cwt.osobowy
Dwa sam.15-cwt.og.użytku	Jeden sam.15-cwt.og.użytku
Dwa sam.c.3T. og.użytku	Dwa sam.3T og.użytku
Trzy sam.ratownicze 3T	Dwa sam.ratownicze 3T
Sześć sam.ratown.hol.20 T.	Sześć sam.rat-hol.20T Scammel
Jeden sam.holown.gąsienic.	Jeden sam.hol-gąsienicowy
Cztery doczepki 7,5T rat.	Cztery ciągniki 40T
Jeden sam.cyst. na wodę	Cztery transport.30 T.
	Jeden carrier ładownia
	Trzy doczepki 7,5T ratown.
	Jedna doczepka 20T dla holowania gąsienic
	Jedna doczepka na wodę
	Cztery doczepki 40T.

g/Kompanie ratownicze etapowe./L of C Recovery companies/.

Są to oddziały 4.linii dla ewakuacji z armijnych punktów zbiórki sprzętu uszkodzonego do stacji, wzgl. ośrodków drogowych ewakuacyjnych.

Kompanie te są wyposażone w rozmaity sprzęt ratowniczy, do dźwigów i traktorów gąsienicowych włącznie.

Przydzielone są zasadniczo w ilości: na każdy korpus dwa ciężkie i dwa lekkie plutony ratownicze oraz jeden pluton ewakuacyjny przy stacji kol.ewakuacyjnej. Skład ten nie jest stały, ale zależny od warunków lokalnych i potrzeb

h/Kompanie transporterów czołg./RASC/.

Kompanie te wyposażone są w ciężkie lub lekkie transportery i służą albo do przewozów taktycznych sprzętu, dla zaoszczędzenia pracy silników czołgowych oraz gąsienic, albo mogą być wykorzystywane głównie w etapie, dla przewozu uszkodzonych pojazdów A.

5/ Meldowanie o uszkodzeniach.

Używane są trzy sposoby:
- meldunek ustny,
- " radiowy,
- " przy użyciu karty ratownictwa.

Szybkość przekazywania meldunków o uszkodzeniu jest zasadniczym warunkiem skracającym czas między chwilą uszkodzenia a rozpoczęciem ratownictwa,

Meldunki o uszkodzeniach winny zawierać następujące szczegóły:

Rodzaj sprzętu, typ, marka, oddział, m.p. sprzętu z dokładnymi szczegółami, rodzaj uszkodzenia.

F. Taktyczne użycie oddz.elektr. i mech.

a/ W marszu ubezpieczonym.

Oddziały odpowiadają za oczyszczenie dróg marszu z pojazdów uszkodzonych i holują możliwie największą ilość uszkodzonego sprzętu swoimi środkami do przodu, to znaczy najbliższego wyznaczonego punktu ratowniczego.

Czołówki naprawcze ściągają z dróg uszkodzone pojazdy i sprzęt, które nie mogą być zabrane środkami oddziałów oraz - o ile czas na to zezwala - przeprowadzają drobne naprawy przy pojazdach, które wypadły z kolumny marszowej.

Wysunięte zespoły warsztatowe z komp.warsztat.winne być oddane do brygad,gdzie maszerują na ogonie brygad; pojazdy ratownicze tych zespołów będą holowały również wszystkie te pojazdy uszkodzone, których naprawa leży w ich możliwości.

Uszkodzone pojazdy i sprzęt, których naprawa nie leży w zakresie czołówek naprawczych względnie wysuniętych zespołów warsztatowych pozostają na miejscu uszkodzenia. Wskazane jest, aby cały sprzęt był ściągnięty do najbliższego punktu ratowniczego /wspólnymi siłami - decyduje o tym dca Wys.Zesp.Warsztatowego/, gdyż skraca to czas pracy ratowniczej ze szczebla dcy komp.warsztatowej. Meldunki o miejscu postoju tych pojazdów winne być złożone dcy oddz.warsztat. dywizji.

Kompanie warsztatowe pozostają w rejonie administracyjnym służb i ruszają razem ze służbami. Jeśli kompanie były rozwinięte, to konieczne jest zaawizowanie ich o gotowości marszowej na 4 godziny przedtym.

Dca oddziałów warsztat. dywizji melduje do korpusu o uszkodzonych pojazdach, które zostaną pozostawione przez niego do dalszej ewakuacji lub naprawy.

b/Przy nawiązaniu styczności z nplem i w czasie walki, wys.zesp.warsztatowe pracują pod kontrolą brygad w rejonie eszelonów A brygad.

Meldunki o uszkodzeniach winne być przekazywane wszystkimi możliwymi środkami.

Oficerowie i podoficerowie na motocyklach będą patrolowali tuż za linią frontu.

Kompania warsztatowa pozostaje w rejonie administracyjnym dywizji.

Uszkodzone czołgi, których naprawa nie leży w zakresie oddziałów, czołówek naprawczych i wys.zesp. warsztatowych, zbierane będą przy pomocy ciągników i transporterów z rejonów ratowniczych i punktów ratowniczych i skierowane albo kompanij warsztatowych, albo do warsztatów 3.linii.

c/Po walce.

Oddziały przystępują natychmiast do czynności konserwacyjnych, usuwania niedomagań oraz wykonują drobne naprawy.

Czołówki naprawcze udzielają jak najszerszej pomocy załogom i drużynom reperacyjnym pododdziałów. Dcy tych czołówek klasyfikują sprzęt uszkodzony do naprawy na poszczególne szczeble naprawcze. Pomagają dcy wys.zesp. warsztatowego przy wyciąganiu, doholowaniu sprzętu do punktów ratowniczych.

Wysunięty Zespół Warsztatowy ściąga sprzęt do punktów ratowniczych, ustala ostatecznie rodzaj uszkodzenia i naprawia sprzęt, o ile to jest możliwe, względnie melduje dcy oddz.warsztat., który zarządza wysłanie odpowiedniej pomocy technicznej celem naprawy na miejscu lub przewiezienia sprzętu do kompanii warsztatowej.

Dca oddziałów warsztat. dywizji melduje do korpusu o uszkodzeniach Z , podając miejsca, gdzie one się znajdują.

G. Zwrot i uzupełnienie pojazdów po naprawie w oddziałach warsztatowych 2. i 3. linii.

Pojazdy naprawiane w oddziałach warsztatowych 2.linii zwracane są po naprawie bezpośrednio do oddziałów. Kierowcy pozostają przy swoich wozach. Oddziały nie otrzymują uzupełnienia sprzętu.

Z chwilą , gdy pojazd przechodzi do naprawy do warsztatów 3.linii, kierowcy wracają do swych oddziałów. Oddziały otrzymują uzupełnienie z Bazy lub Polowego Parku Mat. Korpusu lub ze Szwadronu Zapas.Czołgów /sprzęt czołgowy/.

H.Sztab dowodzenia na szczeblu korpusu i dywizji.

Na szczeblu Korpusu znajduje się dca oddz.elektr.i mech. /DDME/ wraz z zastępcą /DADME/,który pełni funkcję doradcy technicznego dcy korpusu.Wchodzą oni integralnie w skład sztabu korpusu.

Ponadto na szczeblu korpusu znajduje się oddzielnie dca oddz.warsztatowych korpusu, który dowodzi warsztatem wojsk korpuśnych oraz warsztatami 3.linii, z chwilą gdy te znajdują się na obszarze korpusu.

Przy dtwie dywizji znajduje się dca oddziałów warsztatowych dywizji. Posiada on zastępcę, po jednym oficerze dla spraw napraw łączności i uzbrojenia, adiutanta oraz personel kancelaryjny. Nie wchodzi on w skład sztabu dyw., podobnie jak dca oddziałów zaopatrywania.

DYWIZJA PIECHOTY

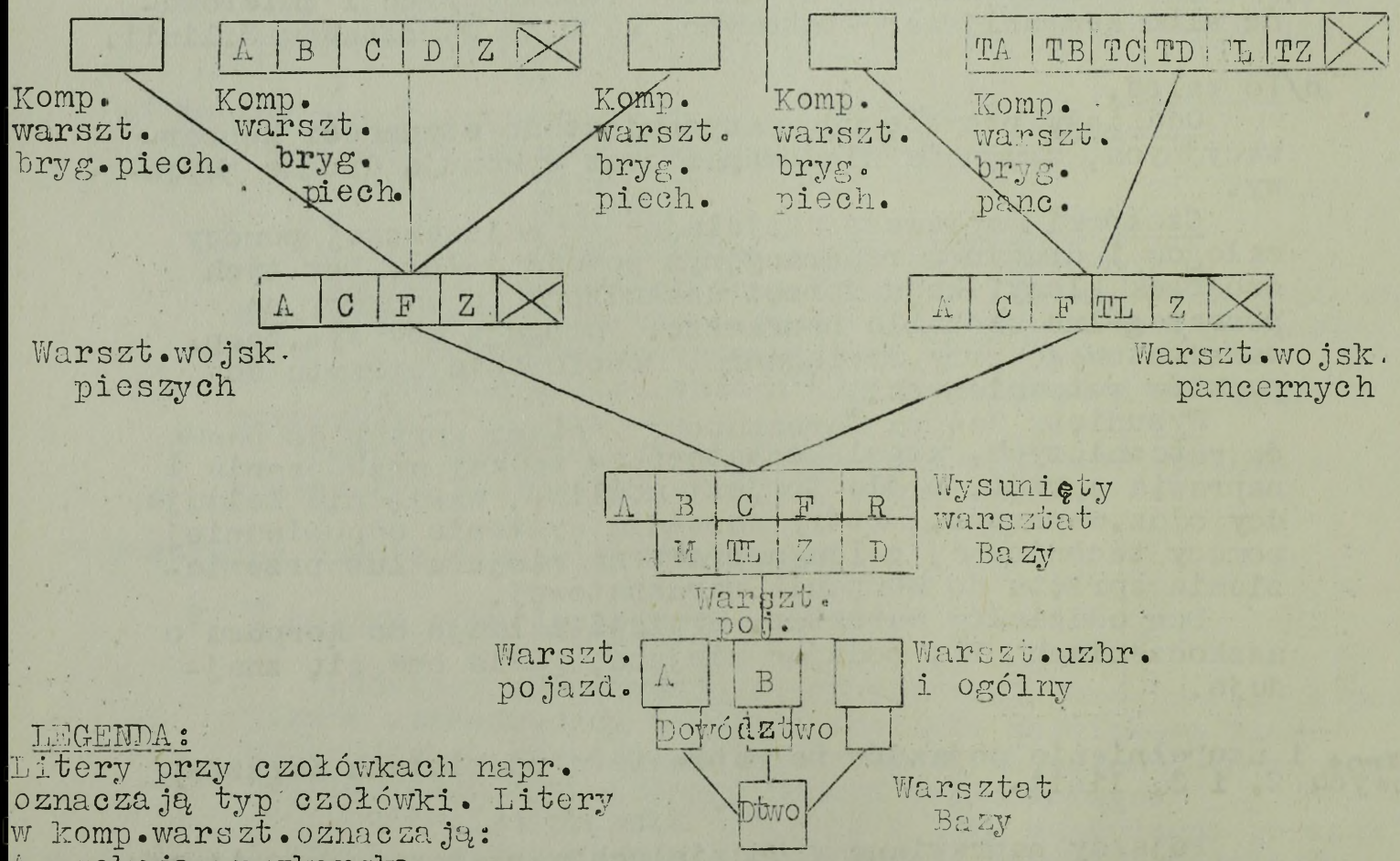
Czołówki naprawdze

- (A) bryg.piech. (B) p.art.l.
- (A) " ". (A) " "ppanc.
- (A) " " (B) komp.Park.sap.
- (B) pułk art.l. (B) łączność
- (B) " " " (A) p.rozp.
- □ l.warszt. p.art.plot.

DYWIZJA PANCERNA

Czołówki naprawcze

- (A) bryg.piech. (D) p.art.sam.
- (C) (C) (C) pułki panc. (D) " "ppanc.
- (B) baon drag. (B) szw.park. sap.
- (B) dtwo dyw. (B) łączność
- (B) p.art.mot. (C) p.rozp.
- □ l.warszt. p.art.plot.

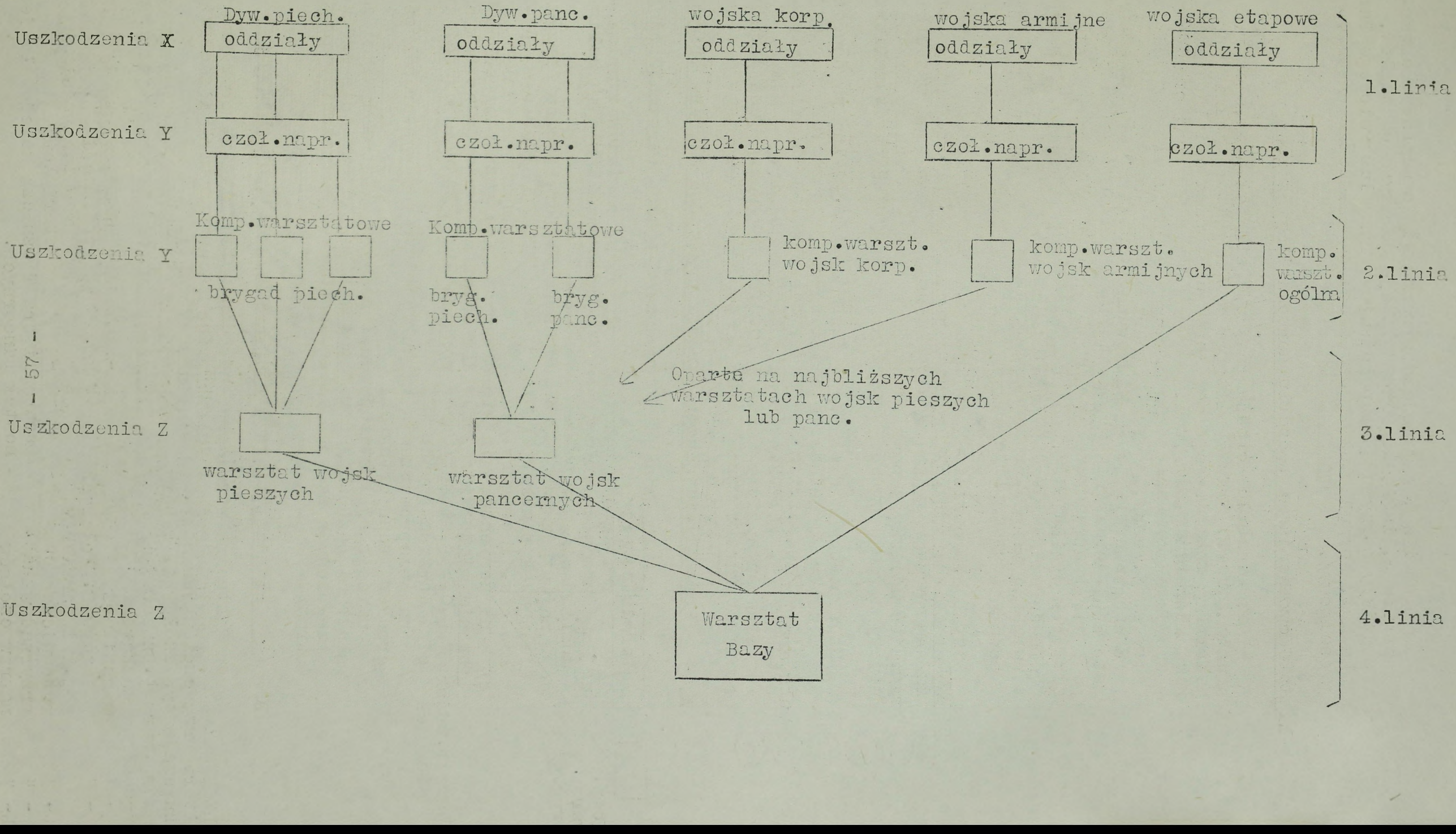
LEGENDA:

Litery przy czołówkach napr. oznaczają typ czołówki. Litery w komp.warszt.oznaczają:

A -sekcja puszkarska
B - " rusznikarzy
C - " pojazdów B.,kołowych poj.A i carrierów
D - " ratownicza
F - " przyrządów
TL- " napraw czołgów
M - sekcja napraw maszyn
R - " reklamacji
Z - " napraw łączności
- " materiałowa

Dodana litera T oznacza sekcje dla jednostek pancernych.

Organizacja oddziałów Elektr. i Mech. w polu.

X. SŁUŻBA ZDROWIA.

Dywizja piechoty.

1. Szef Służby Zdrowia.

Na czele służby zdrowia w dywizji piechoty stoi Szef służby zdrowia dywizji /A.D.M.S./ /Assistant Director of Medical Services/. Jest on fachowym doradcą dcy dywizji i równocześnie dcą jednostek sł. zdrowia organicznych i dyspozycyjnych dywizji.

Służba zdrowia jest kierowaną przez oddział organizac. sztabu /A.Branch/, który jest odpowiedzialny za oczyszczenie pola walki z rannych, chorych i zagazowanych. Ze służbą zdrowia współpracuje również oddział operacyjny /G.Branch/, który podaje ocenę przewidywanych strat, oraz oddział kwatermistrzowski /Q.Branch/, który zapewnia jej środki przewozowe /niespecjalizowane/.

Sztab nie powinien wkraczać w prawa dowodzenia jednostkami służby zdrowia, które są zastrzeżone dla Szefa jako dcy. Natomiast Szef służby zdrowia dostarcza sztabowi wszystkie dane techniczne z zakresu swojej służby. Rozkazy dla Szefa służby zdrowia wydaje z ramienia dcy dywizji kwatermistrz.

Szef służby zdrowia dyw. jest odpowiedzialny za dowodzenie i kontrolę jednostek sanitarnych oraz za ich operacyjne użycie. Pomocnikiem Szefa sł. zdr. dyw. jest oficer-lekarz sztabowy /D.A.D.M.S./ /Deputy Assistant Dir. of M.S./, zaś dca plutonu hygieny polowej /O.C.Fd Hyg.Sec./ jest doradcą szefa sł.zdr. w sprawach hygieny.

A. Plan użycia Służby Zdrowia przez dcę Sł.Zdr. opiera się:

a/ na planie działania dcy dyw./wytyczne otrzymuje od kwatermistrza/;
b/ na znajomości położenia własnego, sąsiadów i npla;
c/ na przewidywaniu /ocena warunków działania i analiza możliwości/;
d/ na wytycznych fachowych Szefa Sł.Zdr.korpusu /przydział jednostek san.korp., wzmocnienia środków transp. i zespołów san. i chirurg./;
e/ na zorientowaniu się w terenie /rozpoznanie/ celem wybrania miejsc i rejonów dla rozmieszczenia jednostek san. /W.P.O., P.St.Op./ oraz rozpoznania układu i jakości dróg od i do-frontowych;
f/ na przeprowadzeniu kalkulacji strat i wystarczalności środków transportowych;
g/ na ścisłej i stałej współpracy ze sztabem dywizji i służbami /aktualny obraz położenia , zapewnienie środków przewozowych niespecjalizowanych i ocena przewidywanych strat/.

B. Plan działania Sł.Zdr. dyw. powinien obejmować:

a/ aktualne rozmieszczenie jednostek sł.zdr. oraz przewidywania odnośnie dalszego ich ruchu /użycia/ i zachowanie odwodów na nieprzewidziane wypadki;
b/ przydział elementów sł.zdr. z komp.san. do poszczególnych zgrupowań /ośrodków/ oraz środków przewozowych /wg. kalkulacji strat/;
c/ rozdział środków transportowych dyspozycyjnych /MAC/ z utrzymaniem odwodów /gdzie/ /kalkulacja ewa.z P.O.W./;
d/ objęcie opieką sł.zdr. wszystkich jednostek organicznych i dyspozycyjnych dywizji wraz z rej. administracyjnym służb;

c/ podanie m.p. /dzień, godzina otwarcia/:
W.P.O., P.St.Opatr. Wys.Centr.Chir., plut.sań.san., Zespół chirurg. przetaczania krwi, Pol.Szpital Ewak., Wys.Skład Mat.Sanitarnych ;
f/ wyznaczenie osi ewak. san., uregulowanie ruchu /punkty kontrolne -MAC/ i zapewnienie ochrony ewak. san.,/po uzgodnieniu ze sztabem/;
g/ zarządzenia uzupełnienia mat.san. i sprzętu /zapasowe nosze, koce, bielizna itp./;
h/ specjalne zarządzenia san. /kąpiel, dezynfekcja, szczepienia itp./;
i/ wnioski, zapotrzebowania itp.

Tak opracowany plan, po zatwierdzeniu go przez dcę dywizji staje się podstawą do dalszego działania sł.zdr.dyw., a część z zarządzeń, "pkt.sł.zdr." znajdzie swój wyraz z rozkazie kwat.

Prócz podstawowej czynności szefa sł.zdr. jaką jest sporządzanie planu użycia sł.zdr. wraz z kalkulacją strat i środków przewozowych do ewak.san., Szef sł.zdr. dyw. wydaje okresowo "szczegółową instrukcję fachową", obejmującą ustalenie przeznaczenia i czasu przetrzymywania dla różnej kategorii rannych, chorych i zagazowanych w jednostkach sł.zdr.dyw. - opierając się przy tym na wytycznych fachowych szczebla wyższego /szefa sł.zdr.korpusu/ i własnych możliwości technicznych lecznictwa - w zależności od sytuacji taktycznej.

Szef sł.zdr. dyw. ma obowiązek przeprowadzenia kontroli fachowej i uzgadniania planu użycia sł.zdr. w oddziałach dywizji, w zależności od potrzeb i sytuacji taktycznej.

d. Prowadzi "dziennik czynności", sporządza raporty sytuacyjne /szkice rozmieszczeń jedn.san./ dla szczebla wyższego, prowadzi ewidencję strat /statystykę strat/ oraz aktualną ewidencję całego personelu sł.zdr. dyw.

2. Oddziałowa służba zdrowia /w baonie piechoty/.

a/ Organizacja.

W skład sł.zdr. baonu wchodzi lekarz baonu, jeden podoficer sanitarny i kierowca - 1 samochód ciężarowy ze sprzętem san. i mat. opatrunkowymi. Prócz tego jest podporz.dkowane lekarzowi ba onu 1/19 noszowych z oddziałów baonu. Srodków transportowych do ewakuacji san. lekarz baonu nie posiada. Wyekwipowanie san. baonu mośliwia lekarzowi baonu rozwinięcie "baonowego punktu opatrunkowego"/RAP/.

b/ Funkcjonowanie.

W czasie walki lekarz baonu w porozumieniu z dcą baonu organizuje punkty opatrunkowe baonowe, dokąd zbierani są ranni, chorzy i zagazowani oddziałów. Za zbieranie tych przypadków jest odpowiedzialny oddział, który w tym celu podporządkowuje pewną ilość noszowych /1/19/ lekarzowi oddziału. W pewnych wypadkach personel komp.san. /zespół san./ może wzmocnić pracę noszowych i pomagać w zbieraniu rannych z pola walki.

Zadaniem B.P.O. jest przygotowanie rannych i chorych do dalszej ewakuacji przez poprawianie względnie zakładanie opatrunków i udzielanie im doraźnej pomocy /okrycie, napojenie/. Na baon. pkcie opatrunkowym wydaje się dla każdego przypadku "kartę ewakuacyjną" /AFW 3118/.

Ze względu na te czynności wskazanym jest podział B.P.O. na trzy części, a to:
- izbę przyjęć,
- część opatrunkową, w której lekarz baonu powinien stale przebywać,
- część ewakuacyjną, przy której wydziela się pomieszczenie dla umierających.

Wobec licznych czynności na B.P.O. będzie on zwykle wzmocniony częścią "zespołu san." z komp.san.

Lekarz baonu jest odpowiedzialny za opiekę nad chorymi, pozostającymi w oddziele.

Ewakuację z B.P.O. przeprowadza komp.san., z którą lekarz baonu utrzymuje stałą łączność, zawiadamiając ją o wszelkich zmianach położenia B.P.O.

Lekarz baonu może formować transporty lekko rannych i kierować je do określonych punktów zbiórki, zgodnie z instrukcją otrzymaną od Szefa Sł. Zdr. dyw. względnie w porozumieniu z dcą komp.san.

Rozmieszczenie.

Lekarz baonu wraz ze swoim wyekwipowaniem posuwa się po osi marszu baonu - normalnie w czołowej części kolumny marszowej. Zespół san. komp.san., który najczęściej jest wtedy przydzielony do obsługi baonu, posuwa się na ogonie kolumny batalionu.

Baonowy punkt opatrunkowy rozwija lekarz baonu w porozumieniu z dcą baonu - zwykle na osi działania baonu - w pobliżu dtwa baonu. Odległość B.P.O. od pola walki nie powinna przekraczać 1 - 1 1/2 km. ze względu na wydajność pracy noszowych.

W działaniach ustabilizowanych organizuje się B.P.O. zabezpieczając go od skutków ognia npla i oznacza się drogi do niego prowadzące, dostępne dla samochodów sanitarnych /w pobliżu wody/. B.P.O. winien być oznaczony znakiem Czerwonego Krzyża/ niezbyt widocznym dla npla / - w nocy latarnią. Należy unikać zbytniego ruchu ludzi i pojazdów podczas dnia przy B.P.O.

W działaniach ruchowych wybór miejsca dla B.P.O. zależy od inicjatywy lekarza baonu, w zależności od sytuacji taktycznej. Zwykle powinien znajdować się przy drodze naturalnego odpływu rannych, którzy kierują się z własnej inicjatywy ku tyłowi, przy uwzględnieniu warunków terenowych, zezwalających na urządzenia schronów.

3. Dywizyjna służba zdrowia.

W skład dywizji piechoty wchodzą następujące jednostki san.:
- trzy komp.san.,
- dwie polowe stacje opatrunkowe,
- jeden pluton hygieny polowej.

Kompania sanitarna.

Organizacja.

Komp.san. składa się z dtwa komp. wraz z plut.dowodzenia /H.Q./ oraz dwóch plutonów san., każdy w składzie trzech zespołów san./a 1/15 noszowych w każdym zespole/. W komp.san. znajduje się 10 samochodów san., dwu noszowych oraz 6 sam. san. 4-ro noszowych.

W razie przydzielenia komp. san. do dysp.jednej z brygad - dca komp.san. pełni w tej brygadzie funkcję nacz.lekarza brygady /Senior medical Officer -S.M.O./.

Funkcjonowanie.

Komp.san. jest przede wszystkim jednostką sanitarną zbierającą i ewakuacyjną.

Dtwo komp.san. rozwija przy pomocy plut.dowodz. wysunięty punkt opatrunkowy /W.P.O./ /Advanced Dressing Station -ADS/, gdzie przeprowadza się Triaż przypadków, polegający na:

a/ postawieniu rozpoznania uszkodzenia i udzieleniu doraźnej pomocy,
b/ klasyfikacji lekarskiej, t.zw. segregacji, t.j. podziału na grupy I, II, III i
c/ ewakuacji rannych, chorych względnie zagazowanych do właściwych jednostek sanitarnych.

Wyposażenie komp.san. daje jej możność udzielania także doraźnej pomocy chirurgicznej /krwotoki, toaleta rany/, którą przeprowadza tylko w wyjątkowych nagłych wypadkach, wzgl. w działaniach ustabilizowanych.

W.P.O., ażeby mógł wykonać swoje zadania, powinien być zorganizowany odpowiednio i składać się z następujących części:

a/ Izba przyjęć, która prowadzi ewidencję rannych, wypełnia wzgl. uzupełnia t.zw. "kartę ewakuacyjną" dla każdego przypadku, z odnotowaniem w niej dokonanych zabiegów /zastrzyki surowicy, morfiny, czas nałożenia opaski/.

b/ Poczekalnia dla rannych i chorych.

c/ Sala opatrunkowa, w której dokonuje się badania lek. i udziela doraźnej pomocy oraz przeprowadza segregację właściwą na poszczególne grupy.

d/ Pomieszczenie dla ciężko rannych, umierających /Mortuary/.

e/ Pomieszczenie dla przeznaczonych do ewakuacji leżąco i osobno siedząco. Zasadniczo nad każdym z działów i pomieszczeń czuwać powinien wyznaczony oficer-lekarz, celem usprawnienia działalności W.P.O.

Przy W.P.O. powinna się znajdować pewna ilość samochodów san. komp.san. jako odwód dla uzupełnienia środków transportowych od-frontowych oraz pewna ilość sam.san. z kolumny sam. san. /MAC/ do ewakuacji san. do W.Centrum Chir. oraz Pol. Szpitala Ewak.

W pobliżu W.P.O. winien być wyznaczony punkt kontrolny R.R. /MAC/, który ułatwia rozsyłanie rannych do właściwych jednostek san.dyw. i korpuśnych wg. grup.

Zespoły sanitarne /a 1 of. i 13 sanitariuszy noszowych plus 2 sam. ciężarowe plus 1 sam.san. noszowy/, są przeznaczone do tworzenia punktów zbiórki rannych/ Casualty Collecting Post - C.C.P./ i działają jako samodzielne pośrednie ogniwa w ewakuacji sanitarnej, rozmieszczone pomiędzy B.P.O. a W.P.O. - względnie są przydzielane do bezpośredniego udzielania pomocy i wzmacniania punktów opatrunkowych oddziałów walczących.

Łączność z tymi punktami utrzymują one przy pomocy motocyklistów /2/. W razie potrzeby punkty zbiórki rannych przejmują czasem czynności punktów zbiórki dla lekko rannych i chorych /Walking Wounded Collecting Post -W.W.C.P./.

Oddzielne punkty dla lekko rannych są tworzone rzadko - przeważnie w ustabilizowanych działaniach piechoty. Organizuje się je w celu odciążenia W.P.O. przy nadmiernym ruchu rannych.

Na takim punkcie przeprowadza się kontrolę opatrunków i dostarcza się rannym gorące napoje. Ewakuacja rannych z punktu dla lekko rannych przeprowadza się wprost do Pol. Szpit. Ewak. /C.C.S./ przy pomocy samochodów ciężarowych /siedzące/.

Zespoły sanitarne są odpowiedzialne za wyewakuowanie rannych i chorych z B.P.O. do W.P.O. W pewnych wypadkach połączone 2-3 zesp.san. są zdolne do utworzenia prowizorycznego wysuniętego punktu opatrunkowego.

Podległość.

Komp.san. podlegają bezpośrednio dtwu dyw. W pewnych sytuacjach taktycznych część komp.san. lub też cała kompania może być wydzielona do obsługi jednej z brygad, względnie oddana do dyspozycji brygady wtedy, gdy brygada otrzymuje samodzielne zadanie. Brygadzie czołgów, która z dyw. piech. często współpracuje nie przydziela się w zasadzie całej komp. san. Może być ona obsługiwana przez pojedyńcze zespoły sanitarne, względnie przez jeden pluton san.

Rozmieszczenie.

Szef sł.zdr. dyw. po przeprowadzeniu rozpoznania i po porozumieniu się z kwatermistrzem dyw. wyznacza ogólnie rejon rozmieszczenia komp.san. W myśl tego rozkazu, dcy komp. san. wybierają rzeczywiste m.p. i zawiadamiają o tym bezpośrednio szefa sł.zdr. Jeśli komp.san. jest oddana do dyspozycji brygady, to o jej rozmieszczeniu decyduje sztab brygady w porozumieniu z dcą komp.san., poczem dca komp.san. powiadania o tym szefa sł. zdrowia.

Normalnie dtwo komp.san. jest rozmieszczane na obszarze i przy głównej osi działania brygady w pobliżu dtwa brygady. W kolumnie marszowej brygady dtwo komp.san. posuwa się na takiej wysokości, by na wypadek akcji móc jak najbliżej rozwiązać W.P.O. Najczęściej posuwa się w pobliżu dtwa brygady. Zespoły sanitarne na czas marszu pozostają najczęściej wydzielone do obsługi poszczególnych baonów i są umieszczana na ich ogonie /zgrupowań marszowowych / - zasadniczo im jednak nie podlegają.

Zadania Wysuniętych Punktów opatrunkowych.

Zasadniczą czynnością W.P.O. jest przeprowadzenie "triażu" przypadków. Triaż polega na postawieniu wstępnego rozpoznania lekarskiego, udzielania rannym zasadniczej doraźnej pomocy - ich segregacji i kwalifikacji pod względem nagłości interwencji lekarskiej i ewakuacji do właściwej jednostki sanitarnej, która ma dalsze leczenie prowadzić. Konieczne zabiegi odnotowuje się w karcie ewakuacji rannego. Segregacja rannych na W.P.O. polega na podzieleniu ich na trzy zasadnicze grupy.

Grupa 1.

Są to ciężkie szoki, które wymagają natychmiastowego ocucenia - przypadki te są ewakuowane samochodami san. komp. san. /leżąco/ do dyw.Pol.St.Opatrunkowej /Div.F.D.S./. Stanowią one 3% rannych.

Grupa 2 :

To ciężko ranni, wymagający natychmiastowej interwencji chirurgicznej. Są to zranienia brzucha, rany klatki piersiowej z odmą, ciężkie powikłania złamania kończyn dolnych. Przypadki te są ewakuowane leżąco przy pomocy samochodów sanitarnych / kolumny MAC / do korpuśnej stacji opatrunkowej, czynnej jako Wys. Centr. Chir. / Adv. Surgical Centre /. Aby zapobiec przeładowaniu Wys. Centr. Chir., należy kierować wyłącznie tylko nagłe chirurgiczne przypadki, stanowią one około 12% rannych.

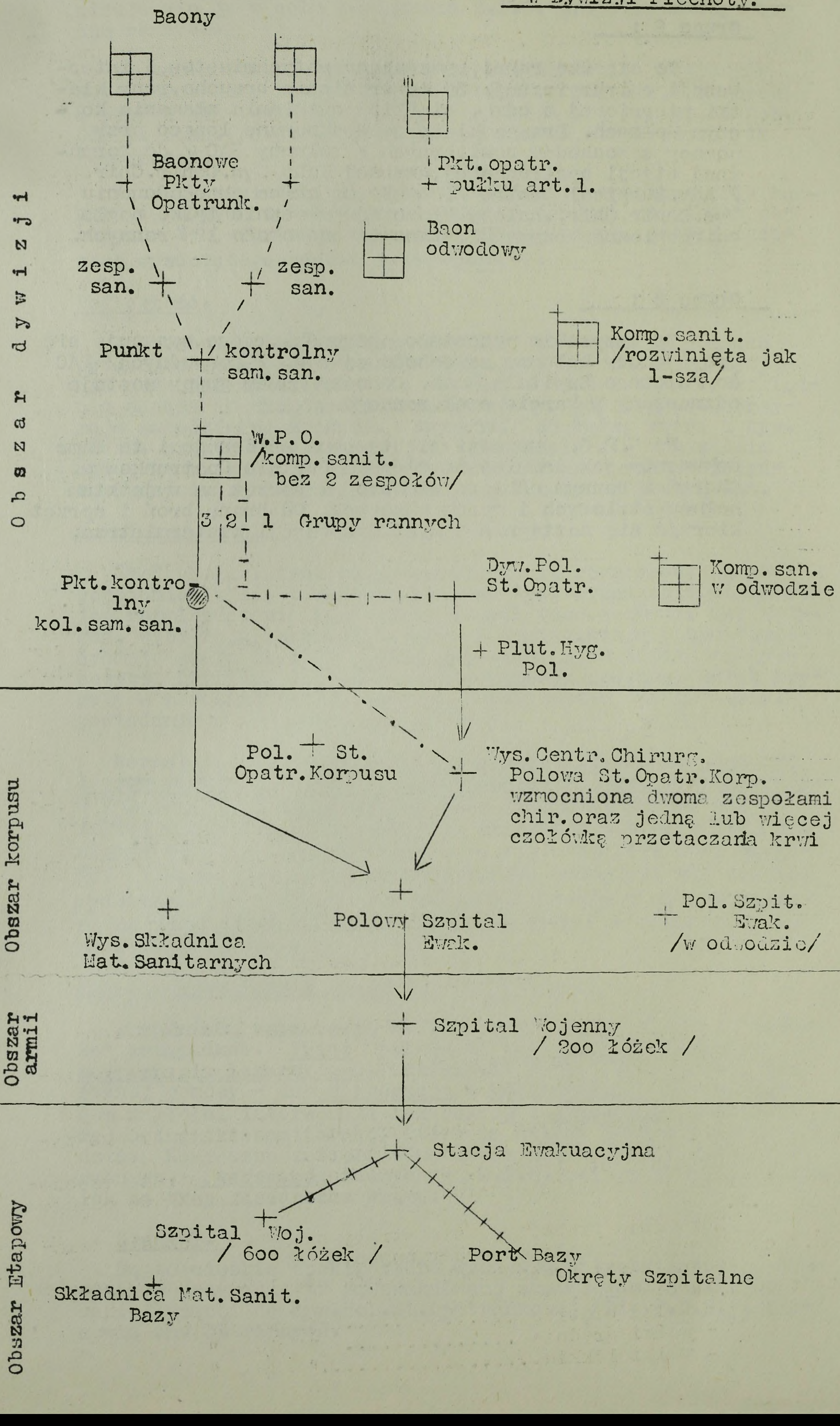
Grupa 3 :

To wszystkie pozostałe przypadki, które ewakuują się przy pomocy kolumny samochodowej san. / korpuśnych/ MAC do Polowego Szpitala Ewak. Odnośny numer grupy zostaje odznaczony w karcie ewak. rannego.

Na W.P.O. prowadzi się tę samą ewidencję i te same dokumenty jak dawniej na Ckółym Punkcie Opatrunkowym. Chorym i rannym odbiera się broń i sprzęt za wyjątkiem hełmów stalowych i masek gazowych. Odebraną broń i sprzęt kieruje się następnie w myśl dyspozycji kwatermistrza.

Schemat ugrupowania Służby Zdrowia i ewak. sanit.

w Dywizji Piechoty.

Dywizyjna Polowa Stacja Opatrunkowa : /Field Dressing Station / /F.D.S./

Organizacja i podległość.

Dyw.Pol.St.Op.jest samowystarczalną zmotoryzowaną jednostką san., która obejmuje dwa zespoły, t.j. ciężki i lekki. Podlega ona szefowi Sł.Zdr.Dywizji.

Funkcjonowanie :

Podstawowym zadaniem Dyw.Pol.St.Op. jest cucenie szoków, t.j. przypadków 1 grupy, które są przysyłane do niej z W.P.O. Pobliskie oddziały mogą kierować takie przypadki bezpośrednio do dyw.Pol.St.Op. Zasadniczo Dyw.P.S.O. nie spełnia czynności Wysuniętego Centrum Chirurgicznego, co może mieć miejsce w rzadkich wypądkach. Częściej będą przydzielane do Dyw. P.S.O., działającej jako ośrodek cucenia szoków, - czołówki względnie zespoły do przetaczania krwi jako zabieg ratowniczy, najczęściej stosowany przy szokach. Dyw.P.S.O. w stosunku do najbliżej stacjonowanych oddziałów będzie mogła funkcjonować jako punkt opatrunkowy -działając swoim lekkim zespołem. W razie konieczności wykonania skoku do przodu Dyw.P.S.O. będzie mogła wykonać przesunięcie takie - powierzając opiekę nad pozostałymi rannymi swemu zespołowi lekkiemu, który odpowiada składem osobowym i wyposażeniem zespołowi sanitarnemu komp.san. Dyw.P.S.O. dysponuje dwoma samochodami san. a 4 nosze.

Rozmieszczenie :

Miejsce postoju Dyw.P.S.O. wyznacza Szef Sł.Zdr.dywizji w porozumieniu z kwatermistrzem dyw. Normalnie jedna St.Opatr. jest rozmieszczona przy głównej osi działania dywizji w pobliżu dtwa dyw., druga natomiast pozostaje w odwodzie w rejonie administracyjnym służb dyw., gotowa do przesunięcia się do przodu w zależności od położenia. Pozostała w rejonie adm.służb.dyw.; P.S.O. spełnia obowiązki punktu opatrunkowego dla tego rejonu.

Pluton hygieny polowej :

Zadaniem plutonu hygieny pol.jest nadzór i pomoc w utrzymaniu wysokiego poziomu hygieny polowej na obszarze dywizji.

W czasie walki pluton hyg.pol. może być ponadto użyty do wykonania wszelkich innych zadań związanych ze Sł.Zdr.

Miejsce plutonu wyznacza szef Sł.Zdr.Dyw. w porozumieniu ze sztabem - najczęściej w pobliżu dtwa dywizji.

Dane techniczne oraz kalkulacja strat i ewakuacji san.:

Przy opracowywaniu planu ewakuacji san.należy brać pod uwagę dwa zasadnicze zagadnienia :

a/ przypuszczalne straty krwawe /ich wielkość w rannych, chorych i zagazowanych /, i
b/ stosunek liczbowy leżących do siedzących,przeznaczonych do ewakuacji.

W dotychczasowych danych przyjęto, że straty krwawe wynoszą od 5% - 20%, z czego 1% - 4% zabitych.

Ostatnio stwierdzono, że średnia wysokość strat przechodzących przez jednostki sanitarne polowe nie przekracza 9% całego stanu W.J.

Normalnie przewiduje się straty około 6% w czasie działań,z czego wypada 1 zabity na 5 rannych.

Ocena strat przez sztab opiera się i uzależnia procent strat od jakości walki, i tak :

- walki ciężkie .....dają 9% strat
- walki średnie ..... " 6% "
- walki lekkie....." 2% "

Naturalnie są działania, np. desantowe, w których strastraty mogą wynieść 20% do 40%.

Do strat krwawych należy dodać 0,3% normalnych strat dziennych z całego stanu W.J. / tj. około 45-55 ludzi./.

W działaniach ruchowych będzie rzeczą niemożliwą przytrzymywanie chorych i rannych na obszarze dyw.i korpusu. Należy ewakuować ich do bazy / do Szpitala Wojennego/

W sytuacji ustabilizowanej około 40% z normalnych strat dziennych W.J. powinno być leczone na obszarze dywizji względnie korpusu / o ile położenie taktyczne na to pozwala/ i powinni po 7 dniach powrócić do swego oddziału jako zdolni.

Pozostali, 60%, powinni być ewakuowani dalej, ale 80% z nich powinno po miesiącu powrócić do swych oddziałów jako zdolni, - a pozostałe 20% pozostaje dłużej w leczeniu, tj. ponad 6 tygodni.

Odnośnie kalkulacji środków przewozowych / do ewak.san/, to z linii wojsk walczących do W.P.O. będzie wymagało transportu leżącego około 35% wszystkich rannych, - reszta idzie ,względnie jest przygodnie podwożona do W.P.O.

Z Wys.Pktu Opatr. do jedn.san.tyłowych będzie ewakuowanych 50% leżąco, 50% siedząco.

Z W.P.O. do Dyw.P.C.O.....wszystko leżąco, tj.gr. 1.
Z W.P.O. do Wys.Centr.Chir.... " " tj.gr. 2.
Z W.P.O. do Pol.Szpit.Ewak...przeważnie siedząco /ewent.5% leży/,
Z Polowego Szpitala Ewak.....2% leżąco, 3% siedząco.

KALKULACJA STRAT I EWAK.SAN.

/średni stan W.J. = 16 tys.

Wysokość strat %	Zabitych i zmarł. z ran 2o%	Normalne straty dzienne W.J. o,3%	Razem do ewak.z W.P.O. 5o% leż. 5o% siedz.	Do Dyw.P.St.Opatr. Grp.1.	Do W.C.Chirurg. Grp.2.	Do Pol.Szp.Ew. Grp.3.	Razem środki transportowe /Podzielone przez ilość tur = odległość w obie strony/
9% 144o	-288	÷ 5o	12o2	3% leżąco: 35 /9 sam.4-nosz. dywiz./	12% leżąco: 144 /36 sam.MAC. 4-nosz./	1o21, z których: 42o=1o5 sam. 6o1=3o autob.	15o sam.san. 4-nosz. 3o autobusów. Sumę ich podzielono przez ilość tur
6% 96o	-192	÷ 5o	818	24 /6 sam.4-nosz. dywiz./	93 /24 sam. 4-nosz./	698, z czego 289=72 sam. 4o9=21 autob.	1o2 sam.4-nosz. 21 autobusów /podzielić przez ilość tur/
2% 32o	- 64	÷ 5o	216	6 1 sam.4-nosz. 1 " 2-nosz. /dywiz./	26 /6 sam. 4-nosz. 1 sam. 2-nosz./	184, z czego 76=19 sam. 4-nosz. 1o8=6 autob.	26 sam.4-nosz. 2 " 4- " 6 autobusów /podzielić przez ilość tur/

U w a g a :

x/ Zasięg dzienny sam.san. = 16o km.
Czas pracy dziennie około - 16 godz.
Refilling /czas/ ÷ /spoczynek dla wozów/ = 4 godz.
Pojemność autobusów MAC = około 2o ludzi /siedząco/
3,plut.sam.MAC. = 24 sam.san. 4-nosz. i 6 autobusów

Dane Techniczne Sł.Zdrowia Dywizji.

Jedn. sanitarna	Czas rozwinięcia	Środki dla przewozu sprzętu.	Środki ewak.san.	Czas osiągania rann. z linii do jedn. san.	U w a g i :
Baon Punkt Opatr 1 lek.1 san.pdf. 1 kierowca 1-2 km.odległ.	1/2g.	1 sam.cięż. 1 1/2 T. zestaw baonu.	"brak"	1-1 1/2g	Nosze 10/wózki/ 1/19 noszowych.
Punkt zbiórki rannych/zesp. san.z komp.San. 1 of.lek. 13 sanitar. 1-2km.	1/2-1 g.	2 sam.cięż.	1 sam.san. a 2 nosze.	1-2g.	Nosze/wózki/ pod nosze./
Wysunięty Pkt. Opatr.6 of. /49san./plut. dow.komp.san./ 2-5km.	1g.	7 sam.cięż.	4 sam.san. a 2 n. 6 sam.san. a 4 n..	2-3g.	Nosze-szyny.Zestawy san. opatr.
Pol.St.Opatr. 7/90 1.Zespół cięż. jak plut. dow.komp. san. 2.Zesp.lekki. jak zesp. san.komp. san./1/13/ 15-18km.	2-3g.	10 sam. cięż.	2 sam.san. a 4 n.	3- 4 g.	Sprzęt zestawy san.
Wys.Centr. Chir. Pol.St.Optr. /pol.zesp. chirg./1 lub 2/. 20-25km.	3-6g.	10 sam. cięż.	2 sam.san. a 4 n.	4-6g.	Zesp.chirg. wydajn.pracy -100op.bez zapotrz.mat. san.
Pol.Szp.Ewak. /posiada 2zesp chirg.przydz. z Armii/. 20-30km.	12-24g.	24 sam. cięż.	1 sam.san. a 4 n.	6-12 g.	50 łóżek 70 noszy. 120 Leż. /może być poszerz./
Szpital woj.	2-3 dni	może być przewożony /ok.30 sam./ wymaga przydzielenia.		12-24g.	200 łóżek.

Korpuśna
Kolumna san.san.
/Dtwo,plut.dow.-
plut.san.-a 34 sanitariuszy,i 3 plut.san.san.a 30 san.san.
/w trzecim plut.24 san.san.i 6 san.transportowych.
/autobus/.

Straty normalne dzienne dyw.0,3 % /chorzy/.
Straty krwawe.W/g oceny Sztabu -wielkie średnie małe straty
9% 6% 2%

Z linii walcz.wojsk.do W.P.O.35% leżąco wymaga transportów
W.P.O.- 50% leż. , 50% siedz.

Pojemność i zasięg środków transportowych :/Po dobrych drogach/ na dobę..

Typowe sam.san./ciężkie/ a 4 leżących /10 siedz./-100 mil-25/mil. godz.
" " "/lekkie/ a 2 " /4 " / - " "

Sam.ciężarowy 3 Ton.a 4 leżąc.-14 siedzących
" " " 1.1/2 Ton a 3 " -10 " " .

Pociągi san.stałe - 360 leżących
" " czasowe- 200 siedzących
" " improwizowane- 400 leżących

/Wagon a 20 leżących,kozły drewniane,piętrowe/

Transport wodny - / duża pojemność, brak wstrząsów/ ale transport powolny.

Statek san.stały - a 500 łóżek
" " improwizowany - pojemność zależy od wielkości statku osobowego/adoptacje/
Barki sanitarne - pojemność zależy od wielkości /transp.po rzekach, kanałach.

Dywizja Pancerna.

Szef Sł.Zdrowia.

Szef Sł.Zdr.DYW.PANC. posiada takie same prawa i obowiązki jak Szef Sł.Zdr.D.PIECH. Pod swoim dtwem Szef Sł.Zdr. DYW.PANC. ma następujące jedn.sanitarne :

- jedną komp. san./obsługuje Bryg.Strz.zmotor./
- jedną lekką komp.san./obsługuje bryg.panc./
- jedną polową St.Opatrunkową.
- jeden pluton hygieny polowej.

Oddziałowa Sł.Zdrowia - każdy pułk pancerny posiada jednego lekarza, trzy White scout car. a 2 leżących i wóz ze sprzętem san., który pozwala mu na rozwinięcie P.Opatr.oddziałowego./ Noszowych pułk panc.nie posiada.

Komp.San.DYW.PANC. - jest tak samo zorganizowana, jak Komp. San.D.PIECH., posiada te same zadania i sprawuje te same czynności. Jest ona przeznaczona do obsługiwania bryg.zmotoryzowanej.

Lekka Komp.San. Light Field Ambulance. /Lt.Fd.Amb./

Organizacja :

Lekka Komp.San.składa się :
- z Dtwa
- plut.gospodarczego
- plut.san.san./18/W tym 12-cie k nosz.i 6 4-ro noszow.
- plut.san.i 4 zespoły san.

Plut.san. jest zdolny do rozwinięcia W.P.O. i czterech zespołów sanitarnych a/ 1/6/. Dca Komp.San.poza obowiązkami dowodzenia kompanią spełnia ponadto funkcję naczel.lek.bryg.pancernej /S.M.O./ Lekka komp.posiada mniejszą ilość zespołów sanitarnych, niż komp.san., ale są one wyposażone w większe zasoby ekwipunku sanitarnego. Posiada ona również mniejszą liczbę noszowych

Funkcjonowanie.

Lekka Komp.San.jest jednostką zbierającą i ewakuacyjną. Podczas walki plut.san.rozwija W.P.O. /.P.D.S./,który ze względu na wydłużanie się linij komunikacyjnych w działaniach bryg. pancernej, musi być przygotowany na przetrzymywanie rannych u siebie do czasu możliwości ewakuacyjnych.

Zespoły sanitarne podobnie jak w dywizji piechoty,tworząc pkty zbiórki rannych /C.C.P./ przeznaczone są do ewakuacji rannych z oddziałowych pktów opatrunkowych, z którymi utrzymują ciągłą łączność.
Celem przyśpieszenia i ułatwienia ewakuacji san.z pułku rozpoznawczego przydziela się normalnie do jego dyspozycji dwa samochody sanitarne.

Podległość :

Lekka Komp.San. jest jednostką podległą dtwu dywizji. Jest ona przeznaczona do obsługiwania brygady pancernej i przeważnie działa na jej korzyść, nie mniej jednak musi być przygotowana na ewentualną wymianę z kompanią san.,obsługującą brygadę zmotoryzowaną.

Rozmieszczenie.

Ze względu na szybkość przesuwania się oddziałów wojsk oraz duże i nagłe skoki w ich działaniach, zespoły sanitarne Komp.są zwykle umieszczone przy dtwach pułków pancernych,pozostając w stałej łączności ze sztabem brygady.

Dtwo kompanii wraz z plut.san. dtwa posuwa się po osi głównej marszu dywizji, przy której rozwija W.P.O. Szef Sł.Zdrowia dywizji może często rozmieszczać dtwa obu kompanij san. w jednym miejscu.

Zadania :

Zadania lekkiej Komp.San. są w zasadzie podobne do zadań Komp.San.w D.PIECH. Ze względu jednak na większą ruchliwość oddziałów san. oraz ze względu na rozległość obszaru na jakim działa brygada pancerna - zbieranie rannych z bryg.panc jest znacznie trudniejsze, niż w bryg. strzeleckiej, pomimo, że liczba rannych bywa znacznie mniejsza. Zespoły sanitarne wzmocnione noszowymi z plut. sanitarnego mogą niekiedy tworzyć pomocniczy wysunięty pkt opatr.,którego głównym zadaniem będzie utrzymywanie łączności z oddziałami, zbieranie rannych i ewakuacja ich do W.P.O.

System ewakuacji w bryg.pancernej :

Pierwszą pomoc rannym w jednostkach panc. jest oparta na samopomocy wewnątrz czołga. W tym celu każdy czołg jest zaopatrzony w zestaw pierwszej pomocy, który prócz materiału opatrunkowego posiada także ampułki ze środkami znieczulającymi oraz strzykawkę. Cała obsługa czołgu jest wyszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy i zastrzykiwaniu. Rannemu w czołgu obsługa czołga udziela pierwszej pomocy i wydobywa go przez wieżyczkę, lub też przetrzymuje do pierwszej okazji ,w której można będzie rannego oddać w ręce personelu Sł.Zdrowia. Załogi czołgów zostały w tym kierunku wyszkolone i usprawnione. Często ranni ,niewydobyci z czołgu, pozostają w nim,aż do ukończenia akcji. Wiadomość o wydobyciu rannych z czołga i złożeniu ich w terenie - otrzymuje dtwo Pułku Panc.,drogą radiową. Do zbierania rannych z pola walki służą White scout cary /2 leżących/ - wchodzące w skład pułku panc. Działanie zespołów san.może mieć miejsce na obszarze walki bryg.panc.dopiero po ukończeniu działań lub po przesunięciu się pasa walki wzgl. pod wieczór - gdy zostają podsunięte elementy naprawcze "REME," z którymi patrole san. powinny ściśle współpracować /otwieranie czołgów od zewnątrz/.

Lekarz pułku panc.posuwa się wraz z dtwem pułku i rozwija na osi marszu pkt.opatrunkowy /P.P.O./. Po otrzymaniu wiadomości własnym odbiornikiem radiowym o wydobyciu i złożeniu rannych z czołga w terenie /współrzędna/ wysyła po nich White scout car.

Ewakuacja rannych z pułk. pktu opatr. do W.P.O.przeprowadza zespół san. lekkiej komp.san.
Pluton san.rozwija W.P.O. na osi działania dywizji,o ile możności jaknajbliżej wojska." Dalszą ewakuację rannych z W.P.O. do Pol.St.Opatr. i Wys.Centr.Chirurg. względnie do Pol.Szpit. Ewak.przeprowadzają samochody san.lekkiej komp.san.względnie kolumny samochodów san./Korpusu/ /K.A.C./.

Dywizyjna Polowa St.Opatr.

Jej organizacja i podległość jest taka sama, jak w D.PIECH. Jest ona przeznaczona do cucenia szoków, a więc rannych grupy 1 , oraz służy jako W.P.O. dla jednostek dywizyjnych. Normalnie bywa rozmieszczona na osi działania Dywizji na jej bezpośrednich tyłach,względnie w rej.administracyjnym służb dywizji panc.

Pluton Hygieny Polowej.

Jest tak samo zorganizowany i spełnia te same czynności jak w D.PIECH.

SŁUŻBA ZDROWIA DYWIZJI POWIETRZNEJ.

Na czele służby zdrowia w dyw.powietrznej stoi Szef Sł.Zdr. dyw.pow.,który posiada jako organa wykonawcze-
1 kompanię san. - spadochronową
1 " san.- szybowcową
1 pluton Hygieny polowej.

Służba Zdr.Oddziałowa.

W ramach oddziałów spadochronowych i szybowcowych jest służba zdrowia oddziałowa t.j. po jednym lekarzu na batalion oraz pewna ilość sanitariuszy i noszowych.
Batalion jest wyposażony w sprzęt i materiał san.potrzebny do udzielenia doraźnej pomocy i do ewentualnego rozwinięcia B.P.O.
Każdy spadochroniarz posiada dwa opatr.osobiste oraz kilka ampułek ze środkami znieczulającymi.
Wszyscy spadochroniarze są wyszkoleni w udzielaniu pierwszej pomocy /Samopomoc/.

Kompania san.bryg.spadochronowej.

Organizacja : Składa się z dtwa oraz plutonu sanitarnego/H.Q./, który zdolny jest do rozwinięcia Punktu Opatrunkowego.
W skład plutonu san. wchodzą dwa zespoły chirurgiczne wraz z odpowiednim sprzętem i instrumentami chirurgicznymi.
Każdy zespół chirurgiczny prócz 1 of.lek.chirurga posiada 6-ciu sanitariuszy w czym dwóch specjalistów /od narkozy i instrumentów/. Poza tym w skład plut.san. wchodzą cztery drużyny san. każda a 1 of.lek. ∓ 15 sanitariuszy.

Zadaniem drużyn san.z komp.san.bryg.spadochr. jest wzmacnianie pracy Sł.Zdr.oddziałowej -tworzenie osobnych pktów opatrunkowych oraz tworzenie oparcia dla pktów chirurgicznych zespołów.
Komp.san.bryg.spadochr. nie posiada żadnych środków transportowych. Jej wyposażenie w sprzęt i materiał san. jest rozmieszczony w koszach i skrzyniach ,które służą jedynie do przewożenia do miejsca startu, gdzie są przeładowywane do t.zw. zasobników /container'ów/.

Funkcjonowanie.

Przy zrzucaniu pojedyńczych spadochroniarzy istnieje tylko jeden sposób w udzielaniu pierwszej pomocy t.j."samopomoc",ewentualnie udzielenie pomocy przez zrzuconego równocześnie sanitariusza. Dopiero gdy zostanie zrzucony większy oddział n.p.baon - pierwszą pomoc i zbieranie rannych przeprowadza lekarz baonu przy pomocy swego personelu. Lekarz Baonu nie rozwija w pierwszym okresie baonowego P.Opatrunkowego- tylko zaopatruje i zbiera rannych, podążając za baonem.
Zakres pomocy w tej fazie jak lekarza baonu piechoty.
O ile ilość rannych wzrasta są zrzucone pojedyńcze drużyny san. /1 ∓ 15/ wraz ze swoim sprzętem, które wzmacniają pracę Sł.Zdr. oddziałową.
W dalszym rozwoju akcji oddz.spadochronowych zrzucane są pojedyńcze zespoły chirurgiczne wraz z ich wyposażeniem,które w oparciu o pkty opatrunkowe otworzone przez druż.san.komp.san.organizują t.zw.punkty chirurgiczne.
Gdy dalszy rozwój akcji tego wymaga zostaje zrzucony pluton san. ze sprzętem dla utworzenia P.O.
O ewakuacji rannych z bryg.spadochronowej nie może być mowy, ponieważ rannych nie ma dokąd ewakuować - ani kompania spadochro-

nowa nie posiada żadnych środków transportowych. Ranni muszą być przetrzymani i pozostawać pod opieką lekarską do czasu przybycia transportów powietrznych.

Kompania San.Bryg.Szybowcowej.

Przeznaczona jest do obsługiwania Bryg.Spadochronowej i do przeprowadzania ewak.san. powietrznej z całej dywizji powietrznej.

Organizacja komp.san.bryg.szybowcowej.
składa się z dtwa komp.san.i plutonu san./H.Q./ zdolnego do rozwinięcia P.O.

W skład plutonu san.wchodzą dwa zespoły chirurgiczne -każdy zespół a 1 of.lek.chirurg. ∓ 6 sanitariuszy w tym 2-ch specjalistów wraz ze sprzętem i instrument.chirurg.oraz pięć drużyn sanitarnych /każda drużyna a 1 of.lek.i 15 sanitariuszy /, oprócz tego pluton san.,dysponuje środkami przewozowymi,wózki, motocykle,ciągniki,które posiadają urządzenia do podwieszania noszy oraz ich przymocowywania -/a 2 nosze na pojazd/.

Funkcjonowanie:

Komp.San.Bryg.Szybowcowej ląduje ,gdy zostanie zajęte jakieś lotnisko npla, na którym lądują oddziały szybowcowe własne,na szybowcach i samolotach transportowych.
Komp.san.bryg.szybowcowej współpracuje ściśle z komp.san.bryg. spadochronowej oraz przeprowadza właściwą ewakuację san. Przeprowadza ona bliższy transport kołowy na specjalnych,przygotowanych wozach z przyczepkami a 2 nosze oraz samolotami transportowymi po 25 - 30 rannych leżących,jak również szybowcami. Niezdolni do transportu powietrznego są tylko konający , reszta rannych zostaje przetransportowana na lotnisko, gdzie odbywa się właściwa segregacja rannych.

Tutaj wydziela się drugą grupę rannych konających - innych zaopatruje się i przygotowuje się do dalszej ewakuacji. - czynności te spełnia pluton san.komp.san.bryg. szybowcowej rozwinięty na lotnisku, jako punkt opatrunkowy /W.P.O./. Przeciętna wysokość pułapu dla ewakuacji rannych transportem powietrznym wynosi około około 100 stóp - przyczym rany jamy brzusznej są mniej wytrzymałe na transport powietrzny od ran klatki piersiowej.

Plut.Hygieny Polowej jest tak samo zorganizowany i spełnia te same zadania, jak w dywizji piechoty.

SŁUŻBA ZDROWIA KORPUSU

Szef Sł.Zdrowia Korpusu i Jednostki San.Korpuśne.

Szef Sł.Zdrowia Korpusu jest bezpośrednim dcą jednostek san. w Korpusie oraz decyduje o Taktycznym użyciu kolumny samochodów san.MAC /Motor Ambulance Convoy/- Szef Sł.Zdrowia Korpusu opracowuje plan ewakuacji san. na obszarze korpusu,który po zatwierdzeniu przez kwatermistrza będzie podstawą do działania Sł.Zdrowia Korpusu - pozatym wydaje wytyczne fachowe dla szefów Sł.Zdr.Dywizji -odnośnie użycia jedn.służby zdrowia w zależności od zadań jakie ma Korpus do wykonania.

Na tych wytycznych Szefa Sł.Zdrowia Korpusu opierają szefowie Sł.Zdrowia dywizji swój plan działania i użycia Sł. Zdr. w poszczególnych dywizjach.
Głównym zadaniem Szefa Sł.Zdrowia Korpusu jest usprawnienie ewakuacji san.ze wszystkich W.P.O. do Wys.Centrum Chirurgicznego i Pol.Szpit.Ewakuacyjnego.

Korpus posiada następujące jednostki sanitarne :

a/ organiczne :
- jedna polowa stacja opatrunkowa
- dwa polowe szpitale ewakuacyjne
- jeden pluton hygieny polowej
- jedna kolumna samochodowa san./MAC/.

b/ Przydziela. w razie potrzeby z armii lub naczelnego dtwa
- po jednej polowej stacji Opatrunkowej na każdą dywizję.
- po dwa polowe zespoły chirurgiczne /F.S.U./ na każdą dywizję.
- trzy polowe czołówki przetaczania krwi /F.T.U./

Korpuśna polowa stacja opatrunkowa :

Organizacja. Jest to jednostka taka sama jak Pol.St.Opatr.w dywizji. W połączeniu z jednym lub dwoma zespołami chirurgicznymi tworzy Wysunięte Centrum Chirurgiczne, pozostające pod dtwem dcy Stacji Opatrunkowej.-

Funkcjonowanie : Korpuśna Polowa St.Opatr.może służyć do organizowania
- Wysuniętego Centr.Chirurgicznego dla rannych grupy 2
- " Pktu Opatr.dla Oddz.Korpuśnych i centr. cucenia.
- Korpuśnej Stacji Wypoczynkowej /Corps Rest Station/ dla nerw.
- Każdego innego specjalnego centrum w myśl dyrektyw Szefa Sł.Zdr.Korpusu.

Polowa St.Opatrunkowa, której umieszczenie w czołowym obszarze Korpusu ze względów operacyjnych nie jest konieczne, powinna być trzymana w rejonie administr.służb Korpusu, jako odwód służby zdrowia.

Podległość.Pol.St.Opatrunkowej w Korpusie podlegają Szefowi Służby Zdr.Korpusu, który wyznacza każdej z nich poszczególne zadania.

Rozmieszczenie.

O rozmieszczeniu Pol.St.Opatrunkowych decyduje Szef Sł.Zdrowia Korpusu po uprzednim uzgodnieniu z Kwatermistrzem Korpusu. Korp.Pol.St.Opatrunkowa przeznaczona na Wys.Centrum Chirurg.winna w zależności od położenia taktycznego wysunięta być o ile możności do czołowego rejonu operacyjnego Korpusu. W razie potrzeby mogą być razem zgrupowane dwie lub więcej polowych stacji opatrunkowych.

Polowy zespół chirurgiczny. /Fd Surgical Unit F.S.U./ zmobilizowany w ilości dwu na dywizję jest jednostką sanitarną, podległą Naczeln.Dtwu.

Organizacja : Jednostka ta jest zmotoryzowanym zespołem chirurgicznym samowystarczalnym pod względem obsady i wyposażenia. Zespół jest zdolny do wykonania 100 operacyj chirurgicznych bez uzupełniania materiału sanitarnego.
Jednostka ta nie jest samowystarczalna gospodarczo, dlatego musi być pod tym względem przydzielona do oddziału gospodarczego.

Funkcjonowanie : Polowy zespół chirurgiczny przydzielony do Pol.St.Opatrunkowej tworzy składnik chirurgiczny Wysuniętego Centrum Chirurgicznego. Przydzielony do innej jednostki sanitarnej jak do Pol.Szpit.Ewak. lub szpitala wojennego wzmacnia wydajność chirurgiczną tej jednostki.

Podległość : Polowe zesp.chirurgiczne są w dyspozycji Szefa Sł.Zdrowia frontu /M.D.S.Force/ i przechodzą pod kierownictwo odnośnego Szefa Sł.Zdrowia ,któremu zostają przydzieleni.

Wysunięte Centrum Chirurgiczne. / Adv.Surgical Centre/.

Powstaje przez przydzielenie jednego lub więcej polowych zespołów chirurgicznych do pol.St.Opatrunkowej. Normalnie tworzy się przez przydział zespołów chirurgicznych do pol.St.Opatr. Korpusu. Można również utworzyć Wys.Centrum Chirurg. na obszarze dywizji przez przydzielenie zespołów do dyw.Pol.St.Opatr. Zasadniczo nie tworzy się Wys.Centrum Chirurg.w dywizji,chyba tylko w działaniach obronnych , ponieważ unieruchamia to pol. St.Opatr. dywizji na przeciąg 4-5 dni, to znaczy do czasu wyekuowania z niej rannych po operacyjnych. Zwykle organizuje się conajmniej jedno W.Centr.Chirurg.w rej.działania Korpusu. Ponieważ może zajść konieczność przetrzymania przez 5 dni rannych po operacji należy umieścić ich obok Pol.Szpitala Ewakuacyjnego, celem przyjęcia rannych niezdolnych do ewakuacji.

Funkcjonowanie :

Zadaniem Wys.Centrum Chirurg. jest udzielanie doraźnej pomocy chirurgicznej przypadkom grupy 2 i to tak blisko od pola walki,jak na to pozwalają jej warunki.
W centrum nie mogą być dokonywane poważniejsze operacje przepracowane ściśle diagnostycznie. Wyposażenie chirurgiczne zespołu pozwala tylko na wykonanie nagłych - doraźnych operacji i na ograniczony zakres lecznictwa pooperacyjnego. Wys.Centr.Chirurg. może przetrzymać rannych w ciągu 4 - 5 dni, choć zasadniczo wszystkie przypadki pooperacyjne powinny być jak najwcześniej wyewakuowane, z chwilą osiągnięcia przez rannych zdolności do dalszej ewakuacji.

Dcą Wys.Centrum Chirurg.jest dca Pol.St.Opatr.podległy bezpośrednio Szefowi Sł.Zdr.Korpusu.- Normalnie powinna być przydzielona do W.C.Chirurg. czołówka przetaczania krwi. Umieszczenie Wys.Centr.Chirurg. blisko za dyw.Pol.St.Opatr.skróci drogę,którą muszą przebywać ranni z W.P.O.

POLOWY SZPITAL EWAKUACYJNY

/Casualty Clearing Station -C.C.S./

Organizacja. - Jednostki te są mobilizowane dwie na Korpus i jedna na armię. Polowy szpital ewakuacyjny może pomieścić 50 przypadków na łóżkach i 70 na noszach, ale pojemność ta może być powiększona przez dodanie noszy. Szpital posiada dwa zespoły chirurgów, nie posiada natomiast własnych pielęgniarek. /Q.A.i M.N.S./ Jeżeli pozwala na to położenie taktyczne zostaje przydzielona szpitalowi odpowiednia ilość pielęgniarek ze zgrupowania pielęgniarek przy szpit.wojennym,Pol.Szpit.Ewak.jest jednostką przewożoną - do przewiezienia go wymaga 24 samoch. ciężarowych 3 tonnowych.

Zadania : Udzielanie pomocy chirurgicznej grupie 3
- Przetrzymywanie innych przypadków do czasu dalszej ewakuacji.
- W okresie przerw w działaniach bojowych leczenie lekkich przypadków chorych i rannych do czasu ich wyleczenia wzgl.rekonwalescencji.

Rozmieszczenie.:

O rozmieszczeniu Pol.Szpit.Ewak.- decyduje Szef Sł.Zdrowia.Korpusu po uzgodnieniu ze sztabem.
Zasadniczo jeden Pol.Szpit.Ewak.należy umieścić w przodzie na terenie walki,blisko za dyw.Pol.St.Opatr.i Wys.Centr.Chirurg.

a to celem skrócenia drogi,którą muszą przebyć kolumny samoch. san.z W.P.Opatr. W początkowej fazie walki Szpit.Ewak.może być trzymany na kołach,gotowy do przesunięcia do przodu , w razie wydłużania się osi ewakuacyjnej.

POLOWA CZOŁOWKA PRZETACZANIA KRWI.

/ Fd Transfusion Unit Fd.T.U./

Jednostki te są mobilizowane w ilości trzy na każdy Korpus i po jednej na Armię. Jest to mała zmotoryzowana jednostka san. niesamodzielna gospodarczo i pod tym względem jest przydzielana do jednostek gospodarczych.
Zadaniem Czołówki Przetaczania Krwi jest zapewnienie Jednostkom san.polowym ruchomej,fachowej pomocy w przetaczaniu krwi. Jednostkami tymi dysponuje Szef Sł.Zdrowia Armii./D.M.S./. Po przydzieleniu jej do jednostki san. niższego stopnia przechodzi pod bezpośrednie rozkazy dcy tej jednostki. Oddana do dyspozycji Szefa Sł.Korpusu,może być przydzielona do Pol.Szpitala Ewak.,Pol.St.Opatr.Korpusu czynnej ,jako Wys.Centrum Chirurgiczne względnie nawet do Dyw.Pol.St.Opatr.funkcjonując jako Centrum ocucania szoków.

Korpuśny Pluton Hygieny Polowej. /Corp.Fd.Hyg.Sec./
jest taki sam,jak inne plutony Hygieny Polowej.

Kolumna Samochodów San. /Motor Ambulance Convoy M.A.C./
jest zmobilizowana w ilości jedna na Korpus i jedna na Armię.

Organizacja : Składa się z Dtwa kolumny,plutonu warsztatowego, plutonu san. /34 sanitariuszy/ oraz trzech plutonów transportowych samoch.san. Z pośród trzech plutonów san.,dwa plutony posiadają po 30 sam.san. /a 4 nosze/ - trzeci pluton posiada 24 sam.san. /a 4 nosze/ i sześć sam.transportowych,przeznaczonych dla rannych siedzących /20 na autobus/.

Pluton san.posiada 34 sanitariuszy,przeznaczonych do obsługi sanitarnej samochodów san. W tym celu przydziela się po jednym sanitariuszu na 3 sam.san.

Funkcjonowanie :

Kolumna sam.san. służy do przeprowadzania ewakuacji sanitarnej
Z - Wys.P.O. i Dyw. Pol.St.Opatr.do W.C.Chir.i Pol.Szp.Ew.
Z - Wys.Centr.Chirg.i Pol.Szpit.Ewak. do Szpit.Woj.

Ponadto kolumna samochodów san.może być użyta do jakiegokolwiek transportu fachowego, nakazanego przez Szefa Sł.Zdrowia Korpusu.
Podległość. Kolumna sam.san. podlega Szefowi Sł.Zdr.Korpusu.

Rozmieszczenie.

Decyduje o tem Szef Sł.Zdrowia Korpusu po uzgodnieniu z kwatermistrzem Korpusu.
Może on przydzielać pojedyńcze drużyny /6 sam./ sam.san. lub nawet plutony, względnie samochody transportowe dla siedzących do dyspozycji dywizyj, wchodzących w skład danego Korpusu.
W celu ułatwienia rozsyłania rannych zgodnie z ich segregacją na W.P.O., dca kolumny samochodów san. organizuje własny posterunek regulujący,który działa w myśl wytycznych odnośnego dcy komp.san.

Takie posterunki regulacyjne powinny być położone w pobliżu W.P.O. i Pol.St.Opatrunkowej. Dla ułatwienia szybkiej ewakuacji plutony samochodów san.mogą podlegać wprost Szefowi Sł.Zdr.Dyw.

Posterunki regulacji ruchu obsługiwane przez kolumnę samochodów sanitarnych muszą być umieszczone na drogach wybranych dla ewakuacji sanitarnej, ażeby zapewnić samochodom sanitarnym równomierny ruch.

Ochrona :

Oddziały Sł.Zdrowia , ażeby mogły działać z korzyścią będą potrzebowały ochrony. Zwykle będą one rozmieszczane tam, gdzie ochronę zapewnia rozmieszczenie oddziałów walczących. Jeśli chodzi o dyw.pancerne z ich zwiększonym zasięgiem działania i dłuższymi liniami komunikacyjnymi, to czynnik ten wpłynie wybitnie na rozmieszczenie organów Sł.Zdrowia.
Dcy oddziałów walczących są odpowiedzialni za dostarczenie aktualnych wiadomości o położeniu - oddziałom Sł.Zdrowia, które są blisko ich dców : w tym celu oddziały Sł.Zdrowia powinny stale zawiadamiać dców walczących o miejscu swego postoju.

JEDNOSTKI SANITARNE ARMII I OBSZARU ET.POWEGO

Należą tu szpitale wojenne /200-400 wzgl.600 łóżkowe/. Domy Uzdrowieńców /1000 miejsc/ Składnica mat.san., która wysuwa na obszar Korpusu t.zw. Wysunięty skład mat.san. dla uzupełnienia materiałów san. w jednostkach.
Pociągi sanitarne , okręty szpitalne, Ruchome pracownie chemiczno - bakteriologiczne, Polowa pracownia Malaryczna, Polowe jednostki Ophtalmologiczne /przy Składnicy San./ dla dostarczenia szkieł /okularów/ do jednostek itp.

" Szpital Wojenny."

Organizacja :

Szpitale Wojenne na 200 łóżek są jednostkami san. naczelnego dtwa i są zmobilizowane jeden na Korpus.
Jest to jednostka niezmotoryzowana , przeznaczona do roli ustabilizowanej , nie może być przewożona. Swoją pojemność może zwiększyć przez użycie noszy dla chorych i rannych.

Funkcjonowanie :

Szpital Wojenny na 200 łóżek służy :
- do przetrzymywania i leczenia rannych grupy , 3.
- jako pośrednie ogniwo ewakuacyjne dla przypadków ewakuowanych do bazy
- w warunkach zastoju w walce do funkcjonowania, jako wysunięty szpital etapowy dla chorych.
- utrzymywanie rezerwy pielęgniarek,przeznaczonych do pracy w polowych Szpit.Ewak.

Szpital Woj. jest dowodzony przez Szefa Sł.Zdrowia Armii, który ustala miejsce jego rozwinięcia w porozumieniu ze sztabem Armii.

Wysunięte Składy Materj.sanitarnych są jednostkami san.Naczelnego Dtwa w ilości jeden na każdy Korpus.
Zadaniem Wys.Składu mat.san. jest pokrywanie zapotrzebowania mat.san.dla jednostek walczących.- Materiał san. jest przez Wys.Skład.Mat. wysyłany w opakowaniu w/g zapotrzebowań oddziałów do St.Zaop., skąd zostaje pobierany przez oddziały.

Podstawowe lecznictwo chorych, rannych i zagazowanych jestprzeprowadzane na obszarze bazy etapowej.
W skład bazy mogą wchodzić w miarę potrzeby następujące jednostki sanitarne lecznicze, ewakuacyjne i zaopatrujące.
- Szpitale Wojenne ogólnej pojemności 6% na stan żołnierzy,
- Szpitale Wojenne specjalizowane
- Domy Uzdrowieńców, każdy o pojemności 1000 ludzi w ilości jeden na Korpus.

- Specjalne laboratoria Sł.Zdrowia
- Składnice Sanitarne
- Pociągi sanitarne, okręty szpitalne stałe i improwizowane.

POSTĘPOWANIE Z ZAGAZOWANYMI.

Zagazowanych dzieli się zasadniczo na dwie grupy :

Grupa pierwsza - obejmuje przypadki skażone gazem parzącym bez objawów chorobowych,

Grupa druga - obejmuje zagazowanych oraz rannych skażonych gazami parzącymi.

Odkażanie pierwszej grupy przeprowadzają oddziały we własnym zakresie, a nie Sł.Zdrowia. Lekarz oddziałowy nie przyjmuje takich wypadków na punkt opatrunkowy. Odkażanie ich odbywa się w pktach odkażających , zorganizowanych przez oddziały wojskowe. Takie punkty odkażające / The Clearing Centre / urządzone w sposób b.prosty, mogą być zorganizowane pod gołym niebem, a stronę brudną od czystej dzieli zaledwie linia wykreślona na ziemi. Zakażeni żołnierze rozbierają się po stronie brudnej, pozostawiają tam swoje ubrania i bieliznę, nacierają odpowiednią maścią części skóry skażone gazem, poczem przechodzą na stronę czystą, gdzie wkładają na siebie czyste ubranie. Po przeprowadzeniu odkażenia żołnierze wracają do służby.

Grupa druga jest załatwiana przez lekarza oddziału, na oddziałowym pkcie opatrunkowym. Do tego celu oddziałowy pkt.opatrunkowy powinien mieć zorganizowany mały punkt przeciwgazowy , który obejmuje :

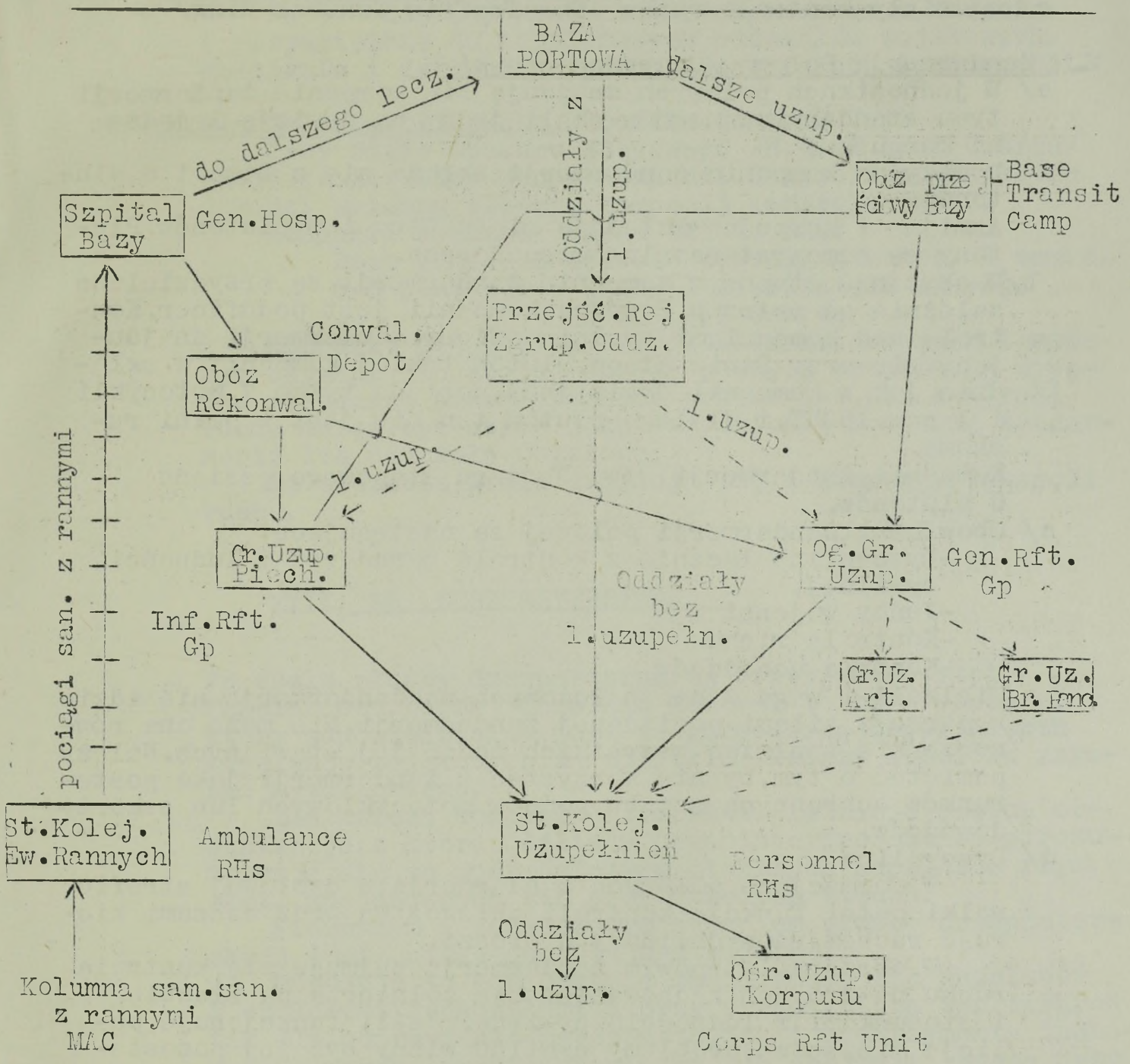
a/ miejsce na którym skażeni ranni zmieniają ubranie, odkażają się i ewentualnie otrzymują nowe ubranie.

b/ Komora gazowa, dostatecznie obszerna na pomieszczenie noszy, gdzie mogą bezpiecznie przebywać ranni, niezdolni do nakładania masek gazowych.

Jeśli przypadki zagazowanych są b.liczne, a sytuacja na to pozwala np: w walkach pozycyjnych może zaistnieć konieczność wyekwipowania i wydzielenia do tego celu oddzielnych jednostek sanitarnych np: Komp.san. lub Pol.Szpitali Ewakuacyjnych.

XI. Uzupełnianie stanów ludzkich.

1. Schematyczny wykres systemu uzupełniania stanów:

2. Oddziały przybywają do przejściowego rejonu zgrupowania łącznie z 1 uzupełnieniem. Z tego rejonu oddziały udają się na front bez 1.uzupełnienia, które przechodzi automatycznie albo do Ogólnej Grupy Uzupełnień lub do Grupy Uzup. Piech. Dalsze uzupełnienia przechodzą z Bazy Portowej do Obozu Przejściowego Bazy, skąd dalej - jak 1.uzupełnienia.

Ogólna Grupa Uzup. /Gen Rft Gp/ posiada oddziały dla broni panc., art., sap., łączn., służby zaop. Stan około ok.10-15% wojsk walczących /bez piechoty/.

Jeśli skład wojsk walczących zmienia się ilościowo na rzecz broni panc. lub art., mogą powstać przy grupie ogólnej grupy specjalne broni panc. lub art./RAC Rft Gp lub RAC Rft Gp/.

Grupa Uzup.Piech. składa się z 3-5 oddziałów zbiórki. Stan uzupełnień ok.2o% stanu ogólnego piechoty.

Uzupełnienie przechodzi kolejno przez ostatnią stację kolejową uzupełnień ludzi do ośrodka zapasowego korpusu/gdzie zwykle przebywa wyrównanie strat jednego tygodnia/ a następnie do ośrodków uzupełnień dywizji.

Do uzupełnień przybywających z oddziałami oraz z Bazy dochodzą jeszcze wyleczeni ranni lub chorzy ze szpitala Bazy, którzy po pobycie w obozie rekonwalescentów przechodzą do grupy ogólnej lub grupy piechoty.

XII. Żandarmerja.

1. Żandarmerja wojskowa brytyjska składa się z 3 rodzajów:
a/ żandarmerja polowa /The Provost Wing/
b/ oddziały ochrony czułych punktów/The Vulnerable Points Wing/
c/ oddziały kontroli ruchu /The Traffic Control Wing/

2. Żandarmerja Polowa /Czerwone czapki/
a/ W jednostkach polowych znajdują się kompanie żandarmerji typu standaryzowanego w skali jedna na dywizję i jedna na korpus.
Dywizyjna kompania żandarmerji składa się z Dtwa i 6 plutonów.
Armijna i korpuśna składają się z Dtwa i 9 plutonów. Plutony są samowystarczalne gospodarczo.
b/ W obszarze etapowym kompanie żandarmerji są przydzielane zależnie od potrzeb. Dowódcą kompanii jest podoficer. Kontrolę nad kompaniami spełnia oficer żandarmerji znajdujący się przy Dtwie Etapu. Pluton takiej kompanii w składzie jak w kompanii dywizyjnej, posiada tylko 7 motocykli i 1 sam. 15CWT. i dlatego pluton ten nie jest w pełni ruchomy.
Kompania żandarmerji Dtwa Obszaru Etapowego posiada 6 plutonów.
c/ Obowiązki żandarmerji polowej są następujące:
-Dyscyplina łącznie z kontrolą maruderów i ludności cywilnej,
-Jeńcy wojenni
-Kontrola ruchu
-Kontrola uchodźców
Wielkość i waga zadań nałożonych na żandarmerję nie idzie w parze z siłami posiadanej żandarmerji. Nie może ona równocześnie spełniać wszystkich żadań jej stawianych. Należy pamiętać o tym, by nie korzystać z żandarmerji jako posterunków ochronnych sztabu, gońców motocyklowych lub eskorty dowódców.
d/ Dyscyplina
W formacjach polowych żandarmerja w czołowej strefie walki pełni funkcję kontroli zbiegostwa oraz czasami kieruje ruchem rannych, idących pieszo.
W obszarze etapowym żandarmerja zajmuje się kontrolą ruchu na drogach, zachowaniem się żołnierzy po służbie i stosunkami z ludnością cywilną. Jeśli funkcjonuje policja miejscowa, problemy cywilne winny być jej pozostawione, jeśli jednak ludność miejscowa jest nieprzyjazna, żandarmerja musi przejąć kontrolę, w łączności z Urzędem dla spraw cywilnych.
Dla asysty w wypadkach zbrodni używane są specjalne drużyny śledcze żandarmerji, znajdujące się przy Dtwie.
e/ Jeńcy wojenni
Odpowiedzialność żandarmerji ograniczą się do zapewnienia bezpieczeństwa jeńców w dywizyjnych punktach zbiórki i do eskortowania drobnych ilości jeńców.
W wypadku nagromadzenia się większej ilości jeńców, muszą być do tego celu wyznaczone oddziały wojsk oddane do pomocy żandarmerji.
f/ Kontrola ruchu
W formacjach polowych kontrola ruchu jest jednym z najważniejszych zadań żandarmerji. Przeprowadza ona kontrolę ruchu własnej jednostki w krótkich przesunięciach, może być użyta do wzmocnienia kompanni kontroli ruchu dla przesunięć dużych oraz przeprowadzać rozpoznanie dróg.

g/ Kontrola uchodźców
Może ona być skuteczna, gdy żandarmerja jest wsparta przez policję miejscową/cywilną/ albo wojska specjalnie w tym celu przydzielone.

3. Oddziały ochrony czułych pktów. /Niebieskie czapki/
Są to oddziały nieruchome, rozproszone w terenie i przydzielone do najbliższych oddziałów wojskowyvh. Szkolenie i dyscyplina pozostaje w rękach żandarmerji.

4/ Kompanie kontroli ruchu /Traffic Control Coy/
Przy Dtwie Obszaru Etapowego /H.Q.of L.of C.Area/ znajduje się Dtwo Grupy Kompanii Kontroli ruchu, które dowodzi zmienną ilością kompanij kontroli ruchu.
Kompania kontroli ruchu składa się:
Dtwo komp.- 3 ofic.13 szereg. 4 motoc. 1 sam.c.
6-8 plutonów - każdy 1 sierżant, 16 szereg.
3 motoc.1 sam.c.
Kompania nie posiada środków transportowych i może być używana dla stałej obsady pewnych punktów. W wypadku większych przewidywanych przesunięć, dla kontroli ruchu muszą być użyte jako wzmocnienie kompanie żandarmerii lub oddziały wojskowe.
Na szczeblu Armii znajdują się 4 kompanie kontroli ruchu.

XIII. SŁ. DUSZPASTERSTWA.

Na czele służby duszpasterskiej brytyjskiej stoi Kapelan Gen.Wojsk /Chaplain General to the Forces/., który odpowiedzialny jest za gospodarkę Departamentu kapelanów wojskowych, za wyjątkiem księży kościoła rzymsko katolickiego.
Dla księży kościoła rzym.-kat. istnieje osobna organizacja, z którą oddziały organizacyjne sztabu porozumiewają się za pośrednictwem starszych kapelanów rzym.--kat., znajdujących się przy Wyższych Dtwach.
Pierwszym i podstawowym zadaniem służby duszpasterskiej jest opieka duchowa nad wojskami.
Powoduje to konieczność znajdowania się kapelanów z czołowemi jednostkami i przy urządzeniach sanitarnych tak dla odprawiania nabożeństw, jak i podtrzymania duchowego rannych. Ponadto obowiązki ich obejmują asystę przy grzebaniu zmarłych i rejestrację grobów.
Kapelani wojskowi mogą być również pomocni w pracach oficerów oświatowych oraz oficerów, zajmujących się dobrobytem żołnierza, ale nie przyjmować ich obowiązków w zupełności.

XIV. JENCY WOJENNI

1. Sprawami jeńców wojennych zajmuje się zasadniczo oddz.organizacyjny /A/, musi jednak ściśle współpracować z działem wywiadowczym sztabu.

Jeńcy wojenni tworzą trzy kategorje:

a/ jeńcy z wojsk lądowych/włączając w to spadochroniarzy i wojska powietrzne/

b/ jeńcy z lotnictwa,którzy mogą być podzieleni na:
- wziętych w czasie zastoju operacji
- wziętych w ciągu czynnej operacji

c/ jeńcy z marynarki wojennej i handlowej.

2. Jeńcy z wojsk lądowych

Baonowe pkty zbiórki jeńców. /Unit P.W.Collecting Point/

Podane w rozkazie baonu.Jeńcy są eskortowani przez żołnierzy baonu do tego pktu,gdzie oficer wywiadowczy ustala identyczność jeńca ze znaku tożsamości, umundurowania,i t.p. Przesłuchiwanie jeńca jest ograniczone tylko do taktycznych ruchów n-pla i to tylko w wypadku,gdy oficer wywiadowczy włada biegle językiem n-pla. W tym wypadku oficer wywiadowczy posiada tabelę zapytań z Wyższego Dtwa.

Oficerów oddziela się od szeregowych.Nie wolno rozmawiać między tymi grupami.

Broń i amunicja jeńców składana jest na ziemi. Papiery,rozkazy,pamiętniki,mapy są odbierane-z zaznaczeniem do kogo należą i oddane eskorcie. Jeńcy zatrzymują hełmy,maski gazowe,znaki tożsamości. Książki płac są zwracane na szczeblu Armii.

Jeńcy mogą być użyci do przenoszenia w tył rannych. Eskorta nie wieksza niż 10% jeńców.

Brygadowy pkt.zbiórki jeńców.
/P.W.Brigade Collecting Point lub P.W. Brigade Regulating Point/

Tutaj zatrzymuje się jedynie dla sprawdzenia, czy wszystkie czynności na baonowym pkcie zostały wykonane.Zadne przesłuchiwanie,jeńcy odchodzą pod eskortą do dywizyjnego pktu zbiórki jeńców.

Dywizyjny pkt.zbiórki jeńców. /Divisional Cage/
Winien być zdolny do pomieszczenia około 25o jeńców.Tu następuje segregacja na grupy:
Oficerowie do przesłuchania
" nieprzesłuchiwani
Szeregowi do przesłuchania
" nieprzesłuchiwani.

Rozmiar przesłuchiwania zależy od sytuacji taktycznej,może być krótkie lub wyczerpujące i szczegółowe. Dywizyjny pkt.zbiórki jest pod kontrolą dywizyjnej kompanii żandarmerji i winien znajdować się blisko dowództwa dywizji. Stąd jeńcy odsyłani są do Korpuśnych lub Armijnych obozów jeńców.

3 Jeńcy z lotnictwa powinni być przesłuchiwani przez oficerów wywiadowczych lotnictwa.

4/ Jeńcy z marynarki wojennej i handlowej są przesłuchiwani w obozach jeńców Armii.

XV POCZTA POLOWA.

1.Regularne i szybkie dostarczanie poczty polowej jest jednym z najważniejszych czynników utrzymania wysokiego morale żołnierza. Podchodząc z tego punktu do zagadnienia, należy dążyć do usprawnienia funkcjonowania poczty, udzielając ich pracownikom wszelkiej koniecznej pomocy, czy w personelu ,czy w środkach transportu.

2.Personel poczty polowej w wojsku brytyjskim należy do Korpusu Saperów i wybierany jest z ludzi,obeznanych z tym działem pracy.

Sprawne funkcjonowanie poczty uzależnione jest od posiadania przez personel poczty dokładnych wiadomości co do położenia i przesunięć oddziałów,dlatego ze względu na zachowanie tajemnicy wojskowej,personel musi być zaufany i odpowiednio przeszkolony.

3.Oddziały poczty polowej przydzielane są w skali - jeden na Korpus i jeden na dywizję piech. lub panc.

Dywizyjny oddział organizuje placówki poczty przy brygadach oraz jednej przy dtwie dywizji , wydzielając sekcję do wys.składu Korpusu wzgl. do stacji zaopatrywania oraz do dywizyjnych komp. zaopatrywania /wozów żywnościowych/.

4. System dostarczania.

Sekcja poczty polowej przydzielona do kompanii zaop./wozów żywnościowych pobierających/ pobiera pocztę na stacji zaopatrywania /ośrodka zaop./ wzgl. w wys. składzie zaop. Korpusu i załadowuje na specjalne do tego celu wyznaczone wozy.

Po powrocie do m.p. komp.zaop. sekcja ta wydziela pocztę zwykłą do oddziałowych wozów żywnościowych.,pobierających żywność. Reprezentant poczty polowej sporządza listę /w duplikacie/ worków z pocztą, paczek i.t.d. osobną dla każdej jednostki. Kierowcy pojazdów ,odbierających pocztę kwitują,oddając duplikaty reprezentantowi poczty,poczym kierowca po powrocie do oddziału oddaje pocztę podoficerowi pocztowemu oddziału za pokwitowaniem. Pokwitowanie to przekazuje przy następnym pobieraniu poczty, przedstawicielowi poczty polowej.

Poczta polecona przekazywana jest wyłącznie przez personel poczty.

XVI. Zestawienie służb ujętych w organizacji brytyjskiej.

L.p.	S ł u ż b a.	Dział kierowniczy.	O b j a ś n i e n i a.
1.	Służba Geograficzna Survey.	Dział taktyczny " G ".	Korpus saperów /RE/ Pomiary topograficzne Sporządzanie map i rozdział. Wydawanie komunikatów inf. dla pomiarów art. i innych.
2.	Służba Duszpasterstwa. Chaplains	Dział organiz. " A "	
3.	Służba rejestracji grobów. Graves Registration	Dział organiz. " A "	
4.	Służba Zdrowia Med	Dział organiz. " A "	
5.	Kasy Polowe Pay	Dział organiz. " A "	
6.	Służba żandarmerii Provost	Dział organiz. " A "	
7.	Służba odd.roboczych. Labour.	Dział kwat. " Q "	Odpowiedzialne za dostarczenie niewykwalifikowanych sił roboczych /cywilnych wzgł.z Korp.Pionierów/w obszarze działań wojennych. Korpus Pionier. organizuje Grupy robocze, składające się z 5 do 7 komp.o stanie 208 ludzi każda. Przewiduje się ew. używanie jeńców woj.
8.	Służba wynajmu pomieszczeń i terenów. Hirings .	Dział Kwat. " Q "	Wynajem wzgl.rekwizycja pomieszczeń,terenów do ćwiczeń i sprawy odszkodowania.
9.	Służba Pocztowa Postal	Dział Kwat. " Q "	
10.	Drukarnie i mat. piśmienne. Printing and Stationery.	Dział Kwat. " Q "	Odpowiedzialne za dostarczanie oddziałom wszel kich druków i mat.piśmiennych,maszyn do pisania i powielaczy.
11.	Służba zaop.i transp. Supply and Transport.	Dział kwat. " Q "	

Ciąg dalszy -

12. Służba Kantyn Canteen	Dział Kwat. " Q "	Dostarczanie oddziałom środków,nie przewidywanych w normalnym wyposażeniu wojskowym.
13. Służba Transportów Transportation	Dział Kwat. " Q "	Transport morski
14. Służba Budownictwa. Works Service	- " -	Personel z Korpusu Saperów.Robotników niewykwalifikowanych dostarcza sł.oddz.roboczych. Prace saperskie w Bazie i w Etapie.
15. Służba Materiałowa. Ord.	Dział Kwat. " Q "	
16. Służba Elektr.i Mechanicz. REME	Dział Kwat. " Q "	
17. Służba Wet.i Remontu. Vet and Remonnts	Dział Kwat. " Q "	
18. Służba stałych pomieszczeń wojskowych. Barracks	Dział Kwat " Q "	nie występuje w organizacji wojsk w polu.
19. Służba Rolnictwa Agricultur	Dział Kwat. " Q "	nie występuje w organizacji wojsk w polu.
20. Sł.Rekwizycji terenów. Lands	Współpraca z działami takt.i kwat. "A" and"Q".	Organ kierowniczy. Opieka nad zarekwirowanymi terenami. Wypłata należności za tereny. Zwrot terenów właścicielom po wykorzystaniu. Praca w terenie wykonywana jest przez służbę wynajmu /pkt.8/.
21. Sł.zażaleń Claims	Współpraca z działami takt.org.i kwat."G" "A" "Q".	Komisje i dla wszystkich spraw /zażaleń/, skierowanych przeciwko wojsku.
22. Sł.Kinematograficzna. Kinema.	Dział taktyczny. " G "	nie występuje w formacjach wojsk w polu.
23. Sł.Zbiórki Mater. Salvage	Dział Kwat. " Q "	
24. Korpus of.żywn. Army Catering Corps.	Dział Kwat. " Q "	Odpowiedzialny za szkolenie i dostarczanie kucharzy do oddziałów. W dtwach dyw.i Korpusu występują doradcy żywn.dla wszystkich spraw związanych z żywn. /Catering Adviser/.
25. Służba opieki nad żołn. Welfare	Dział org. " A "	
26. Służba oświatowa Education	Dział org. " A "	nie występuje w formacjach wojsk w polu.
27. Komendanci Garnizonów. Quartering Commandants.	Dział Kwat. " Q "	nie występuje w formacjach wojsk w polu. Obowiązki komendantów Garn.pełnią oficerowie placu wzgl.Sł.Wynajmu /Hiringa/.

6. Woj. - Szkocja
1944.

Dołączyć do cz. II b. podręcznika do prac Sztabów W.J.

Proponowane ugrupowanie służb na obszarze dywizji.

Tyły/linia granica obszaru dywizji

Dyw. Park Mat.

Esz. B. 1 Wojsk Dyw.

Esz B. 1. Brygd. Piech

Komp. Zaop. Wojsk Dyw.

Komp. Zaop. Bryg. Piech.

D-two Komendy Adm. — Sap

Komp. Park

Esz. B 2. Brygd. Piech

Kompanie warsztatowe.

Komp Zaop. 2. Brygd. Piech

Esz. B. 3. Brygd. Piech

Komp. Zaop. 3. Brygd. Piech.

Pol. St. Op. /nierozwinięta/ -"- Skut. Hyg.

Drogi zaopatrywania i ewakuacji /kontrolowane przez Dyw./

Oddziały czołowe

Esz. "A"

1. W.P.O.

Pol. St. Op.

Esz. "A"

3

2. W.P.O.

Wyk. Zaop. Warsz.

Esz. "A"

Skala:

0 3 6 9 12 15 Mile

Skala ta jest tylko orientacyjna. Odległość od Rej. Administracyjnego do oddziałów czołowych waha się w granicach od 10 do 20 mil.

b-241

№ - 241

WYZSZA SZKOŁA WOJENNA
Kurs 1944, Szkocja

"Podręcznik dla prac sztabów w.j."
wstawić na miejsce str.67.

KALKULACJA STRAT I EWAKUACYJNYCH SRODKOW TRANSPORTOWYCH

/średni stan w.j. = 16000 ludzi/

	Wysokość strat %	Polegli 30%	Normalne straty dzienne 0,3%	Umierający na W.P.O. 1%	Razem do ewakuacji z W.P.O. 50% leżąco 50% siedząco	Do Dyw.Pol.St. Opatr. Gr. I.	Do Wys.Centr. Chir. Gr.II.	Do Polowego Szp.Ewak. Gr. III.	Razem środki transportowe /podzielić przez ilość tur = odległość w obie strony/.	
wysokie	9%					3% leżąco	12% leżąco	35% leżąco = 416 = 104 sam MAC.	Dywizyjne /K.San./	Korpuśne /M.A.C./
	1440	- 288	÷ 50	- 12	1190	36 /9 sam. 4 nosz dyw./	143 /36 sam.M.A.C/	50% siedząco = 595 = 60 sam. MAC.	9 sam. 4 nosz.	36 ÷ 104 ÷ 60 = 200 sam. 4 nosz. ilość tur
średnie	6%					24	97	35% leżąco = 284 = 71 sam. MAC.	6 sam. 4 nosz.	25 ÷ 71 ÷ 41 = 137 sam.4 nosz. ilość tur
	960	- 192	÷ 50	- 8	810	/6 sam.4nosz. dyw./	/25 sam.M.A.C/	50% siedząco 405 = 41 sam. MAC.	4 nosz.	
małe	2%					9	36	35% leżąco = 106 = 27 sam. MAC.	2 sam.4 nosz	9 ÷ 27 ÷ 15 = 51sam. 4 nosz. ilość tur
	320	- 64	÷ 50	- 3	303	2 sam. 4 nosz 1 " 2 " dyw.	9 sam. MAC.	50% siedząco= 152 = 15 sam. MAC.	1 " 2 "	

U w a g a : Zasięg dzienny samoch. san. = 160 - 180 km

Kolumna MAC = 2 plutony x 30 sam. 4 nosz., 1 plut. a 24 sam. 4 nosz. ÷ 6 autobusów / 20 siedzących

52408

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGH WP
Nr ewid. .....
(II)
Dział Zbiorów Ogólnych